

Tartalomjegyzék

2013. évi LX. törvény	Magyarország Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről	51380
2013. évi LXI. törvény	Magyarország Kormánya és Ukrajna Miniszteri Kabinetje között a nemzetközi kombinált árufuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről	51388
2013. évi LXII. törvény	A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról	51397
152/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendeletnek a fővárosi és megyei kormányhivatalok kormányablakaiban intézhető ügykörökkel kapcsolatos módosításáról	51399
153/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A Nemzeti Földalapba tartozó földrészek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet módosításáról	51402
154/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A kisajátítással összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról	51406
155/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A LEGO Manufacturing Kft. Nyíregyháza Nyugati iparterületén megvalósuló új beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről	51415
156/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	Az FK-Raszter Sport-1 Sportlétesítményeket Hasznosító Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 182/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51416
157/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A KEREX BICSKE TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 184/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51417
158/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A KEREX IVÁNCSA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 185/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51417
159/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A KEREX TATA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 186/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51417
160/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A Somogy Tornaterem 2006 Sportlétesítményt Üzemeltető, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 188/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51418

Tartalomjegyzék

161/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A Trend-Építő Zártkörűen Működő Részvénytársaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 189/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51418
162/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A ZEMPLÉNKŐ Kelet-magyarországi Építőipari Fővállalkozó és Bányászati Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 190/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51418
163/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A Mohács Uszoda Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 196/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51419
164/2013. (V. 24.) Korm. rendelet	A TANÚSZ Tanuszkodákat Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 198/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről	51419
36/2013. (V. 24.) EMMI rendelet	Az egészségügyi rendszer teljesítményértékelésének eljárásrendjére vonatkozó szabályokról	51420
38/2013. (V. 24.) VM rendelet	A szőlőtermelési potenciálról	51423
39/2013. (V. 24.) VM rendelet	A kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet módosításáról	51430
40/2013. (V. 24.) VM rendelet	A hulladékról szóló törvénnyel összefüggésben egyes miniszteri rendeletek módosításáról	51432
12/2013. (V. 24.) AB határozat	A Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.) egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány elutasításáról	51438
1277/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A központosított közbeszerzési portál fejlesztéséről	51463
1278/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A fővárosi közösségi közlekedés finanszírozásának időszerű feladatairól	51463
1279/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A Zágrábi Magyar Intézet alapítása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1615/2012. (XII. 18.) Korm. határozatban megállapított feltételek módosításáról	51464
1280/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A KEOP-1.1.1/2F/09-2010-0004 azonosító számú („Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program” című) projekt támogatási összege növelésének jóváhagyásáról	51464
1281/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A Szent István Egyetem által a kistérségi mintaprogram mezőgazdasági programeleme, valamint az országos közfoglalkoztatási program megvalósításához nyújtott szakmai segítő tevékenység ellátása céljából bevont hallgatók ösztöndíjának biztosítása érdekében a Belügyminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról	51466
1282/2013. (V. 24.) Korm. határozat	„Szombathely a segítség városa” program megvalósításához a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról	51468

Tartalomjegyzék

1283/2013. (V. 24.) Korm. határozat	A fogyatékosági támogatás összege emelésével kapcsolatosan szükséges források fedezetének biztosítása érdekében az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetén belüli előirányzat-átcsoportosításról	51470
1/2013. (V. 24.) KIM határozat	A Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről	51472

II. Törvények

2013. évi LX. törvény

Magyarország Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény kihirdetéséről*

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány között a minősített adatok cseréjéről és kölcsönös védelméről szóló egyezmény (a továbbiakban: Egyezmény) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés az Egyezményt e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** Az Egyezmény hiteles magyar és angol nyelvű szövege a következő:

„EGYEZMÉNY

MAGYARORSZÁG KORMÁNYA ÉS AZ OSZTRÁK SZÖVETSÉGI KORMÁNY KÖZÖTT A MINŐSÍTETT ADATOK CSERÉJÉRŐL ÉS KÖLCSÖNÖS VÉDELMEÉRŐL

Magyarország Kormánya és az Osztrák Szövetségi Kormány (a továbbiakban együtt: a Felek)

Biztosítani kívánván, hogy a közöttük, illetve a joghatóságuk alá tartozó jogi és természetes személyek között kicserélt Minősített Adatok megfelelő védelemben részesüljenek,

Meghatározni kívánván a Felek közötti együttműködés során kicserélt vagy keletkezett Minősített Adatok kölcsönös védelmének szabályait,
az alábbiakban állapodtak meg:

1. Cikk

Fogalom-meghatározások

Jelen Egyezmény alkalmazásában:

- A „Minősített Adat” megjelenési formájától függetlenül minden olyan információ, amelyet bármelyik Fél nemzeti jogszabályaival összhangban annak minősítettek a jogosulatlan nyilvánosságra hozatal, az illetéktelen személy részére hozzáférhetővé tétel, az arra jogosult részére hozzáférhetetlenné tétel, valamint az elvesztéssel szembeni védelem biztosítása érdekében.
- A „Hatáskörrel Rendelkező Hatóság” a Nemzeti Biztonsági Felügyelet, és minden más hatáskörrel rendelkező hatóság és intézet, amelyről a Felek a 13. Cikkben meghatároztak alapján tájékoztatták egymást.
- A „Személyi Biztonsági Tanúsítvány” a Hatáskörrel Rendelkező Hatóság azon döntése, amellyel megállapítja, hogy egy személy a nemzeti jogszabály alapján jogosult a Minősített Adathoz történő hozzáférésre.
- A „Telephely Biztonsági Tanúsítvány” a Hatáskörrel Rendelkező Hatóság azon döntése, amellyel megállapítja, hogy a gazdálkodó szervezet rendelkezik azon fizikai és szervezeti képességgel, amelyek alapján, a nemzeti jogszabályokkal összhangban alkalmas a Minősített Adathoz történő hozzáférésre, illetve a Minősített Adat kezelésére.
- A „Minősített Szerződés” egy osztrák és egy magyar jogi vagy természetes személy közötti szerződés vagy alvállalkozói szerződés, amely Minősített Adatot keletkeztet, vagy amelynek teljesítéséhez Minősített Adathoz való hozzáférés szükséges.
- Az „Átadó Fél” az az átadó Fél, valamint a joghatósága alá tartozó jogi vagy természetes személy, aki a Minősített Adatot átadja.
- Az „Átvevő Fél” az az átvevő Fél, valamint a joghatósága alá tartozó jogi vagy természetes személy, aki a Minősített Adatot átveszi.

* A törvényt az Országgyűlés a 2013. május 13-i ülésnapján fogadta el.

- h) A „Harmadik Fél” minden olyan természetes vagy jogi személy, aki jelen Egyezményrel összhangban átadott Minősített Adat vonatkozásában nem minősül Átadó vagy Átvevő Félnek, vagy az a kormányzat illetve nemzetközi szervezet, amely nem részese jelen Egyezménynek.

2. Cikk

Biztonsági minősítési szintek megfeleltetése

A Felek megegyeznek abban, hogy az egyes biztonsági minősítési szintek az alábbiak szerint feleltethetők meg egymásnak:

Magyarországon	Az Osztrák Köztársaságban	Angol nyelvű megfelelőjük
„SZIGORÚAN TITKOS!”	STRENG GEHEIM	TOP SECRET
„TITKOS!”	GEHEIM	SECRET
„BIZALMAS!”	VERTRAULICH	CONFIDENTIAL
„KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ!”	EINGESCHRÄNKT	RESTRICTED

3. Cikk

Minősítési jelölések

- (1) Az Átadó Fél a Minősített Adatot annak továbbítása során nemzeti jogszabályai alapján, a megfelelő biztonsági minősítési szint szerint jelöli meg. Az Átvevő Fél az átvett Minősített Adatot az Átadó Fél biztonsági minősítési szintjének megfelelő jelöléssel látja el.
- (2) Minősítési jelöléssel kell ellátni a jelen Egyezmény alapján megvalósuló együttműködés során keletkezett, lemásolt vagy lefordított Minősített Adatot is.
- (3) A biztonsági minősítési szint csak az Átadó Fél írásos beleegyezésével módosítható vagy vonható vissza. Az Átadó Fél köteles haladéktalanul értesíteni az Átvevő Felet az átadott Minősített Adat biztonsági minősítési szintjét érintő bármilyen utólagos változásról.

4. Cikk

A Minősített Adat védelmének alapelvei

- (1) A Felek kötelesek megtenni a megfelelő intézkedéseket az átadott Minősített Adat védelmének, valamint e védelem szükséges felügyeletének biztosítása érdekében a nemzeti jogszabályokkal összhangban, jelen Egyezményben foglaltak szerint.
- (2) A Felek legalább ugyanolyan szintű védelemben kötelesek részesíteni a továbbított Minősített Adatot, mint amelyet a saját, azonos biztonsági minősítési szintű Minősített Adatuk számára biztosítanak.
- (3) Az átadott Minősített Adathoz kizárólag olyan személyek jogosultak hozzáférni, akik a nemzeti jogszabályokkal összhangban felhatalmazást kaptak az érintett Minősített Adathoz, valamint az annak megfelelő biztonsági minősítési szintű Minősített Adatokhoz való hozzáférésre.
- (4) Az átadott Minősített Adat kizárólag a megjelölt célra, az Átadó Fél által meghatározott kezelési előírásoknak megfelelően használható fel.
- (5) A Felek a Minősített Adatot az Átadó Fél írásbeli hozzájárulása nélkül Harmadik Fél részére nem adhatják át.
- (6) Jelen Egyezmény alapján megvalósuló együttműködés során keletkezett Minősített Adat az átadott Minősített Adatnak megfelelő védelemben részesül.

5. Cikk

Biztonsági tanúsítványok

- (1) Jelen Egyezmény hatálya értelmében a Felek kötelesek elismerni a másik Fél által kibocsátott Személyi Biztonsági Tanúsítványokat és Telephely Biztonsági Tanúsítványokat.
- (2) Megkeresés esetén a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok a nemzeti jogszabályokkal összhangban kölcsönösen segítséget nyújtanak egymásnak a Személyi Biztonsági Tanúsítványok és a Telephely Biztonsági Tanúsítványok kibocsátásával kapcsolatos eljárások során.
- (3) Jelen Egyezmény értelmében a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok haladéktalanul értesítik egymást a Személyi Biztonsági Tanúsítványok és a Telephely Biztonsági Tanúsítványokkal kapcsolatos változásokról, különösen a biztonsági minősítési szint visszavonásáról vagy módosításáról.
- (4) Az Átadó Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságának megkeresésére az Átvevő Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatósága köteles írásban megerősíteni, hogy a természetes személy rendelkezik-e a Minősített Adatokhoz való hozzáférésre jogosító felhatalmazással.

6. Cikk

Minősített szerződések

- (1) A Minősített Szerződésnek a Minősített Szerződés minden elemére vonatkozóan rendelkeznie kell a biztonsági követelményekről és a minősítési szintekről. Egyedi projekt biztonsági utasítás esetén az arról készített másolatot annak a Félnek a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságának kell megküldeni, amelynek a joghatósága alatt a Minősített Szerződés végrehajtása történik.
- (2) A Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok megkeresésre kötelesek megerősíteni, hogy az előzetes szerződési tárgyalásokban vagy a Minősített Szerződések teljesítésében részt vevő ajánlattevők és természetes személyek rendelkeznek-e megfelelő Személyi Biztonsági Tanúsítvánnyal vagy Telephely Biztonsági Tanúsítvánnyal vagy, hogy az azok kibocsátására irányuló eljárás már elindult-e.
- (3) Az Átadó Fél köteles az Átvevő Félnek és az Átvevő Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságának listát küldeni a Minősített Szerződés teljesítése során továbbítandó Minősített Adatokról.

7. Cikk

Továbbítás

- (1) A Minősített Adat továbbítása diplomáciai úton vagy a Felek által közösen meghatározott egyéb módon történik. A Minősített Adat átvételét írásban kell megerősíteni.
- (2) A Felek a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok által jóváhagyott biztonsági eljárási rend szerint, elektronikus úton is továbbíthatnak Minősített Adatot.

8. Cikk

Sokszorosítás és fordítás

- (1) A Minősített Adat másolását és fordítását az Átadó Fél korlátozhatja vagy kizárhatja. A sokszorosított példányok számát a hivatalos célból szükséges mértékre kell korlátozni.
- (2) A másolatokat és fordításokat ugyanolyan védelemben kell részesíteni, mint az eredeti példányokat.
- (3) Jelen Egyezmény alapján átadott Minősített Adat fordítása során keletkező példányon a fordítás nyelvén fel kell tüntetni, hogy az az Átadó Fél Minősített Adatát tartalmazza.
- (4) Jelen Egyezmény alapján a „TITKOS!” / GEHEIM / SECRET és magasabb minősítéssel ellátott Minősített Adat sokszorosítása vagy fordítása kizárólag az Átadó Fél írásbeli hozzájárulásával lehetséges.
- (5) Minősített Adatot kizárólag olyan személy jogosult fordítani, aki a Minősített Adat biztonsági minősítési szintjének megfelelő felhatalmazással rendelkezik a Minősített Adathoz való hozzáférésre.

9. Cikk

Megsemmisítés

- (1) Minősített Adat csak igazolható módon úgy semmisíthető meg, hogy annak helyreállítása se részben, se egészben ne legyen lehetséges. A „SZIGORÚAN TITKOS!” / STRENG GEHEIM / TOP SECRET jelöléssel ellátott Minősített Adat nem semmisíthető meg, az ilyen minősítési szintű adatokat vissza kell szolgáltatni.
- (2) A Minősített Adatot haladéktalanul meg kell semmisíteni olyan vészhelyzet esetén, amikor a Jelen Egyezmény alapján átadott vagy keletkezett Minősített Adat védelme vagy visszaszolgáltatása nem lehetséges. Az Átvevő Fél köteles a megsemmisítésről az Átadó Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságát a lehető leghamarabb értesíteni.

10. Cikk**Látogatások**

- (1) A Minősített Adathoz való hozzáférést igénylő látogatásra a fogadó Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságának előzetes hozzájárulásával kerülhet sor. A hozzájárulás csak olyan személyek részére adható meg, akik a nemzeti jogszabályok alapján a Minősített Adat biztonsági minősítési szintjének megfelelő felhatalmazással rendelkeznek a Minősített Adathoz való hozzáférésre.
- (2) A látogatásra vonatkozó megkeresést legalább 20 nappal a látogatás időpontja előtt a fogadó Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságához kell benyújtani. Sürgős esetekben a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok rövidebb időtartamban is megállapodhatnak. A Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok kötelesek egymásnak tájékoztatást adni a látogatás részleteiről, továbbá biztosítani a személyes adatok védelmét.
- (3) A látogatásra vonatkozó megkeresést angol nyelven kell elküldeni, és különösen az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a) a látogatás célja, időpontja és időtartama, visszatérő látogatások esetén az egyes látogatások összesített időtartama;
 - b) a látogató családi- és utóneve, születési helye és ideje, állampolgársága, útlevelének vagy más személyazonosító igazolványának száma;
 - c) a látogató beosztásának és a látogató által képviselt hatóság, intézmény vagy vállalat megjelölése;
 - d) a látogató Személyi Biztonsági Tanúsítványának érvényességi ideje és szintje;
 - e) a meglátogatandó hatóság, intézmény vagy létesítmény, és a kapcsolattartó neve, címe, telefon- és faxszáma, e-mail címe;
 - f) a megkeresés dátuma, a Hatáskörrel Rendelkező Hatóság aláírása és hivatalos pecsétjének lenyomata.
- (4) A Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok közösen megállapodhatnak a visszatérő látogatásokkal kapcsolatos eljárásról.
- (5) A látogató által megismert Minősített Adatot úgy kell tekinteni, mint a jelen Egyezmény alapján átvett Minősített Adatot.

11. Cikk**A Minősített Adat biztonságának megsértése**

- (1) Az Átvevő Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatósága köteles késedelem nélkül írásban tájékoztatni az Átadó Fél Hatáskörrel Rendelkező Hatóságát jelen Egyezmény hatálya alá tartozó Minősített Adat jogosulatlan nyilvánosságra hozataláról, jogosulatlan megváltoztatásáról, elvesztéséről, vagy arról, ha mindezek alapos gyanúja merül fel.
- (2) Jelen Egyezmény hatálya alá tartozó, a Minősített Adat védelmével kapcsolatos rendelkezések megsértését a nemzeti jogszabályokkal összhangban kell kivizsgálni és az eljárást lefolytatni. A Felek kérelemre kötelesek egymásnak segítséget nyújtani.
- (3) A Felek nemzeti jogszabályaikkal és rendelkezéseikkel összhangban kötelesek egymást írásban tájékoztatni a biztonság megsértésének körülményeiről, a kár mértékéről, a kár enyhítése érdekében megtett intézkedésekről, valamint a vizsgálat eredményéről.

12. Cikk**Költségek**

A Felek maguk viselik a jelen Egyezmény végrehajtásával összefüggésben felmerült költségeiket.

13. Cikk**Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok**

A Felek kötelesek egymást diplomáciai úton tájékoztatni a jelen Egyezmény végrehajtásáért felelős Hatáskörrel Rendelkező Hatóságokról.

14. Cikk**Egyeztetések**

- (1) Az egymásnak megfeleltethető biztonsági intézkedések fenntartása érdekében a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok kérelemre kötelesek egymást tájékoztatni a Minősített Adatok védelmével kapcsolatos nemzeti jogszabályaikról és azok alkalmazásáról. A Felek kötelesek egymást tájékoztatni a vonatkozó nemzeti jogszabályaikban bekövetkezett minden további változásról.
- (2) Jelen Egyezmény végrehajtása céljából megvalósuló szoros együttműködés biztosítása érdekében a Hatáskörrel Rendelkező Hatóságok kötelesek egymásnak tájékoztatást adni és elősegíteni a szükséges látogatások lebonyolítását.

15. Cikk**Viták rendezése**

Jelen Egyezmény végrehajtása vagy értelmezése során felmerülő valamennyi vitát a Felek kötelesek egymással közvetlen tárgyalással vagy diplomáciai úton rendezni.

16. Cikk**Záró rendelkezések**

- (1) Jelen Egyezmény határozatlan időre jön létre, és azt a napot követő második hónap első napján lép hatályba, amikor a jelen Egyezmény hatálybalépéséhez szükséges belső eljárások véghezviteléről szóló értesítéseket a Felek kézhez vették.
- (2) Jelen Egyezmény a Felek kölcsönös egyetértésével írásban módosítható. A módosítások hatálybalépésére az (1) pontban foglaltak az irányadók.
- (3) Bármelyik Fél jogosult jelen Egyezményt bármikor, diplomáciai úton felmondani. Felmondás esetén az Egyezmény a felmondásról szóló értesítés másik Fél általi kézhezvételétől számított 6 hónap elteltével hatályát veszti. Felmondás esetén, jelen Egyezmény alapján átadott vagy keletkeztetett minden Minősített Adatot továbbra is az Egyezményben meghatározott rendelkezések szerint kell védelemben részesíteni.
- (4) Készült Budapesten, 2013. március 22-én, két eredeti példányban magyar, német és angol nyelven, valamennyi szöveg egyaránt hiteles.

.....
Magyarország Kormánya részéről

.....
az Osztrák Szövetségi Kormány részéről

AGREEMENT**BETWEEN THE GOVERNMENT OF HUNGARY AND THE AUSTRIAN FEDERAL GOVERNMENT ON THE EXCHANGE AND MUTUAL PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION**

The Government of Hungary and the Austrian Federal Government (hereinafter: "the Parties"),
Intending to ensure the protection of Classified Information exchanged between them or between legal entities or individuals under their jurisdiction,

Wishing to provide rules for the mutual protection of Classified Information exchanged or generated in the course of the cooperation between the Parties,
have agreed upon the following:

ARTICLE 1**DEFINITIONS**

For the purposes of this Agreement,

- a) "Classified Information" means any information, regardless of its form, designated and marked as such in accordance with the national laws and regulations of either Party in order to ensure protection against unauthorized disclosure, misappropriation or loss.
- b) "Competent Authority" means the National Security Authority and any other competent authority and agency notified in accordance with Article 13.
- c) "Personnel Security Clearance" means the determination by a Competent Authority that an individual is eligible to have access to Classified Information in accordance with the national laws and regulations.
- d) "Facility Security Clearance" means the determination by a Competent Authority that a legal entity has the physical and organizational capability to meet the conditions for having access to and handling of Classified Information in accordance with the national laws and regulations.
- e) "Classified Contract" means a contract or subcontract between an Austrian legal entity or individual and a Hungarian legal entity or individual, the implementation of which requires access to Classified Information or its generation.
- f) "Originator" means the originating Party as well as any legal entity or individual under its jurisdiction which releases Classified Information.
- g) "Receiver" means the receiving Party as well as any legal entity or individual under its jurisdiction which receives Classified Information.

- h) "Third Party" means any legal entity or individual which is not an Originator or Receiver of the Classified Information transmitted in accordance with this Agreement, or any government not Party to this Agreement or any international organisation.

ARTICLE 2

EQUIVALENCE OF SECURITY CLASSIFICATION LEVELS

The Parties agree on the equivalence of the following security classification levels:

Hungary:	Republic of Austria:	Corresponding English expression:
„SZIGORÚAN TITKOS!”	STRENG GEHEIM	TOP SECRET
„TITKOS!”	GEHEIM	SECRET
„BIZALMAS!”	VERTRAULICH	CONFIDENTIAL
„KORLÁTOZOTT TERJESZTÉSŰ!”	EINGESCHRÄNKT	RESTRICTED

ARTICLE 3

MARKING

- (1) Classified Information to be transmitted shall be marked by the Originator in accordance with the appropriate security classification level in accordance with its national laws and regulations. The Receiver shall mark received Classified Information with a security classification level equivalent to the marking by the Originator.
- (2) Classified Information generated, reproduced or translated in the course of cooperation under this Agreement shall also be marked.
- (3) The security classification level shall only be altered or revoked with the written consent of the Originator. The Originator shall inform the Receiver without undue delay about any subsequent changes of the security classification level of the transmitted Classified Information.

ARTICLE 4

PRINCIPLES OF THE PROTECTION OF CLASSIFIED INFORMATION

- (1) The Parties shall take all appropriate measures in accordance with this Agreement and with national laws and regulations to ensure the protection of the transmitted Classified Information and shall provide for the necessary control of this protection.
- (2) The Parties shall afford transmitted Classified Information at least the same level of protection as they afford their own Classified Information of the equivalent security classification level.
- (3) Transmitted Classified Information shall only be made accessible to persons who are authorized in accordance with the national laws and regulations to have access to Classified Information of the equivalent security classification level and to the respective Classified Information.
- (4) Transmitted Classified Information shall only be used for the purpose it has been released for and in accordance with special use conditions as determined by the Originator.
- (5) A Party shall not make Classified Information accessible to a Third Party without the written consent of the Originator.
- (6) Classified Information generated in the course of cooperation under this Agreement shall enjoy the same protection as transmitted Classified Information.

ARTICLE 5

SECURITY CLEARANCES

- (1) Within the scope of this Agreement, each Party shall recognize the Personnel Security Clearances and Facility Security Clearances issued by the other Party.
- (2) The Competent Authorities shall assist each other upon request and in accordance with the national laws and regulations during the procedures for the issuing of Personnel Security Clearances and Facility Security Clearances.

- (3) Within the scope of this Agreement, the Competent Authorities shall inform each other without delay about any alteration with regard to Personnel Security Clearances and Facility Security Clearances, in particular about a revocation or an alteration of the security classification level.
- (4) Upon request of the Competent Authority of the Originator, the Competent Authority of the Receiver shall issue a written confirmation that an individual is authorised to access Classified Information.

ARTICLE 6

CLASSIFIED CONTRACTS

- (1) A Classified Contract shall contain provisions on the security requirements and on the security classification level of each element of the Classified Contract. If there are special project security instructions, a copy thereof shall be forwarded to the Competent Authority of the Party under whose jurisdiction the Classified Contract is to be implemented.
- (2) On request, the Competent Authorities shall confirm that proposed contractors as well as individuals participating in pre-contractual negotiations or in the implementation of Classified Contracts have appropriate Personnel Security Clearance certificate or Facility Security Clearance certificate or that the relevant proceedings have been initiated.
- (3) The Originator shall transmit to the Receiver and to the Competent Authority of the Receiver a list of the Classified Information to be transmitted under the Classified Contract.

ARTICLE 7

TRANSMISSION

- (1) Classified Information shall be transmitted through diplomatic channels or any other channels as agreed upon between the Parties. Receipt of Classified Information shall be acknowledged in writing.
- (2) The Parties may transmit Classified Information by electronic means in accordance with security procedures agreed upon by the Competent Authorities.

ARTICLE 8

REPRODUCTION AND TRANSLATION

- (1) The reproduction and translation of Classified Information may be restricted or excluded by the Originator. The number of reproductions shall be limited to that required for official purposes.
- (2) Copies and translations shall be protected in the same way as originals.
- (3) Translations of Classified Information released under this Agreement shall bear a note in the language of translation indicating that they contain Classified Information of the Originator.
- (4) Classified Information marked as „TITKOS!” / GEHEIM / SECRET and above shall be reproduced or translated only with the written consent of the Originator.
- (5) Classified Information shall only be translated by persons authorized to have access to Classified Information of the respective security classification level.

ARTICLE 9

DESTRUCTION

- (1) Classified Information shall be destroyed in a verifiable way and in a manner that does not permit a full or partial reconstruction. Classified Information marked as „SZIGORÚAN TITKOS!” / STRENG GEHEIM / TOP SECRET shall not be destroyed but shall be returned.
- (2) In case of a crisis situation in which it is impossible to protect or return Classified Information transmitted or generated under this Agreement, the Classified Information shall be destroyed immediately. The Receiver shall inform the Competent Authority of the Originator about this destruction as soon as possible.

ARTICLE 10

VISITS

- (1) Visits requiring access to Classified Information are subject to prior permission by the Competent Authority of the host Party. The permission shall be granted only to persons authorized in accordance with the national laws and regulations to have access to Classified Information of the respective security classification level.

- (2) Requests for visits shall be submitted to the Competent Authority of the host Party at least 20 days prior to the visit. In urgent cases a shorter period may be agreed upon between the Competent Authorities. The Competent Authorities shall inform each other about the details of the visit and ensure the protection of personal data.
- (3) Requests for visits shall be made in English and shall state in particular the following:
 - a) purpose, proposed date and duration of the visit, in case of recurring visits the total period of time covered by the visits;
 - b) first name and family name, date and place of birth, citizenship and passport or ID card number of the visitor;
 - c) position of the visitor and name of the authority, agency or enterprise represented;
 - d) validity and level of the Personnel Security Clearance of the visitor;
 - e) name, address, phone and fax number, e-mail address and point of contact of the authorities, agencies or facilities to be visited;
 - f) date of the request and signature and stamping of the official seal of the Competent Authority.
- (4) The Competent Authorities may agree on procedures of recurring visits.
- (5) Classified Information acquired by a visitor shall be considered as Classified Information received under this Agreement.

ARTICLE 11

BREACH OF SECURITY

- (1) In the event of a suspected or established unauthorized disclosure, misappropriation or loss of Classified Information falling under this Agreement, the Competent Authority of the Receiver shall immediately inform the Competent Authority of the Originator in writing.
- (2) Violations of the provisions on the protection of Classified Information falling under this Agreement shall be investigated and prosecuted in accordance with the national laws and regulations. The Parties shall assist each other upon request.
- (3) The Parties shall inform each other in writing in accordance with national laws and regulations about the circumstances of the breach of security, the extent of the damage, the measures adopted for its mitigation and the outcome of the investigation.

ARTICLE 12

EXPENSES

Each Party shall bear its own expenses incurred in the course of the implementation of this Agreement.

ARTICLE 13

COMPETENT AUTHORITIES

The Parties shall notify each other through diplomatic channels of the Competent Authorities responsible for the implementation of this Agreement.

ARTICLE 14

CONSULTATIONS

- (1) In order to maintain comparable standards of security, the Competent Authorities shall on request inform each other of their respective national laws and regulations on the protection of Classified Information and their application. The Parties shall inform each other of any subsequent changes of their relevant national laws and regulations.
- (2) In order to ensure close cooperation in the implementation of this Agreement, the Competent Authorities shall consult each other and facilitate the necessary mutual visits.

ARTICLE 15

SETTLEMENT OF DISPUTES

Any dispute regarding the application or interpretation of this Agreement shall be resolved by direct consultations between the Parties or through diplomatic channels.

ARTICLE 16**FINAL PROVISIONS**

- (1) This Agreement is concluded for an indefinite period of time and shall enter into force on the first day of the second month following the day on which the Parties have notified each other of the completion of the internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement.
- (2) This Agreement may be amended by written mutual consent of both Parties. Amendments shall enter into force in accordance with paragraph 1.
- (3) Each Party may terminate this Agreement through diplomatic channels at any time. In such a case, the Agreement shall expire six months after the receipt of the termination notice by the other Party. In the case of termination, Classified Information transmitted or generated in application of this Agreement shall continue to be protected under the provisions of this Agreement.

Done in Budapest on 22 March 2013 in two originals in the Hungarian, German and English languages, all texts being equally authentic.

.....
For the Government of Hungary

.....
For the Austrian Federal Government "

- 4. §** (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
 (2) A 2. § és 3. § az Egyezmény 16. Cikk (1) bekezdésében meghatározott időpontban lép hatályba.
 (3) Az Egyezmény, illetve a 2. § és 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter annak ismertetése követően a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
 (4) Az e törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a minősített adatok védelmének szakmai felügyeletéért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2013. évi LXI. törvény**Magyarország Kormánya és Ukrajna Miniszteri Kabinetje között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról szóló Megállapodás kihirdetéséről***

- 1. §** Az Országgyűlés e törvénnyel felhatalmazást ad a Magyarország Kormánya és Ukrajna Miniszteri Kabinetje között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról szóló Megállapodás (a továbbiakban: Megállapodás) kötelező hatályának elismerésére.
- 2. §** Az Országgyűlés a Megállapodást e törvénnyel kihirdeti.
- 3. §** A Megállapodás hiteles magyar és orosz nyelvű szövege a következő:
„Megállapodás
Magyarország Kormánya és Ukrajna Miniszteri Kabinetje között a nemzetközi kombinált áru fuvarozásról
 Magyarország Kormánya és Ukrajna Miniszteri Kabinetje (a továbbiakban: Szerződő Felek),
 figyelembe véve, hogy az áru forgalom növelésének elengedhetetlen feltétele a nemzetközi áru fuvarozás
 végzéséhez szükséges lehetőségek megléte;
 felismerve, hogy a közutak kapacitása korlátozza az áru forgalom növekedését;

* A törvényt az Országgyűlés a 2013. május 13-i ülésnapján fogadta el.

felismerve, hogy modern nemzetközi árutovábbítási rendszereket szükséges kialakítani valamennyi közlekedési mód igénybevételével, beleértve a vasúti és vízi szállítási módot, figyelemmel azok gazdaságos és környezetkímélő voltaira;

abban a meggyőződésben, hogy a kombinált árufuvarozás rendszere és annak hatékonysága elősegíti a nemzetközi árufuvarozás végzése során felmerülő problémák megoldását;

betartva azon nemzetközi környezet- és természetvédelmi egyezmények rendelkezéseit, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese, valamint a Szerződő Felek államainak erre vonatkozó nemzeti jogszabályait;

hivatkozva a kombinált árufuvarozásról szóló azon nemzetközi egyezményekre, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese;

a nemzetközi kombinált árufuvarozás és a logisztika terén történő kölcsönösen előnyös együttműködés céljából az alábbiakról állapodtak meg:

1. Cikk

Az alkalmazás területe

1. A jelen Megállapodás a Szerződő Felek államainak területei között, vagy az egyik vagy mindkét Szerződő Fél államának területén keresztül tranzitban, vasúton és/vagy vízi úton és a terminálig vagy a terminálról közúton, valamelyik Szerződő Fél államában bejegyzett közúti gépjárművel végzett nemzetközi kombinált árufuvarozásra terjed ki.
2. A jelen Megállapodás rendelkezései a Szerződő Felek államainak nemzeti jogszabályaival összhangban alkalmazandók, amennyiben az alkalmazást más olyan nemzetközi szerződés nem szabályozza, amelyeknek mindkét Szerződő Fél részese.

A jelen Megállapodás nem befolyásolja azokat a kötelezettségeket, amelyek Magyarország európai uniós tagságából fakadnak.

2. Cikk

Meghatározások

A jelen Megállapodásban az alábbi meghatározások kerülnek alkalmazásra:

- a) „kombinált árufuvarozás” – intermodális fuvarozási egység és/vagy közúti gépjármű fuvarozása két vagy több közlekedési mód igénybevételével;
- b) „intermodális fuvarozási egység” – 20 láb vagy ennél hosszabb konténer, félpótkocsi, pótkocsi vagy csereszekrény;
- c) „kombinált árufuvarozási terminál” – az intermodális fuvarozási egységek és közúti tehergépjárművek átrakására, illetve rövid idejű tárolására szolgáló, a Szerződő Felek államainak jogszabályai által meghatározott terület, amelyen belül a közlekedési módok váltása, valamint a Szerződő Felek államainak nemzeti jogszabályaival összhangban az áruk és gépjárművek vám-, illetve egyéb ellenőrzése, valamint kezelése történik;
- d) „kísért kombinált árufuvarozás” – közúti gépjármű fuvarozása személyzet kíséretében speciális vasúti kocsin vagy hajón;
- e) „nem kísért kombinált árufuvarozás” – intermodális fuvarozási egység fuvarozása speciális vasúti kocsin vagy hajón, személyzet kíséréte nélkül;
- f) „közúti gépjármű” – árufuvarozásra használt gépjármű, pótkocsival vagy anélkül, illetve félpótkocsival vagy anélkül;
- g) „fuvarozás terminálra vagy terminálról” – intermodális fuvarozási egységek és/vagy közúti gépjárművek fuvarozása a berakodás helyétől vagy a határátkelőhelytől az útirány szerinti legközelebbi kombinált fuvarozási terminálig vagy kikötőig, illetve a kombinált fuvarozási termináltól vagy kikötőtől a kirakodás helyéig vagy az útirány szerinti legközelebbi határátkelőhelyig;
- h) „közúti árufuvarozási engedély” – a Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya közötti nemzetközi közúti közlekedésről szóló, 1994. március 22-i Egyezmény rendelkezései alapján, a Szerződő Felek illetékes hatóságai által kiadott közúti árufuvarozási engedély;
- i) „jutalomengedély” – a kombinált árufuvarozás igénybevétele esetén járó adómentes közúti árufuvarozási engedély.

3. Cikk

A Megállapodás végrehajtása

A Szerződő Felek jelen Megállapodás feltételeit végrehajtó Illetékes Szervei:

- Magyarország Kormánya részéről – Magyarország Nemzeti Fejlesztési Minisztériuma;
- Ukrajna Miniszteri Kabinetje részéről – Ukrajna Infrastruktúra Minisztériuma.

4. Cikk

Kísért kombinált fuvarozás

1. Közúti gépjárművel a közös államhatártól a Szerződő Felek illetékes hatóságai által kijelölt és a Szerződő Felek közös államhatárától légvonalban legfeljebb 60 km-re található kombinált fuvarozási terminálig, illetve fordított irányban a kombinált fuvarozás igénybevétele céljából végzett áru fuvarozás, közúti áru fuvarozási engedély nélkül és Magyarország területén gépjárműadó, illetve Ukrajna területén útdíj fizetése nélkül történik.
2. A közúti gépjárművek speciális vasúti kocsin vagy hajón történő fuvarozásával kapcsolatos döntéseket a Szerződő Felek lehetőségeik szerint a jelen Megállapodás 9. Cikkével összhangban létrehozott, a Kombinált fuvarozás kérdéseivel foglalkozó Vegyes Bizottság keretein belül egyeztetik.
3. A Szerződő Felek nemzeti jogszabályaikkal összhangban erőfeszítéseket tesznek annak érdekében, hogy a vám- és egyéb ellenőrzési eljárások a kísért kombinált fuvarozások során az államaik területén lévő határátkelőhelyeken minél kevesebb időt vegyenek igénybe.

5. Cikk

Nem kísért kombinált fuvarozás

1. A Szerződő Felek nemzeti jogszabályaikkal összhangban elősegítik a feltételek megteremtését a kombinált áru fuvarozást végző szervezetek számára annak érdekében, hogy ösztönözzék azokat a Szerződő Felek államainak területei között, valamint területeiken keresztül tranzitban végzett kombinált áru fuvarozások volumenének növelésére.
2. A Szerződő Felek az intermodális fuvarozási egységek kombinált fuvarozási terminálokban történő átrakása során a vasúti nyomtáv-váltásnál és a határátkelésnél törekednek olyan feltételek megteremtésére, amelyek kizárják az áru forgalmat akadályozó tényezőket.
3. Az áru kezelés könnyítése érdekében a kombinált fuvarozási terminálokban történő átrakás során a nyomtáv-váltásnál a Szerződő Felek törekednek arra, hogy a vasúti szállításkor a kombinált fuvarozási terminál mindkét Szerződő Fél vasútja számára díjszabási-pont legyen.
4. A kombinált fuvarozási és vasúti terminálok használatával kapcsolatos feltételek megállapítására vonatkozó szabályok a Kombinált fuvarozás kérdéseivel foglalkozó Vegyes Bizottság keretein belül kerülnek egyeztetésre.

6. Cikk

Jutalomengedélyek

1. A Szerződő Felek államainak területéről/területére vagy területein keresztül történő kombinált (Ro-La, Ro-Ro típusú) áru fuvarozás igénybevétele esetén a Szerződő Felek közúti fuvarozási jutalomengedélyek kölcsönös kiadásában állapodnak meg.
2. A jutalomengedélyek mértékét, feltételeit és érvényességi idejét a jelen Megállapodás 9. Cikkével összhangban, az adott kérdésekben illetékes Vegyes Bizottság állapítja meg.
3. Az említett jutalomengedélyek mentesülnek a gépjárműadó megfizetése alól Magyarország területén, illetve az úthasználati díj megfizetése alól Ukrajna területén.

7. Cikk

A kombinált fuvarozás támogatása és ösztönzése

1. A Szerződő Felek az egyenlőség és a szabad verseny elvei alapján elősegítik a kombinált áru fuvarozás fejlesztését az áru fuvarozás minőségének és biztonságának növelése, a szállítási idő csökkentése és olyan tarifapolitika bevezetése érdekében, amely a kombinált áru fuvarozás gazdasági hatékonyságának növelését szolgálja.
2. A Szerződő Felek Illetékes Szervei nemzeti jogszabályaikkal összhangban erőfeszítéseket tesznek a kombinált áru fuvarozás volumenének növelése érdekében.
3. A Szerződő Felek Illetékes Szervei tájékoztatják egymást a kombinált áru fuvarozás minőségi és biztonsági előírásainak javítása érdekében tett intézkedésekről, valamint a kombinált áru fuvarozást érintő bármilyen nemzeti jogszabályi változásról.

4. A Szerződő Felek együttműködnek a kombinált árufuvarozás végzését érintő nemzetközi követelmények kérdéseiben.

8. Cikk

Rendkívüli események

1. Amennyiben az egyik Szerződő Fél államának területén a szabad árufuvarozást akadályozó körülmények merülnek fel a tervezett tevékenységet érintően, úgy ezen Szerződő Fél legalább 7 nappal a tervezett intézkedések megtételét megelőzően köteles ezen körülményekről a másik Szerződő Felet tájékoztatni.
 2. Amennyiben a kombinált árufuvarozás során rendkívüli események merülnek fel, a Szerződő Felek nemzeti jogszabályaik keretén belül minden lehetséges intézkedést megtesznek az akadályok elhárítására a nemzetközi árufuvarozás további teljesítése érdekében. Ezen intézkedések a rendkívüli esemény bekövetkezését követően a közlekedésért felelős miniszter vagy az általa felhatalmazott hatóság által kerülnek meghirdetésre. Ezen intézkedések meghirdetéséig a Szerződő Felek államainak fuvarozói a Magyar Köztársaság Kormánya és Ukrajna Kormánya közötti nemzetközi közúti közlekedésről szóló, 1994. március 22-i Egyezmény, valamint azon más hatályos nemzetközi megállapodások előírásait alkalmazzák, amelyeknek a Szerződő Felek részes felei.
- Az ilyen rendkívüli események felmerüléséről a Szerződő Felek haladéktalanul értesítik egymást.

9. Cikk

Kombinált fuvarozás kérdéseiben illetékes Vegyes Bizottság

1. A jelen Megállapodás alkalmazásának biztosítása céljából a Szerződő Felek Kombinált Fuvarozási Vegyes Bizottságot (a továbbiakban: Vegyes Bizottság) hoznak létre, amely a Szerződő Felek Illetékes Szerveinek képviselőiből áll.
2. A Szerződő Felek Illetékes Szervei jogosultak a Vegyes Bizottság ülésére más szakértőket is meghívni.
3. A Vegyes Bizottság üléseit az egyik Szerződő Fél Illetékes Szervének kérésére a Szerződő Felek államának területén felváltva tartja.
4. A Vegyes Bizottság jogosult a jelen Megállapodás módosítására és kiegészítésére javaslatokat tenni.

10. Cikk

Viták megoldása

1. A jelen Megállapodás értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatosan felmerülő vitákat a Vegyes Bizottság rendezi.
2. Amennyiben a Vegyes Bizottság nem jut egyezsre, a vita diplomáciai úton kerül rendezésre.

11. Cikk

A Megállapodás rendelkezéseinek megsértése

1. A fuvarozó vagy annak kísérszemélyzete köteles a másik Szerződő Fél államának nemzeti jogszabályait betartani. A Szerződő Felek Illetékes Szervei nemzeti jogszabályaik keretén belül ellenőrzik, hogy a jelen Megállapodás rendelkezéseit a Szerződő Felek államának fuvarozói betartsák.
2. Amennyiben a Szerződő Felek államának fuvarozói a jelen Megállapodás rendelkezéseit vagy egyeztetett szabályait megszegik, a szabálysértéseket azon Szerződő Fél államának Illetékes Szervei fogják megvizsgálni, ahol a szabálysértés történt. Azon Szerződő Fél államának Illetékes Szervei, ahol a szabálysértés történt, tájékoztatják a másik Szerződő Fél államának Illetékes Szerveit az általuk, a másik Szerződő Fél államának fuvarozóját illetően meghozott intézkedésekről.

12. Cikk

Adatvédelem

1. A Szerződő Felek kijelentik, hogy a jelen Megállapodást bármilyen módon érintő adatok és információk – a hivatalos statisztikai adatok és beszámolók kivételével – megvédendők harmadik félnek történő jogellenes átadástól. Minden egyéb adat átadása kizárólag az adatot feldolgozó Szerződő Fél államának Illetékes Szerve által kiadott előzetes engedély alapján lehetséges.
2. Adatok és információk, a jelen Cikk értelmében, kizárólag a másik Szerződő Fél államának megfelelő illetékes szervei kérésére terjeszthetők elő a Szerződő Felek államainak nemzeti jogszabályaival összhangban.

13. Cikk**Módosítások és kiegészítések**

Jelen Megállapodás a Szerződő Felek kölcsönös írásbeli egyetértésével módosítható és kiegészíthető. A módosítások és kiegészítések jegyzőkönyvekben kerülnek rögzítésre, amelyek a jelen Megállapodás elválaszthatatlan részét képezik és a jelen Megállapodás 14. Cikkében rögzített rendelkezések szerint lépnek hatályba.

14. Cikk**A Megállapodás hatálybalépése és megszűnése**

1. Jelen Megállapodás a hatálybalépéséhez szükséges belső jogi eljárások Szerződő Felek általi teljesítéséről szóló, diplomáciai csatornákon eljuttatott utolsó értesítés kézhezvételétől számított 60. (hatvanadik) napon lép hatályba.
2. Jelen Megállapodást határozatlan időre kötik és 12 (tizenkét) hónapig hatályban marad azon időponttól kezdve, amikor az egyik Szerződő Fél diplomáciai csatornákon a másik Szerződő Felet a jelen Megállapodás felmondására vonatkozó szándékáról tájékoztatja.

Alulírottak a fentiek megerősítéseként, saját Kormányaik meghatalmazása alapján a jelen Megállapodást aláírták.

Készült Budapesten, 2013. március 28-án két példányban, mindegyik magyar, ukrán és orosz nyelven, mindegyik szöveg egyaránt hiteles. Jelen Megállapodás rendelkezéseinek értelmezésével kapcsolatosan felmerülő egyet nem értés esetén az orosz nyelvű szöveg az irányadó.

Magyarország Kormánya
nevében

Ukrajna Miniszteri Kabinetje
nevében

Соглашение**между Правительством Венгрии и Кабинетом Министров Украины о международных комбинированных перевозках**

Правительство Венгрии и Кабинет Министров Украины (далее – Договаривающиеся Стороны), принимая во внимание, что для роста товарооборота не переменным условием является наличие значительных возможностей для осуществления международных перевозок грузов; признавая ограниченность возможностей автодорог для наращивания товарооборота, необходимость создания современной системы международных перевозок с использованием всех видов транспорта, в том числе железнодорожного и водного, учитывая их экономичность и безопасность для окружающей среды; будучи убежденными, что система комбинированных перевозок и их эффективность будет способствовать решению проблем, возникающих при осуществлении международных перевозок грузов; придерживаясь положений международных соглашений, касающихся защиты окружающей природной среды, сторонами которых являются обе Договаривающиеся Стороны, а также национального законодательства государств Договаривающихся Сторон; ссылаясь на международные соглашения о комбинированных перевозках, сторонами которых являются обе Договаривающиеся Стороны; с целью взаимовыгодного сотрудничества в сфере международных комбинированных перевозок и логистики; договорились о таком:

Статья 1**Сфера применения**

1. Настоящее Соглашение распространяется на международные комбинированные перевозки грузов, осуществляемые железнодорожным и/или водным транспортом и в/из терминала по автодорогам автомобильными транспортными средствами, зарегистрированными в государстве любой из Договаривающихся Сторон, между территориями государств Договаривающихся Сторон или транзитом через территории государств обеих Договаривающихся Сторон или одного из них.

2. Положения настоящего Соглашения применяются в соответствии с национальным законодательством государств Договаривающихся Сторон, если их применение не урегулировано другими международными договорами, участниками которых являются обе Договаривающиеся Стороны.
- Настоящее Соглашение не влияет на обязательства, вытекающие из членства Венгрии в Европейском Союзе.

Статья 2

Термины

В настоящем Соглашении применяются следующие термины:

- a) «комбинированные перевозки грузов» – перевозка интермодальной транспортной единицы и/или автотранспортного средства с использованием двух и более видов транспорта;
- b) «интермодальная транспортная единица» – контейнер длиной 20 футов и более, полуприцеп, прицеп или съемный кузов;
- c) «терминал для комбинированных перевозок» – определенный согласно законодательству государств Договаривающихся Сторон участок территории, оборудованный перегрузочным пунктом для интермодальных транспортных единиц и автомобильных грузовых транспортных средств и их краткосрочного хранения, в пределах которого осуществляется изменение вида транспорта, а также в соответствии с национальным законодательством государств Договаривающихся Сторон, таможенный и другие виды контроля и оформление товаров и транспортных средств;
- d) «комбинированные перевозки с сопровождением» – перевозка укомплектованного автомобильного транспортного средства в сопровождении экипажа, с использованием специализированного железнодорожного вагона или судна;
- e) «комбинированные перевозки без сопровождения» – перевозка интермодальной транспортной единицы без сопровождения экипажа, с использованием специализированного железнодорожного вагона или судна;
- f) «автомобильное транспортное средство» – автотранспортное средство, которое используется для перевозки грузов с/без прицепа или тягач с/без полуприцепа;
- g) «перевозка в/из терминала» – перевозка интермодальной транспортной единицы и/или автомобильного транспортного средства с места загрузки или пункта пропуска через государственную границу по направлению движения до ближайшего терминала для комбинированных перевозок или порта, а также из терминала для комбинированных перевозок или порта к месту разгрузки или до ближайшего по ходу движения пункта пропуска через государственную границу;
- h) «разрешение на перевозку по автодорогам» – разрешение на выполнение перевозок по автодорогам, которое предоставляется Компетентными органами Договаривающихся Сторон в соответствии с положениями Соглашения между Правительством Венгерской Республики и Правительством Украины о международном автомобильном сообщении от 22 марта 1994 г.;
- i) «премиальное разрешение» – разрешение, не облагающееся налогом на выполнение перевозок по автодорогам при осуществлении комбинированной перевозки груза.

Статья 3

Выполнение Соглашения

Для выполнения условий настоящего Соглашения Компетентными органами Договаривающихся Сторон являются:

- от Правительства Венгрии – Министерство национального развития Венгрии;
- от Кабинета Министров Украины – Министерство инфраструктуры Украины.

Статья 4

Комбинированные перевозки с сопровождением

1. Перевозка грузов автомобильным транспортным средством от совместной границы к терминалу для комбинированных перевозок, который определен Компетентными органами Договаривающихся Сторон и находится на воздушном расстоянии не более 60 км от общей границы государств Договаривающихся Сторон, и в обратном направлении, с целью выполнения комбинированной перевозки, осуществляется без разрешения на перевозку по автодорогам, а также: на территории Венгрии – без оплаты налога на автотранспортные средства, а на территории Украины – без оплаты дорожных сборов.

2. Решения касающиеся перевозок автомобильных транспортных средств с использованием специализированных вагонов или судов будут согласовываться в соответствии с возможностями обеих Договаривающихся Сторон в рамках Совместного Комитета по вопросам комбинированных перевозок, созданного в соответствии со Статьей 9 настоящего Соглашения.
3. Договаривающиеся Стороны, в соответствии со своим национальным законодательством, будут прилагать усилия для сокращения времени прохождения таможенного и иных видов контроля в пунктах пропуска через государственную границу на территории государства каждой Договаривающейся Стороны, при осуществлении комбинированных перевозок с сопровождением.

Статья 5

Комбинированные перевозки без сопровождения

1. Договаривающиеся Стороны в рамках своего национального законодательства будут содействовать созданию условий для организаций, осуществляющих комбинированные перевозки, с целью их стимулирования для увеличения объемов перевозок с использованием комбинированного транспорта между территориями государств Договаривающихся Сторон, а также транзитом через их территории.
2. Договаривающиеся Стороны будут содействовать созданию таких условий во время перегрузки интермодальных транспортных единиц в терминалах для комбинированных перевозок с изменением ширины железнодорожной колеи и при пересечении государственной границы, чтобы исключить обстоятельства, препятствующие следованию грузов.
3. С целью упрощения обработки грузов при перегрузке в терминалах для комбинированных перевозок при изменении ширины железнодорожной колеи обе Договаривающиеся Стороны будут стремиться, чтобы терминал для комбинированных перевозок при осуществлении железнодорожных перевозок был тарифным пунктом для железных дорог государств обеих Договаривающихся Сторон.
4. Правила, касающиеся установления условий при использовании терминалов для комбинированных перевозок и железных дорог будут согласовываться в рамках Совместного Комитета по вопросам комбинированных перевозок.

Статья 6

Премиальные разрешения

1. В случае осуществления комбинированной перевозки груза (типа Ro-La, Ro-Ro) из/на или через территории государств Договаривающихся Сторон, Договаривающиеся Стороны договариваются о взаимном предоставлении премиальных автомобильных разрешений.
2. Количество, условия и срок действия премиальных разрешений определяет Совместный Комитет, в компетенцию которого входят данные вопросы в соответствии со Статьей 9 настоящего Соглашения.
3. Эти премиальные разрешения освобождаются от уплаты налога на автотранспортные средства на территории Венгрии и от уплаты за проезд по автодорогам на территории Украины.

Статья 7

Содействие и стимулирование комбинированных перевозок

1. Договаривающиеся Стороны будут содействовать развитию комбинированных перевозок на принципах равенства и свободной конкуренции с целью повышения стандартов качества и безопасности перевозок грузов, сокращения времени перевозок и внедрения тарифной политики, направленной на рост экономической эффективности комбинированных перевозок.
2. В рамках своего национального законодательства Компетентные органы Договаривающихся Сторон будут прилагать усилия для увеличения объемов комбинированных перевозок.
3. Компетентные органы Договаривающихся Сторон будут информировать друг друга о принятых мерах для повышения стандартов качества и безопасности комбинированных перевозок, а также о любых изменениях в своем национальном законодательстве, регулирующем осуществление комбинированных перевозок.
4. Договаривающиеся Стороны будут сотрудничать по вопросам создания международных требований относительно осуществления комбинированных перевозок.

Статья 8**Чрезвычайные ситуации**

1. Если на территории государства одной из Договаривающихся Сторон возникнут обстоятельства, препятствующие свободной перевозке грузов в рамках ее запланированной деятельности, эта Договаривающаяся Сторона обязуется проинформировать об этих обстоятельствах другую Договаривающуюся Сторону не менее чем за 7 дней до начала запланированных мероприятий.
2. В случае возникновения чрезвычайных ситуаций при осуществлении комбинированных перевозок, Договаривающиеся Стороны в рамках национального законодательства будут принимать все возможные меры для устранения препятствий с целью дальнейшего выполнения международных перевозок грузов. Такие меры будут объявлены министром, отвечающим за вопросы транспорта или уполномоченным им ведомством, после возникновения чрезвычайных ситуаций. До объявления этих мер к перевозчикам государств обеих Договаривающихся Сторон применяются положения Соглашения между Правительством Венгерской Республики и Правительством Украины о международном автомобильном сообщении от 22 марта 1994 г., а также других действующих международных договоров, сторонами которых являются Договаривающиеся Стороны.
Обе Договаривающиеся Стороны незамедлительно информируют друг друга о возникновении таких чрезвычайных ситуаций.

Статья 9**Совместный Комитет по вопросам комбинированных перевозок**

1. С целью обеспечения применения настоящего Соглашения Договаривающиеся Стороны создают Совместный Комитет по вопросам комбинированных перевозок (далее – «Совместный Комитет»), состоящий из представителей Компетентных органов Договаривающихся Сторон.
2. Компетентные органы Договаривающихся Сторон имеют право пригласить других специалистов на заседания Совместного Комитета.
3. Совместный Комитет собирается по просьбе Компетентного органа одной из Договаривающихся Сторон поочередно на территориях государств Договаривающихся Сторон.
4. Совместный Комитет имеет право вносить предложения относительно изменений и дополнений к настоящему Соглашению.

Статья 10**Разрешение споров**

1. Любые споры, возникающие в связи с толкованием или применением настоящего Соглашения, будут решаться Совместным Комитетом.
2. Если Совместный Комитет не сможет прийти к согласию, спор будет решен по дипломатическим каналам.

Статья 11**Нарушение положений Соглашения**

1. Перевозчик или его сопровождающий персонал обязан соблюдать национальное законодательство государства другой Договаривающейся Стороны.
Компетентные органы Договаривающихся Сторон в рамках национального законодательства осуществляют контроль за соблюдением положений настоящего Соглашения перевозчиками государств Договаривающихся Сторон.
2. В случае нарушений перевозчиками государств Договаривающихся Сторон положений настоящего Соглашения, или согласованных правил, эти нарушения будут рассматриваться соответствующими Компетентными органами государства Договаривающейся Стороны, в которой совершено нарушение. Что касается перевозчика государства другой Договаривающейся Стороны, то соответствующие органы государства Договаривающейся Стороны, в которой совершено нарушение положений настоящего Соглашения, будут информировать соответствующие Компетентные органы государства другой Договаривающейся Стороны о принятых ими мерах.

Статья 12**Защита данных**

1. Договаривающиеся Стороны заявляют, что любые данные и информация, имеющие отношение к настоящему Соглашению, за исключением официальных статистических данных и отчетов, подлежат защите от незаконной передачи третьей стороне. Передача любых других данных возможна только с предварительного разрешения соответствующего органа государства Договаривающейся Стороны, который обрабатывает такие данные.
2. Данные и информация, согласно настоящей Статье, могут предоставляться только по запросу соответствующих Компетентных органов государства другой Договаривающейся Стороны в соответствии с национальным законодательством государств Договаривающихся Сторон.

Статья 13**Внесение изменений и дополнений**

В настоящее Соглашение по взаимному письменному согласию Договаривающихся Сторон могут вноситься изменения и дополнения, которые оформляются соответствующими протоколами, которые составляют неотъемлемую часть настоящего Соглашения и вступают в силу в соответствии с положениями Статьи 14 настоящего Соглашения.

Статья 14**Вступление в силу и прекращение действия Соглашения**

1. Настоящее Соглашение вступает в силу на 60 (шестидесятый) день с даты получения по дипломатическим каналам последнего сообщения о выполнении Договаривающимися Сторонами внутригосударственных процедур, необходимых для вступления Соглашения в силу.
2. Настоящее Соглашение заключено на неопределенный срок и остается в силе в течение 12 (двенадцати) месяцев с даты, когда одна из Договаривающихся Сторон уведомит по дипломатическим каналам другую Договаривающуюся Сторону о своем намерении прекратить действие настоящего Соглашения.

В удостоверение чего, подписавшиеся ниже, соответствующим образом уполномоченные своими Правительствами, подписали настоящее Соглашение.

Совершено в г. Будапешт, 28 марта 2013 года в двух экземплярах, каждый на венгерском, украинском и русском языках, причем все тексты являются аутентичными. В случае возникновения разногласий в толковании положений настоящего Соглашения, превалирующую силу имеет текст на русском языке.

За Правительство Венгрии

За Кабинет Министров
Украины"

- 4. §**
- (1) Ez a törvény – a (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
 - (2) A 2. § és a 3. § a Megállapodás 14. Cikk 1. pontjában meghatározott időpontban lép hatályba.
 - (3) A Megállapodás, illetve a 2. § és a 3. § hatálybalépésének naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter – annak ismerteté válását követően – a Magyar Közlönyben haladéktalanul közzétett közleményével állapítja meg.
 - (4) E törvény végrehajtásához szükséges intézkedésekről a közlekedésért felelős miniszter gondoskodik.

Áder János s. k.,
köztársasági elnök

Kövér László s. k.,
az Országgyűlés elnöke

2013. évi LXII. törvény**a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló****1998. évi XXVI. törvény módosításáról***

- 1. §** A fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: Fot.) 4. § a) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
(E törvény alkalmazásában)
„a) *fogyatékos személy*: az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja;”
- 2. §** A Fot. 7/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fogyatékos személy számára – figyelembe véve a különböző fogyatékosági csoportok eltérő speciális szükségleteit – biztosítani kell a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférést.”
- 3. §** A Fot. 16. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„16. § Ha a fogyatékos személy foglalkoztatása az integrált foglalkoztatás keretében nem megvalósítható, úgy számára a munkához való jogát lehetőség szerint biztosítani kell. A megváltozott munkaképességű munkavállalókat foglalkoztató akkreditált munkáltatókat és a szociális foglalkoztatást végző foglalkoztatókat a központi költségvetés – jogszabályban meghatározottak szerint – támogatásban részesíti.”
- 4. §** (1) A Fot. 23/A. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A fogyatékosági támogatás havi összege 2013. június 1-jétől
a) 19 500 forint – a b) pontban foglaltak kivételével – a 23. § (1) bekezdésének a)–e) és h) pontja szerinti esetben,
b) 24 000 forint
ba) a 23. § (1) bekezdés f) és g) pontja szerinti esetben, és
bb) a 23. § (1) bekezdés a), c)–e) és h) pontja szerinti esetben, ha a súlyosan fogyatékos személynek az önkiszolgálási képessége teljesen hiányzik.”
(2) A Fot. 23/A. §-a a következő (3) bekezdéssel egészül ki:
„(3) A fogyatékosági támogatás (1) és (2) bekezdés szerinti összegét 2014. január 1-jétől a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell, az újonnan megállapításra kerülő fogyatékosági támogatást pedig ugyanilyen emelt összegben kell megállapítani.”
- 5. §** (1) A Fot. 26. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Az Országgyűlés által a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének megteremtéséhez szükséges intézkedések megvalósítása érdekében elfogadott Országos Fogyatékosügyi Programban (a továbbiakban: Program) foglaltakat az egészségügyi, foglalkoztatási, szociálpolitikai, oktatási, közlekedési tervezésben, továbbá a településfejlesztésben, valamint az egyéb állami tervezés körébe tartozó döntés meghozatala során érvényre kell juttatni.”
(2) A Fot. 26. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:
„(2a) Az Országos Fogyatékosügyi Tanács részt vesz a Program előkészítésében, és figyelemmel kíséri annak végrehajtását.”
(3) A Fot. 26. § (3) bekezdés g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép, ezzel egyidejűleg a bekezdés a következő h) ponttal egészül ki:
(A Program az alábbiakat tartalmazza:)
„g) a közszolgáltatásokhoz való egyenlő esélyű hozzáférés megteremtéséhez szükséges, az állam által biztosítandó eszközöket és intézkedéseket;
h) a kitűzött célok megvalósításához szükséges eszközök és intézmények meghatározását.”

* A törvényt az Országgyűlés a 2013. május 13-i ülésnapján fogadta el.

(4) A Fot. 26. § (4) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(4) A Kormány a Programban megfogalmazott célok ütemezett végrehajtása érdekében Intézkedési Tervet készít. Az Intézkedési Terv tartalmazza a célok végrehajtásához az adott időszakban szükséges intézkedéseket, az intézkedésekért felelős személy megjelölését, az egyes intézkedések megvalósításához szükséges forrást, továbbá a megvalósítás határidejét.”

6. § A Fot. VIII. Fejezete a következő 27/A. §-sal egészül ki:

„27/A. § A fogyatékos személyek jogainak előmozdítása, életminőségük javítása, önálló életvitelük támogatása és az e törvényben megfogalmazott egyéb célok, feladatok megvalósítása érdekében nyújtott, európai uniós forrásból finanszírozott, illetve hazai költségvetési támogatás esetén a társadalmi esélyegyenlőség előmozdításáért felelős miniszter döntése alapján a képviseletében eljáró közreműködő szervezetként a szakmai felügyelete alatt álló, a fogyatékos személyek esélyegyenlőségének biztosítására létrehozott szervezet jár el.”

7. § A Fot. a következő 29/A. §-sal egészül ki:

„29/A. § (1) A kincstár a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról szóló 2013. évi LXII. törvénnyel megállapított 23/A. § alapján emelésre kerülő, 2013. június hónapra járó fogyatékosági támogatást a jogosultak számára már emelt összegben folyósítja, illetve állapítja meg.

(2) A vakok személyi járadéka 2013. június 1-jétől havi 16 160 forint összegben jár. A kincstár a 2013. június hónapra járó vakok személyi járadékát a jogosultak számára már emelt összegben folyósítja. A vakok személyi járadékát 2014. január 1-jétől a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló törvénynek a nyugellátások évenkénti rendszeres emelésére vonatkozó szabályai szerint, azzal megegyező mértékben emelni kell.”

8. § A Fot. a következő 29/B. §-sal egészül ki:

„29/B. § Az e törvény alapján létrehozott, a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról szóló 2013. évi LXII. törvény hatálybalépésének napján működő Országos Fogyatékosügyi Tanács tagjainak megbízatása 2013. szeptember 30-áig szól.”

9. § A Fot.

- a) 4. § f) pont fb) alpontjában a „foglalkoztatási” szövegrész helyébe a „foglalkoztatási, közlekedési” szöveg,
- b) 18. § (3) bekezdésében a „Wesselényi Miklós Sportközalapítvány” szövegrész helyébe a „Magyar Olimpiai Bizottság” szöveg,
- c) VII. fejezetének címében a „Fogyatékosügyi” szövegrész helyébe a „Fogyatékoságügyi” szöveg,
- d) VIII. fejezetének címében a „fogyatékosokat” szövegrész helyébe a „fogyatékos személyeket” szöveg lép.

10. § (1) Hatályát veszti a Fot.

- a) 7/B. § (1), (2) és (4) bekezdése,
- b) 29. §-a,
- c) 29/B. §-a,
- d) 30. § (1) bekezdés c) pontja,
- e) melléklete.

(2) Hatályát veszti

- a) a Fot. VI. Fejezete,
- b) a Fot. 30. § (1) bekezdés d) pontja,
- c) az Országos Fogyatékosügyi Tanács szervezetének és működésének részletes szabályairól szóló 67/2001. (IV. 20.) Korm. rendelet és
- d) az Országos Fogyatékosügyi Tanács szervezetének és működésének részletes szabályairól szóló 67/2001. (IV. 20.) Korm. rendelet módosításáról szóló 6/2011. (II. 11.) Korm. rendelet.

11. § (1) Ez a törvény – a (2) és (3) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2013. június 1-jén lép hatályba.

(2) A 10. § (2) bekezdése 2013. szeptember 30-án lép hatályba.

(3) A 2. § és a 10. § (1) bekezdés a), c) és e) pontja 2014. január 1-jén lép hatályba.

III. Kormányrendeletek

A Kormány 152/2013. (V. 24.) Korm. rendelete

a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendeletnek a fővárosi és megyei kormányhivatalok kormányablakaiban intézhető ügykörökkel kapcsolatos módosításáról

A Kormány a fővárosi és megyei kormányhivatalokról, valamint a fővárosi és megyei kormányhivatalok kialakításával és a területi integrációval összefüggő törvénymódosításokról szóló 2010. évi CXXVI. törvény 21. § a) pontjában és 21/A. § b) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklete e rendelet melléklete szerint módosul.
- 2. §** Ez a rendelet 2013. július 1-jén lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

Melléklet a 152/2013. (V. 24.) Korm. rendelethez

1. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklet 1. pontja a következő 40–107. alponttal egészül ki:
(A kormányablakban is előterjeszthetők a következő kérelmek, és megtehetők a következő bejelentések:)
- „1.40. otthonteremtési támogatás iránti kérelem,
 - 1.41. gyermektartásdíj állam általi megelőlegezése iránti kérelem,
 - 1.42. gyermek családi és utónevének megállapítása iránti kérelem,
 - 1.43. a családi jogállás megállapítása iránti perindításhoz történő hozzájárulás iránti kérelem,
 - 1.44. a 16. életévet betöltött gyermek házasságkötésének engedélyezése iránti kérelem,
 - 1.45. lakáscélú állami támogatásokat (közvetlen támogatások, kamattámogatások) igénylők hitelintézeti elutasítása miatt a támogatásra való jogosultság feltételeinek a megállapítása iránti kérelem,
 - 1.46. lakástámogatás visszafizetési kötelezettség felfüggesztése iránti kérelem,
 - 1.47. hatósági közvetítői nyilvántartásba vétel iránti kérelem,
 - 1.48. hatósági közvetítői nyilvántartásból való törlésre irányuló kérelem,
 - 1.49. igazolás kiadása iránti kérelem arról, hogy az ügyfél nem kedvezményezettje másik lakás-takarékpénztári szerződésnek,
 - 1.50. lakástakarék-pénztári megtakarítás esetén az állami támogatás visszafizetésére kötelezettek fizetési könnyítés iránti kérelme,
 - 1.51. lakásfenntartási támogatás iránti kérelem,
 - 1.52. az egyes lakáscélú kölcsönökből eredő adósságok rendezéséről szóló 11/2005. (I. 26.) Korm. rendelet szerinti, törlesztési kötelezettség felfüggesztése iránti kérelem,
 - 1.53. aktív korúak ellátása iránti kérelem,
 - 1.54. rendezvénytartási engedély kiadása iránti kérelem,
 - 1.55. rendezvénytartási engedély jogosultjának adatváltozásról szóló bejelentése,
 - 1.56. rendezvénytartási engedély jogosultjának bejelentése a tevékenység megszüntetéséről,
 - 1.57. adó- és értékbizonyítvány kiállítása iránti kérelem,
 - 1.58. olyan személynek a bejelentése, akinek a hagyatéki eljárás megindításához jogi érdeke fűződik,

- 1.59. az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény szerinti panasz benyújtása, kivéve az állami adó- és vámhatóság elleni panaszokat,
- 1.60. a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 92. §-a szerinti panasz benyújtása,
- 1.61. a közterület-felügyeletről szóló 1999. évi LXIII. törvény 26. §-a szerinti panasz benyújtása,
- 1.62. az egyes rendészeti feladatokat ellátó személyek tevékenységéről, valamint egyes törvényeknek az iskolakerülés elleni fellépést biztosító módosításáról szóló 2012. évi CXX. törvény 22. § (4) bekezdés b) pontja szerinti panasz benyújtása,
- 1.63. az európai uniós csatlakozással összefüggő egyes törvénymódosításokról, törvényi rendelkezések hatályon kívül helyezéséről, valamint egyes törvényi rendelkezések megállapításáról szóló 2004. évi XXIX. törvény szerinti közérdekű bejelentés benyújtása, kivéve az állami adó- és vámhatósághoz intézett közérdekű bejelentéseket,
- 1.64. annak igazolása iránti kérelem, hogy a kérelmező az elmebeteg gondozásban, ellátásban és felügyeletben tudja részesíteni,
- 1.65. anyakönyvi kivonat kiállítása iránti kérelem,
- 1.66. temetkezési szolgáltatási tevékenység engedélyezése iránti kérelem,
- 1.67. állatvásár tartásának engedélyezése iránti kérelem,
- 1.68. állatpiac tartásának engedélyezése iránti kérelem,
- 1.69. állatkiállítás tartásának engedélyezése iránti kérelem,
- 1.70. közterületen lévő fás szárú növény kivágásának engedélyezése iránti kérelem,
- 1.71. állatmenhely létesítésének engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.72. állatpanzió létesítésének engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.73. üzlet működési engedélyének kiadása iránti kérelem,
- 1.74. vásár üzemeltetésének engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.75. vásár 20 óra utáni nyitva tartásának engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.76. piac üzemeltetésének engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.77. piac 20 óra utáni nyitva tartásának engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.78. bevásárlóközpont üzemeltetésére irányuló bejelentés,
- 1.79. helyi termelői piac üzemeltetésére irányuló szándék bejelentése,
- 1.80. helyi termelői piac 20 óra utáni nyitva tartásának engedélyezésére irányuló kérelem,
- 1.81. szálloda szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.82. panzió szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.83. kemping szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.84. üdülőtér szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.85. közösségi szálláshely szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.86. egyéb szálláshely szálláshely-üzemeltetési engedély kiadása iránti kérelem,
- 1.87. szálloda szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.88. panzió szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.89. kemping szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.90. üdülőtér szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.91. közösségi szálláshely szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.92. egyéb szálláshely szálláshely-üzemeltetési engedély jogosultjának adatváltozás bejelentése,
- 1.93. szálloda szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.94. panzió szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.95. kemping szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.96. üdülőtér szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.97. közösségi szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.98. egyéb szálláshely megszüntetésének bejelentése,
- 1.99. természetes személy, gazdálkodó szervezet üzletszerű ingatlanközvetítói tevékenység engedélyezése iránti kérelme,
- 1.100. természetes személy, gazdálkodó szervezet üzletszerű ingatlanvagyon-értékelő és közvetítói tevékenység engedélyezése iránti kérelme,
- 1.101. építési hatósági engedélyezés iránti kérelem:
- 1.101.1. építési engedély iránti kérelem,
- 1.101.2. összevont engedély iránti kérelem,

- 1.101.3. fennmaradási engedély iránti kérelem,
 - 1.101.4. használatbavételi engedély iránti kérelem,
 - 1.101.5. bontási engedély iránti kérelem,
 - 1.101.6. az országos építési követelményektől való eltérés engedélyezése iránti kérelem,
 - 1.101.7. engedély hatályának meghosszabbítása iránti kérelem,
 - 1.101.8. összevont telepítési engedély iránti kérelem,
 - 1.102. építésügyi hatósági tudomásulvétel iránti kérelem:
 - 1.102.1. jogutódlás tudomásulvétele iránti kérelem,
 - 1.102.2. használatbavétel tudomásulvétele iránti kérelem,
 - 1.102.3. veszélyhelyzet esetén szükségessé váló építési tevékenység tudomásulvétele iránti kérelem,
 - 1.103. építésügyi hatósági eljárásban benyújtott egyéb kérelem:
 - 1.103.1. hatósági bizonyítvány kiállítása iránti kérelem,
 - 1.103.2. előzetes szakhatósági hozzájárulás iránti kérelem,
 - 1.104. építésfelügyeleti hatósági tudomásulvétel iránti kérelem:
 - 1.104.1. bontás tudomásulvétele iránti kérelem,
 - 1.104.2. kivitelezés kezdésének tudomásulvétele iránti kérelem,
 - 1.105. építésügyi hatósági szolgáltatás iránti kérelem,
 - 1.106. elektronikus gyűjtőtárhely és feltöltő tárhely létesítése az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat Támogató elektronikus Dokumentációs Rendszerben (ÉTDR),
 - 1.107. információ, illetve adatszolgáltatás az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központ Országos Építésügyi Nyilvántartás (OÉNY) nyilvános adataiból.”
2. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pontja a következő 14–18. alponttal egészül ki:
- (A kormányablak tájékoztatást nyújt az ügyfélnek az eljárás menetéről, valamint az eljárással kapcsolatos ügyféli jogokról és kötelezettségekről a következő ügyekben:)*
- „2.14. tájékoztatás a tervezett építési tevékenység engedélyezésére, a választott eljárástípus lefolytatására hatáskörrel rendelkező illetékes építésügyi hatóság megnevezéséről és elérhetőségéről,
- 2.15. tájékoztatás arról, hogy mely hatósági engedély iránti kérelmek nyújthatók be együtt,
- 2.16. tájékoztatás a kérelmezendő eljárástípus illetékének mértékéről,
- 2.17. tájékoztatás az egyes szakhatósági eljárások illetékének vagy igazgatási szolgáltatási díjának mértékéről,
- 2.18. információ, felvilágosítás és segítségnyújtás az Építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokat Támogató elektronikus Dokumentációs Rendszer (ÉTDR) kapcsán az elektronikus ügyintézésre vonatkozóan.”
3. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklet 4. pont 1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- „4.1. A kormányablak Internet használatot és hozzáférést biztosít az Építésügyi Dokumentációs és Információs Központ, valamint Országos Építésügyi Nyilvántartás adataihoz, és elektronikus alkalmazásainak használatához, elektronikus ügyintézés indításához.”
4. A fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklet 4. pontja a következő 3. alponttal egészül ki:
- „4.3. A kormányablak beszedi, továbbítja, illetve igazolja az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági és a szakhatósági eljárás illetékét és az építésügyi igazgatási szolgáltatási díját.”
5. Hatályát veszti a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 2. melléklet 2. pont 12. alpontja.
-

**A Kormány 153/2013. (V. 24.) Korm. rendelete
a Nemzeti Földalapba tartozó földrészesletek hasznosításának részletes szabályairól szóló
262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet módosításáról**

A Kormány

a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény 32. § (1) bekezdés b) pontjában kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében a következőket rendeli el:

- 1. §** A Nemzeti Földalapba tartozó földrészesletek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Hr.) 1. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) E rendelet hatálya a Nemzeti Földalapba tartozó földrészesletek hasznosításával kapcsolatos eljárásokra, jogügyletekre, jogviszonyokra, valamint az azokban részt vevő természetes személyekre, jogi személyekre vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetekre terjed ki. E rendelet hatálya – az I., az V–VI. és a VIII. fejezetben foglalt rendelkezések kivételével – nem terjed ki a Nemzeti Földalapról szóló 2010. évi LXXXVII. törvény (a továbbiakban: Nfatv.) 21. és 22. §-ban meghatározott eljárásokra és jogügyletekre.”
- 2. §** A Hr. 4. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) A földrészesletnek eladás, ellenszolgáltatás fejében történő vagyonkezelésbe adás vagy csere útján történő hasznosítására vonatkozó döntés megalapozásához el kell végezteni az érintett földrészeslet forgalmi értékbecslését (a továbbiakban: értékbecslés). Az eladásra, az ellenszolgáltatás fejében történő vagyonkezelésbe adásra vagy cserére vonatkozó döntés az értékbecslésben rögzített érvényességi időn belül hozható meg.”
- 3. §** A Hr. 7. § (2) bekezdés 18. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
„18. annak rögzítését, hogy a nyertes pályázó által benyújtott pályázatot a 22. § (3) bekezdésben meghatározottak szerint nyilvánosságra kell hozni, továbbá a nyertes pályázóval kötött szerződés tartalmából közérdekből nyilvános adatoknak minősülnek az Nfatv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott adatok, valamint, hogy az Nfatv. 30. § (2) bekezdésében meghatározott ellenszolgáltatást tartalmazó szerződés esetén a szerződést közzé kell tenni.”
- 4. §** A Hr. 10. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A biztosíték összegét a (2) bekezdés
a) a) pontjában meghatározott esetekben a pályázati felhívás visszavonásáról szóló hirdetmény közzétételét,
b) b) pontjában meghatározott esetben a pályázati eljárás eredménytelenségéről szóló döntés hirdetményi közzétételét,
c) c) pontjában meghatározott esetben az ajánlati kötöttség megszűnését
követő nyolc napon belül kell visszafizetni.”
- 5. §** A Hr. 11. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A pályázó a pályázatát zárt borítékban, egy példányban – minden oldalon eredetiben cégszerű aláírással, magánszemélyeknél eredeti aláírással, illetve a meghatalmazott aláírásával ellátva – köteles a pályázat benyújtására nyitva álló határidőben, a megadott helyen, az adott pályázati azonosítószám feltüntetésével, személyesen vagy meghatalmazott útján benyújtani.”
- 6. §** A Hr. 15. § (6) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(6) A pályázatok felbontása után az NFA képviselője a pályázat anyagát értékelés céljából átadja a 16. §-ban meghatározott értékelő bizottságnak.”
- 7. §** A Hr. 16. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) A pályázatok elbírálására vonatkozó döntés előkészítése érdekében – a 6. § (5) bekezdésében meghatározott előminősítési eljárás kivételével – az NFA alkalmazottaiból, illetőleg az NFA által megbízott külső szakértőkből értékelő bizottságot (a továbbiakban: bizottság) kell létrehozni. A bizottság elnökét és tagjait (a továbbiakban együtt: bizottság tagjai) az NFA elnöke írásban nevezi ki, a bizottság elnökének és tagjainak egyidejű megnevezésével. A külső szakértőként kinevezett tag helyett – az NFA hozzájárulásával – annak meghatalmazottja is eljárhat. A meghatalmazás egy másolati példányát a bizottság által készített jegyzőkönyvhöz kell csatolni. Az egyes pályázatok tartalmával és azok értékelésének eredményével összefüggésben a bizottság tagjait titoktartási kötelezettség terheli.”

- 8. §** A Hr. 20. § (1) bekezdése a következő c) ponttal egészül ki:
[Érvénytelen és így eredménytelenné válik a pályázati eljárás, ha]
„c) a pályázati felhívás, illetve a pályázati kiírás nem felel meg a 7. § (1)–(5) bekezdésében foglaltaknak.”
- 9. §** A Hr. 21. § helyébe a következő rendelkezés lép:
„21. § Az NFA a pályázati eljárás során készített jegyzőkönyveket, és egyéb dokumentumokat, továbbá a nyertes pályázó, illetve a 23. § (2) bekezdésében meghatározott esetek fennállása esetén a következő legjobb pályázatot benyújtó pályázó (a továbbiakban együtt: NFA-val szerződést kötő pályázó) által benyújtott pályázati dokumentációkat köteles öt évig megőrizni.”
- 10. §** A Hr. 22. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„22. § (1) Az NFA a pályázati eljárás eredményét az elbírálást követően haladéktalanul, de legkésőbb öt munkanapon belül írásban közli valamennyi pályázóval.
(2) Az NFA a pályázati eljárás eredményét – az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül – hirdetmény formájában, a pályázati felhívással megegyező helyeken és módon is közzéteszi. Az eredmény közzétételének tartalmaznia kell a nyertes pályázó nevét, lakóhelyét (székhelyét), az általa ajánlott és az NFA által elfogadott ellenszolgáltatást, és a megkötendő szerződést biztosító mellékkötelezettségek megjelölését.
(3) Az NFA – az (1) bekezdésben meghatározott határidőn belül – a honlapján közzéteszi a nyertes pályázó által benyújtott pályázatot, oly módon, hogy a közétett nyertes pályázatban megismerhetetlenné kell tenni a törvény által védett titkot, a hivatás gyakorlásához kötött titkot, és a személyes adatokat, ide nem értve a (2) bekezdésben meghatározott személyes adatokat.”
- 11. §** A Hr. a 23. §-t követően a következő 23/A. §-sal egészül ki:
„23/A. § A pályázati eljárás eredményeként megkötött szerződés aláírásának dátumától számított öt munkanapon belül az NFA – az NFA-val szerződést kötő pályázó kivételével – valamennyi pályázó részére postai úton visszaküldi az általuk benyújtott pályázati dokumentációt.”
- 12. §** (1) A Hr. 35. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(1) Ha az adásvételi szerződés tárgya termőföld, a szerződésben – ide nem értve az (1a) bekezdésben meghatározott esetet – rögzíteni kell a vevő azon kötelezettségét, hogy azt a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény 21. § (3) bekezdésének a)–e), g)–h) és l) pontjában foglaltak kivételével 5 évig más célra nem hasznosítja. Az adásvételi szerződésben rögzíteni kell azt is, hogy a birtokbaadás időpontja nem lehet korábbi, mint a vevő tulajdonjogának az ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzése.”
(2) A Hr. 35. §-a a következő (1a) bekezdéssel egészül ki:
„(1a) Az (1) bekezdésben meghatározott, a termőföld más célú hasznosításának tilalmát nem kell alkalmazni, ha az adásvételre az Nfatv. 21. § (3a) bekezdés a) pontjában foglalt célokból kerül sor.”
- 13. §** A Hr. 36. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(2) Az Nfatv. 18. § (1c) bekezdésében meghatározott esetekben az NFA-val e rendelet alapján megkötött haszonbérleti szerződés időtartamának – a Tft.-ben foglalt előírások betartásával történő – meghosszabbításához nem kell pályázati eljárást lefolytatni.”
- 14. §** A Hr. a következő 48/A. §-sal egészül ki:
„48/A. § Az Nfatv. 19/A. § (2) bekezdésében meghatározott módon, törvényben történő kijelöléssel létrejött vagyonkezelői jog jogosultja köteles 30 napon belül írásban jelezni az NFA felé, ha a vagyonkezelésében lévő földrészlet 90 napot meghaladó időtartamban a jogszabályban meghatározott, általa ellátandó állami feladathoz, vagy alapfeladathoz szükségtelenné vált. E bekezdésben foglaltakat nem kell alkalmazni, ha a vagyonkezelői jog gyakorlásának ideiglenes szünetelése a földrészlet értékesítésének előkészítése miatt következett be.”
- 15. §** A Hr. 47. §-t megelőző VIII. fejezet címe a következő címre módosul:
„A TULAJDONOSI ELLENŐRZÉS ÉS A HASZNÁLÓ ADATSZOLGÁLTATÁSI KÖTELEZETTSÉGE”

- 16. §** A Hr. 47. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
 „(1) A vagyongazdálkodót, haszonbérletet, vagy az Nfatv. szerinti egyéb jogcímen alapuló szerződés szerinti használatot (e fejezetben a továbbiakban együtt: használat) megillető jogok gyakorlását, annak szabályszerűségét, célszerűségét az NFA ellenőrzi. Ennek érdekében a használat és az NFA közötti, a földrészlet használatára, hasznosítására létesített szerződés (e fejezetben a továbbiakban: szerződés) rögzíteni kell, hogy a tulajdonosi ellenőrzés e rendelet szerinti eljárásrendjét, a felek jogait, kötelezettségeit a felek a szerződés részének tekintik.”
- 17. §** A Hr. a következő 50/A–50/D. §-sal egészül ki:
 „50/A. § (1) A használat – a Nemzeti Földalap vagyion-nyilvántartásának naprakész vezetése és az NFA beszámoló-készítési kötelezettségének megalapozottsága érdekében – e rendelet, az NFA vagyionnyilvántartási szabályzata, valamint a szerződés szerinti adatszolgáltatási kötelezettség terheli a szerződés tartama alatt.
 (2) A használat e rendelet szerinti adatszolgáltatási kötelezettsége az NFA felé akkor is fennáll, ha az NFA-val vagy az NFA jogelődjével kötött szerződés az adatszolgáltatási kötelezettségről nem rendelkezik.
 (3) A használat 15 napon belül köteles tájékoztatni az NFA-t, ha
 a) a földrészlet az állam tulajdonából vagy a Nemzeti Földalapról bármely okból kikerül;
 b) a földrészlet művelési ágát megváltoztatja;
 c) a földrészletnek a termőföld védelméről szóló törvény szerinti más célú hasznosítását megkezdi, valamint megvalósítja, illetve megszünteti;
 d) a földrészleten a rendes gazdálkodás körét meghaladó beruházást valósít meg;
 e) a földrészlet ingatlan-nyilvántartási adatai bármely okból megváltoznak.
 (4) A használat haladéktalanul köteles tájékoztatni az NFA-t, ha
 a) vele szemben az Nfatv. 19. § (1) bekezdésében meghatározott eljárás indul vagy valamely körülmény, esemény következik be;
 b) az adatai megváltoznak.
 (5) Ha a használat vagyongazdálkodó, a (3)–(4) bekezdésben foglaltakon túl 15 napon belül köteles tájékoztatni az NFA-t a földrészlet
 a) forgalmi értékbecslése esetén a megállapított forgalmi értékről;
 b) további használatára, hasznosítására létesített szerződésről, illetve annak megszűnéséről.
 (6) A tájékoztatási kötelezettség teljesítési határidejének a kezdő napja
 a) a (3) bekezdés a) és e) pontjában meghatározott esetben a változásnak a használat tudomására jutását
 b) a (3) bekezdés b)–d) pontjában meghatározott esetben a művelési ág megváltoztatását, a más célú hasznosítás megkezdését, megvalósítását, illetve megszüntetését
 c) a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben az eljárásnak, illetve a körülmény, esemény bekövetkezésének a használat tudomására jutását
 d) a (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a használat adataiban bekövetkezett változást
 e) az (5) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben a forgalmi értékbecslésről készült szakértői vélemény kézhezvételét
 f) az (5) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a szerződés létrejöttét, vagy megszűnését követő nap.
 50/B. § A Nemzeti Földalap vagyionnyilvántartásának naprakész vezetése és az NFA beszámoló-készítési kötelezettségének megalapozottsága érdekében a használat által – az 50/A. §-ban meghatározottakon felül – a szerződés típusától függően szolgáltatandó egyéb adatok körét, továbbá az adatszolgáltatás gyakoriságát, részletes tartalmát, és módját az NFA a vagyion-nyilvántartási szabályzatában határozza meg. A szerződésben rögzíteni kell, hogy a használat az NFA vagyionnyilvántartási szabályzatát megismerte, és magára nézve kötelező érvényűnek ismeri el.
 50/C. § (1) A használat az adatszolgáltatási kötelezettségének teljesítése érdekében – a gazdálkodási formájának megfelelően – a saját számviteli politikáját és nyilvántartásait úgy köteles kialakítani és vezetni, hogy azok biztosítsák az adatszolgáltatás pontosságát és ellenőrizhetőségét.
 (2) A nyilvántartás pontossága és az adatellenőrzések biztosítása érdekében a használat köteles az NFA-val együttműködni.
 (3) A használat köteles túrni, hogy az NFA vagy az általa megbízott szervezet vagy személy helyszíni szemle vagy a rendelkezésére bocsátott dokumentumok megvizsgálásával ellenőrizze a használati adatszolgáltatási kötelezettsége teljesítésének teljes körűségét és megfelelőségét.

(4) Ha a használó az adatszolgáltatási kötelezettségének nem, vagy hiányosan, illetve hibásan tesz eleget, az NFA 15 napos határidővel felhívja a kötelezettség teljesítésére, illetve a hiányosság pótlására. E határidő elmulasztása a fennálló szerződés szempontjából lényeges kötelezettségzegésnek minősül.

(5) Ha a használó központi költségvetési szerv, az NFA a (4) bekezdés szerinti mulasztást jelzi az irányítást vagy felügyeletet ellátó szerv vezetőjének. Az irányítást vagy felügyeletet ellátó szerv vezetője a jelzés nyomán tett intézkedéseiről köteles az NFA-t tájékoztatni.

50/D. § (1) A Nemzeti Földalap vagyon-nyilvántartásának naprakész vezetése érdekében a kormányhivatalok, a Földmérési és Távérzékelési Intézet, a Nemzeti Adó- és Vámhivatal, a Magyar Államkincstár, az MNV Zrt., a Magyar Fejlesztési Bank, valamint a GYEMSZI kötelesek együttműködni az NFA-val.

(2) Az erdészeti hatóság az állami erdők vagyonkezelőinek erdőgazdálkodási tevékenységéről szóló beszámolót a tárgyévét követő év július 15-ig megküldi az NFA részére."

18. § A Hr. a következő 56. §-sal egészül ki:

„56. § (1) E rendeletnek a Nemzeti Földalapba tartozó földrészetek hasznosításának részletes szabályairól szóló 262/2010. (XI. 17.) Korm. rendelet módosításáról szóló 153/2013. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Mr2.) 1. §-ával módosított 1. § (1) bekezdését, 2. §-ával módosított 4. § (2) bekezdését, 4. §-ával módosított 10. § (6) bekezdését, 8. §-ával módosított 20. § (1) bekezdés c) pontját, 9. §-ával módosított 21. §-át, 10. §-ával módosított 22. §-át, 11. §-ával megállapított 23/A. §-át, 12. § (1) bekezdésével módosított 35. § (1) bekezdését, 12. § (2) bekezdésével megállapított 35. § (1a) bekezdését, 13. §-ával módosított 36. § (2) bekezdését, 14. §-ával megállapított 48/A. §-át, 16. §-ával módosított 47. § (1) bekezdését, 17. §-ával megállapított 50/A. §-át, és 50/C–50/D. §-át az Mr2. hatálybalépését megelőzően közzétett pályázati felhívások alapján indult eljárásokban, illetve az Mr2. hatálybalépésekor fennálló szerződések esetében is alkalmazni kell.

(2) E rendeletnek az Mr2. 3. §-ával módosított 7. § (2) bekezdés 18. pontját és az 5. §-ával módosított 11. § (1) bekezdését az Mr2. hatálybalépését követően közzétett pályázati felhívások alapján indult eljárásokban kell alkalmazni.

(3) E rendeletnek az Mr2. 6. §-ával módosított 15. § (6) bekezdését az Mr2. hatálybalépését megelőzően közzétett pályázati felhívások alapján indult eljárásokban is alkalmazni kell, feltéve, hogy a pályázatok felbontására az Mr2. hatálybalépéséig még nem került sor.

(4) E rendeletnek az Mr2. 7. §-ával módosított 16. § (1) bekezdését az Mr2. hatálybalépését megelőzően közzétett pályázati felhívások alapján indult eljárásokban is alkalmazni kell, feltéve, hogy az értékelő bizottság létrehozatalára az Mr2. hatálybalépéséig még nem került sor.

(5) Az Mr2. hatálybalépéséig már lezárt pályázati eljárások esetében az Mr2. hatálybalépésétől számított nyolc napon belül az NFA – az NFA-val szerződést kötő pályázó kivételével – valamennyi pályázó részére az általa benyújtott, és az NFA megőrzésében lévő valamennyi pályázati dokumentációt postai úton visszaküldi. A pályázati dokumentációknak a közjegyzők részére megőrzés céljából átadott, és a közjegyző által az NFA részére visszaszolgáltatott pályázati dokumentációkat az NFA – a beérkezésük napjától számított nyolc napon belül – megsemmisíti.

(6) Ha az NFA-val vagy az NFA jogelődjével kötött szerződés az 50/B. §-ban meghatározott kikötést nem tartalmazza, akkor az NFA köteles – az 50/B. §-ban foglaltaknak a szerződésben való rögzítése céljából – a szerződés módosítását kezdeményezni."

19. § A Hr.

- a) 3. § (1) bekezdésében az „átruházására vagy vagyonkezelésbe adására irányuló pályázati felhívás közzétételéhez” szövegrész helyébe az „átruházásához vagy vagyonkezelésbe adásához” szöveg,
- b) 3. § (2) bekezdésében az „eladására, vagy vagyonkezelésbe adására irányuló pályázati felhívás közzétételéhez” szövegrész helyébe az „eladásához, vagy vagyonkezelésbe adásához” szöveg,
- c) 3. § (3) bekezdésében az „eladására, illetve vagyonkezelésbe adására irányuló pályázati felhívás közzétételéhez” szövegrész helyébe az „eladásához illetve az állam 100%-os tulajdonában álló erdő, valamint erdőgazdálkodási tevékenységet közvetlenül szolgáló földterület vagyonkezelésbe adásához” szöveg,
- d) 3. § (4) bekezdésében az „eladására vagy vagyonkezelésbe adására irányuló pályázati felhívás közzétételéhez” szövegrész helyébe az „eladásához, vagy vagyonkezelésbe adásához” szöveg,
- e) 6. § (4) bekezdésében a „kifüggesztés napja” szövegrész helyébe a „kifüggesztést követő nap” szöveg,
- f) 10. § (2) bekezdés b) pontjában az „eredménytelenségének megállapítása” szövegrész helyébe az „eredménytelenségének vagy érvénytelenségének megállapítása” szöveg,

- g) 12. § (2) bekezdésében a „pályázó köteles továbbá a pályázati eljárás befejezését követően is bizalmasan kezelni az NFA által a rendelkezésére” szövegrész helyébe a „pályázó és az NFA, mint kiíró köteles továbbá a pályázati eljárás befejezését követően is bizalmasan kezelni az NFA által a pályázó rendelkezésére” szöveg,
- h) 13. § (2) bekezdésében a „vagy a pályázatot eredménytelennek minősíti” szövegrész helyébe a „vagy a pályázati eljárást eredménytelennek, illetve érvénytelennek nyilvánítja” szöveg lép.

20. § Hatályát veszti a Hr.

- a) 6. § (1) bekezdésében az „és vagyonkezelésbe adására” szövegrész,
- b) 7. § (1) bekezdésében az „és vagyonkezelésbe adására” szövegrész,
- c) 9. § (2) bekezdésében a „Ha a pályázati felhívás a földrészlet vagyonkezelésbe adás útján történő hasznosítására irányul, és az ellenszolgáltatás nem pénzben kifejezett, a biztosíték összege legalább 10 000 forint.” szövegrész,
- d) 23. § (2) bekezdés c) pontjában a „vagy a vagyonkezelési” szövegrész,
- e) 39. § (5) bekezdése,
- f) 43/D. § (2) bekezdés a) pontja,
- g) 53–54 §-a.

21. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 154/2013. (V. 24.) Korm. rendelete
a kisajátítással összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról**

A Kormány

a kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény 41. § (3) bekezdés a) pontjában,
a 12. § tekintetében a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 162. § (1) bekezdés n) pontjában,
a 13. § tekintetében a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdés 30. pontjában,
a 14. § tekintetében a légiközlekedésről szóló 1995. évi XCVII. törvény 73. § (1) bekezdés u) pontjában,
a 15. § tekintetében a vasúti közlekedésről szóló 2005. évi CLXXXIII. törvény 88. § (1) bekezdés l) pontjában
kapott felhatalmazás alapján,
az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva
a következőket rendeli el:

1. A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözlet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008. (VII. 3.) Korm. rendelet módosítása

- 1. §** A kisajátítási terv elkészítéséről, felülvizsgálatáról, záradékolásáról, valamint a kisajátítással kapcsolatos értékkülönbözlet megfizetésének egyes kérdéseiről szóló 178/2008. (VII. 3.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R.) 1. §-át megelőző alcíme helyébe a következő alcím lép:
„Általános rendelkezések”

- 2. §** Az R. a következő 1. §-sal egészül ki:
„1. § E rendelet alkalmazásában kisajátítást kérő: a kisajátítási terv elkészültét követően a kisajátításról szóló 2007. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Kstv.) 24. § (2) bekezdése alapján a kisajátítási eljárást kezdeményezni jogosult személy.”

- 3. §** Az R. 2. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„2. § (1) Kisajátítási terv készítésével kapcsolatos földmérési munka csak a kisajátítást kérő írásbeli megbízása alapján és a földmérési és térképészeti tevékenységről szóló jogszabályok rendelkezése szerint földmérésre jogosult (a továbbiakban: földmérő) által végezhető.
(2) Az e rendeletben szabályozott egyéb eljárásokban a földmérő a kisajátítást kérő nevében a kisajátítást kérő megbízása alapján járhat el.”
- 4. §** Az R. 3. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„3. § (1) Az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmában változást eredményező kisajátítás esetén a kisajátítási terv elemei a következők:
a) kisajátítási változási vázrajz (a továbbiakban: kisajátítási vázrajz) és a hozzá tartozó területkimutatás,
b) – ha a kisajátítási cél megvalósítása több ingatlant érint – a kisajátítási átnézeti térkép, és
c) a kisajátítással érintett ingatlannal kapcsolatban az alábbi adatokat tartalmazó dokumentum (a továbbiakban: jogosultak listája):
ca) a tulajdonos neve, lakcíme (székhelye), tulajdoni hányada, a tulajdonszerzés jogcíme, valamint az ingatlanon fennálló egyéb jog jogosultjának neve, lakcíme (székhelye), a jog megszerzésének jogcíme – az ingatlan-nyilvántartásban széljegyzett jogosultak adatait is ideértve –,
cb) az ingatlan felett a kisajátítást követően tulajdonosi jogokat gyakorló szervezet neve és címe (székhelye), ha az állam vagy az önkormányzat tulajdonszerzésének ingatlan-nyilvántartásba történő bejegyzéséhez – jogszabály alapján – a tulajdonosi joggyakorló egyidejű bejegyzése is szükséges.
(2) Az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmában változást nem eredményező, egész ingatlanra vonatkozó és építmény létesítésére irányuló kisajátítás esetén a kisajátítási terv elemei a következők:
a) az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott, hiteles ingatlan-nyilvántartási térkép vagy – ha a kisajátítási cél megvalósítása több ingatlant érint – a kisajátítási átnézeti térkép, és
b) a jogosultak listája.
(3) Az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmában változást nem eredményező, egész ingatlanra vonatkozó és építmény létesítésére nem irányuló kisajátítás esetén a kisajátítási terv elemei a következők:
a) az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból szolgáltatott, hiteles ingatlan-nyilvántartási térkép és
b) a jogosultak listája.
(4) Ha a kisajátítási hatósághoz benyújtott kisajátítási terv nem tartalmazza a (3) bekezdés a) pontja szerinti térképet, azt a kisajátítási hatóság – a Kstv. 24. § (7) bekezdés alapján – hivatalból szerzi be.
(5) A kisajátítási eljárás megindítása tényének és az elidegenítési tilalomnak az ingatlan-nyilvántartásba történő feljegyzéséhez – a Kstv. szerinti esetben – csatolt kisajátítási terv az (1) bekezdés szerinti dokumentumok másolatát tartalmazza.
(6) A (2) és (3) bekezdés alkalmazásában egész ingatlan kisajátításának kell tekinteni az olyan egész ingatlan kisajátítását is, melynek a kisajátítást kérő is tulajdonosa.
(7) A kisajátítási tervet ingatlanonként kell elkészíteni.”
- 5. §** Az R. 4. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:
„4. § A fővárosi és megyei kormányhivatal járási hivatalának az ingatlan fekvése szerint illetékes járási földhivatala, a fővárosban a Budapesti 1. és 2. számú Földhivatal (a továbbiakban együtt: földhivatal) – a földmérő kérelmére – a kisajátítási terv elkészítéséhez szükséges adatokat az 1. számú melléklet II/1. pontja szerinti módon és adattartalommal szolgáltatja.”
- 6. §** Az R. 7. § (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:
„(3) Az építésügyi hatóság ellenőrzi, hogy a záradékolási kérelemben megjelölt kisajátítási cél összhangban van-e a területfelhasználásra, valamint a kisajátítás és a csereingatlan megosztása során keletkező új telkek megfelelnek-e a telekalakításra vonatkozó építésügyi követelményeknek. Részleges kisajátítás esetén a visszamaradó ingatlan nagyságára vonatkozó előírás teljesülését az építésügyi hatóság nem vizsgálja, ha az ingatlan beépítésre nem szánt területen helyezkedik el, vagy beépítésre szánt területen az ingatlan nagysága már eredetileg sem éri el a megengedett legkisebb teleknagyságot. Az építésügyi követelményeknek megfelelő kisajátítási tervet az építésügyi hatóság – a beérkezést követő naptól számított tíz napon belül – „Az építésügyi követelményeknek megfelel, a záradék kisajátítási eljárás céljára lett kiadva.” záradékkal látja el, és megküldi a kisajátítást kérőnek.”

7. §

Az R. 5–10. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek és az R. a 10. §-t követően a következő 10/A. §-sal egészül ki:

„5. § (1) A kisajátítási vázrajz és a hozzá tartozó területkimutatás elkészítésére, valamint földhivatali vizsgálatára és záradékolására az e rendeletben foglalt eltérésekkel az ingatlan-nyilvántartási és földmérési jogszabályok az irányadók.

(2) A kisajátítási vázrajzot a 2. számú melléklet szerinti tartalommal, a Földmérési és Távérzékelési Intézet honlapján (a továbbiakban: honlap) közzétett formában kell elkészíteni. A kisajátítási vázrajzhoz tartozó területkimutatást a vázrajztól elkülönülten, a 3. számú melléklet szerint kell elkészíteni.

(3) Az ingatlan-nyilvántartási térképet úgy kell kinyomtatni, hogy annak tartalma áttekinthető és olvasható legyen.

(4) A kisajátítási átnézeti térkép a kisajátítási cél megvalósításával érintett ingatlanokat és azok közvetlen környezetét ábrázoló, az ingatlan-nyilvántartási térkép alapján készített rajzi munkarész, amely nyomvonalas építmény esetén annak nyomvonalát is tartalmazza. A kisajátítási átnézeti térképet az 1. számú melléklet szerinti tartalommal, a honlapon közzétett formában kell elkészíteni.

(5) A kisajátítási vázrajzot és a kisajátítási átnézeti térképet olyan méretarányban kell kinyomtatni, hogy annak tartalma áttekinthető és olvasható legyen. A méretarány-tényezőt a rajzokon fel kell tüntetni.

6. § (1) A kisajátítási tervet

a) a 3. § (1) bekezdése szerinti esetben földhivatali és építésügyi záradékkal kell ellátni (a továbbiakban: kettős záradékolás),

b) a 3. § (2) bekezdése szerinti esetben építésügyi záradékkal kell ellátni (a továbbiakban: egyszeri záradékolás), kivéve, ha az adott ingatlanra vonatkozóan a kisajátítást kérő rendelkezésére áll a kisajátítás céljára megadott jogerős építési engedély,

c) a 3. § (3) bekezdése szerinti esetben záradékkal nem kell ellátni.

(2) Az építésügyi záradékolás

a) a Kormány által rendeletben meghatározott nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásokkal összefüggő kisajátítási tervek esetében a fővárosi és megyei kormányhivatal építésügyi és örökségvédelmi hivatalának építésfelügyeleti hatósági és örökségvédelemmel kapcsolatos hatósági feladatokat is ellátó önálló feladat- és hatáskörrel rendelkező szervezeti egysége,

b) egyéb kisajátítási tervek esetében az első fokú építésügyi hatóságként – kormányrendeletben foglaltak szerint – eljáró járási (fővárosi kerületi) hivatal járási építésügyi hivatala vagy járási építésügyi és örökségvédelmi hivatala (az a) és b) pont a továbbiakban együtt: építésügyi hatóság) hatáskörébe tartozik.

(3) Kettős záradékolást igénylő kisajátítási tervet négy példányban, egyszeri záradékolást igénylő kisajátítási tervet két példányban kell benyújtani záradékolásra. Ez a rendelkezés nem zárja ki, hogy a kérelmező ennél több példány záradékolását is kérje. A záradékolás iránti kérelemben meg kell jelölni a kisajátítás tervezett célját. A záradékolás során ugyanazon hiány vagy hiba esetében hiánypótlásnak legfeljebb kétszer van helye.

(4) Kettős záradékolás esetén a földhivatal az általa záradékolat kisajátítási tervet a záradékolási kérelemmel együtt – mely kérelem egyidejűleg az építésügyi hatóság számára címzett záradékolás iránti kérelemnek is minősül – a záradékolást követő két napon belül, a kérelmező egyidejű értesítése mellett, záradékolás céljából megküldi az építésügyi hatóságnak. Ebben az esetben az építésügyi záradékolás illetékét a földhivatalnál kell megfizetni. A földhivatal az általa történt záradékolást követően az illetéket a központi költségvetés részére két napon belül befizeti. Ha földhivatali záradékolásra nem kerül sor, az illetéket a földhivatal a kérelmező részére két napon belül visszatéríti.

(5) Ha ugyanazon kisajátítási cél érdekében készült kisajátítási tervek egy része kettős, más része egyszeri záradékolást igényel, a kérelmező kérelmére a földhivatal a kettős záradékolást igénylő kisajátítási tervvel együtt benyújtott egyszeri záradékolást igénylő tervet is megküldi az építésügyi hatóságnak. Ebben az esetben a (4) bekezdést megfelelően alkalmazni kell azzal, hogy a földhivatal az egyszeri záradékolást igénylő tervet akkor is megküldi az építésügyi hatóság részére, ha a földhivatali záradékolásra nem kerül sor.

(6) A (4) bekezdéstől eltérően kérelemre a földhivatal az általa záradékolat kisajátítási tervet – az építésügyi hatóságnak való megküldés helyett – a kérelmező részére kézbesíti. Ebben az esetben az építésügyi záradékolás illetékét a kérelmezőnek az építésügyi hatóságnál kell megfizetni.

7. § (1) A földhivatalhoz benyújtott kisajátítási tervhez az ingatlan-nyilvántartási célú földmérési és térképészeti tevékenység szabályait tartalmazó miniszteri rendeletben (a továbbiakban: földmérési rendelet) meghatározott megosztási változási vázrajzra vonatkozó előírások szerinti munkarészeket kell becsatolni, a földmérési rendelet területkimutatásra vonatkozó előírásait ide nem értve.

(2) A záradékolás során a földhivatal az 1. számú melléklet II/7. pontja szerint jár el. Ha a kisajátítás a termőföldről szóló törvény szerint termőföldnek, valamint mező-, erdőgazdasági művelés alatt álló földnek minősülő területet

érint, akkor a kisajátítási vázrajzot mezőgazdasági szempontok szerint is vizsgálni és záradékolni kell. A záradék egy évig hatályos.

(3) A földhivatal a megfelelőnek talált kisajátítási vázrajzot és területkimutatást „A helyrajzi számozás és a területszámítás helyes. A záradék a keltezésétől számított egy évig hatályos, későbbi felhasználás előtt a vázrajzot újra záradékoltatni kell.” záradékkal látja el. A mezőgazdasági szempontoknak megfelelő kisajátítási vázrajzot a földhivatal az „A művelési ágak, minőségi osztályok és a földminősítési mintaterek feltüntetése, valamint a földminősítési adatok számítása és ábrázolása helyes.” záradékkal is ellátja. Ez a záradék a területszámításra és a helyrajzi számozásra vonatkozó záradékkal együtt hatályos.

8. § (1) A záradékolás során az építésügyi hatóság vizsgálja, hogy

- a) a záradékolási kérelemben megjelölt kisajátítási cél összhangban van-e a területfelhasználásra vonatkozó építésügyi követelményekkel,
- b) – olyan beruházás esetében, melynek helyét törvény, kormányrendelet vagy miniszteri rendelet egyértelműen beazonosítható módon megjelöli – a kisajátítandó ingatlan helye ennek megfelel-e,
- c) részleges kisajátítás esetén a visszamaradó ingatlan nagysága megfelel-e a telekalakításra vonatkozó építésügyi követelményeknek.

(2) Az (1) bekezdés c) pontja szerinti feltétel teljesülését az építésügyi hatóság nem vizsgálja, ha az ingatlan beépítésre nem szánt területen helyezkedik el, vagy beépítésre szánt területen az ingatlan nagysága már eredetileg sem éri el a megengedett legkisebb teleknagyságot. Az építésügyi hatóság e tényről az e rendelkezéssel érintett ingatlanok helyrajzi számának megjelölésével a záradék mellett külön feltünteti.

(3) Ha az építésügyi hatóság a kisajátítási tervet megfelelőnek találja, – a beérkezést követő naptól számított tíz napon belül –

a) a 3. § (1) bekezdése szerinti esetben a kisajátítási vázrajzot,

b) a 3. § (2) bekezdés szerinti esetben az ingatlan-nyilvántartási térképet vagy a kisajátítási átnézeti térképet

„A területfelhasználási követelményekkel nem ellentétes, az építésügyi követelményeknek megfelel, a záradék kisajátítási eljárás céljára lett kiadva” záradékkal látja el és megküldi a kérelmezőnek.

(4) Ha a 3. § (2) bekezdés alapján kisajátítási átnézeti térkép csatolása szükséges, az építésügyi hatóság a záradékolásról szóló döntést külön okiratban is megszövegezheti. Ebben az esetben az építésügyi hatóság a döntésben megjelöli, hogy mely kisajátítási átnézeti térkép alapján mely ingatlan vonatkozásában adta ki a záradékot.

(5) Ha a 3. § (2) bekezdés alapján kisajátítási átnézeti térkép csatolása szükséges, és ugyanazon kisajátítási cél kapcsán a záradékolási kérelem több – az építésügyi hatóság illetékességi területén fekvő – ingatlant is érint, az építésügyi hatóság kérelemre a záradékolásokat – a záradékkal érintett ingatlanok megjelölésével – ugyanazon kisajátítási átnézeti térképen végzi el. Ebben az esetben az összes érintett ingatlan vonatkozásában elegendő egy kisajátítási átnézeti térképet benyújtani záradékolásra, és az egyes ingatlanokra készült kisajátítási tervekbe elegendő ezen záradékolt kisajátítási átnézeti térkép építésügyi hatóság által hitelesített másolatát becsatolni. Ha az építésügyi hatóság a záradékolásról szóló döntést külön okiratban szövegezi meg, e bekezdés rendelkezései megfelelően alkalmazandók azzal, hogy a kisajátítási tervekbe a záradékolásokról szóló döntés építésügyi hatóság által hitelesített másolatát, valamint a döntés alapjául szolgáló kisajátítási átnézeti térkép másolatát elegendő becsatolni.

(6) Az építésügyi hatóság a záradékolás lefolytatása mellett tájékoztatást ad a kisajátítást kérő részére továbbá arról, hogy a visszamaradó ingatlan a telekalakítás általános követelményeinek – a telekméretet ide nem értve – megfelel-e.

9. § (1) Abban az esetben, ha a kisajátítási tervet a Kstv. alapján a kisajátítási hatóság küldi meg újrazáradékolás érdekében, az eljárásra a továbbiakban az e rendeletben foglalt szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy a) a földhivatal és az építésügyi hatóság az e rendelet szerinti eljárásában hozott döntéseiről a kisajátítási hatóságot is értesíti,

b) az eljárás végén a záradékkal ellátott kisajátítási tervet – a kisajátítást kérő értesítése mellett – a kisajátítási hatóság részére kell megküldeni.

(2) Ha az újrazáradékolás helyett új kisajátítási terv készítése válik szükségessé, annak elkészítése a kisajátítást kérő feladata.

10. § Ha a kisajátítási cél megvalósítása az állami ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmában változást eredményez, a beruházás befejezését követően a kisajátítást kérő gondoskodni köteles a több ingatlanból álló kisajátított terület helyrajzi számainak ingatlan-nyilvántartásban történő összevonásáról.

10/A. § (1) A kisajátítási tervet a kisajátítási hatóság részére

- a) kettős záradékolást igénylő esetben két eredeti és egy másolati példányban,
 - b) egyszeri záradékolást igénylő esetben egy eredeti példányban,
 - c) záradékolást nem igénylő esetben egy eredeti példányban
- kell benyújtani.

(2) Az (1) bekezdés b) pontja alkalmazásában eredeti kisajátítási tervnek minősül a 8. § (5) bekezdés alapján összeállított kisajátítási terv is.

(3) A kisajátítás terv kisajátítási hatósághoz történő benyújtásának időpontjában a földhivatali záradék hatályossági idejéből nem lehet hátra két hónapnál rövidebb időtartam.”

8. § Az R. a következő 16. §-sal egészül ki:

„16. § E rendeletnek a kisajátítással összefüggő egyes kormányrendeletek módosításáról szóló 154/2013. (V. 24.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Módr.) 6. §-ával megállapított 7. § (3) bekezdését az e rendelkezés hatálybalépésekor folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell.”

9. § Az R. a következő 17. §-sal egészül ki:

„17. § (1) E rendeletnek a Módr.-rel megállapított rendelkezéseit – a (2) és (3) bekezdésben foglalt eltéréssel – a 2013. július 1-jén és azt követően a kisajátítási hatóság részére benyújtott kisajátítási kérelemhez csatolt kisajátítási tervre kell alkalmazni.

(2) A 2014. január 1-jéig benyújtott kisajátítási kérelemhez a 2013. június 30-án hatályos szabályok szerinti kisajátítási terv is csatolható. Ez esetben a 2013. június 30-án hatályos rendelkezések szerint elkészített kisajátítási terv záradékolására és kisajátítási hatósághoz történő benyújtására a 2013. június 30-án hatályos szabályokat kell alkalmazni azzal, hogy a kisajátítási tervet a kisajátítási hatóság részére öt példányban kell benyújtani.

(3) Ha 2013. július 1-jét követően indult kisajátítási eljárásban a kisajátítási hatóság 2013. július 1-jét megelőzően hatályos rendelkezések szerint készített kisajátítási tervet küld meg újrazáradékolás érdekében, az eljárásra – a 9. §-tól eltérően – a továbbiakban a 2013. június 30. napján hatályos szabályokat kell megfelelően alkalmazni azzal, hogy

- a) a földhivatal és az építésügyi hatóság az e rendelet szerinti eljárásában hozott döntéseiről a kisajátítási hatóságot is értesíti,
- b) az eljárás végén a záradékkal ellátott kisajátítási tervet – a kisajátítást kérő értesítése mellett – a kisajátítási hatóság részére kell megküldeni.”

10. § (1) Az R. 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

(2) Az R. 2. számú melléklete helyébe a 2. melléklet lép.

(3) Az R. 3. számú melléklete helyébe a 3. melléklet lép.

11. § Hatályát veszti az R.

a) 14. §-a,

b) 15. § (2), (5) és (6) bekezdése.

2. A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

12. § A gyermekvédelmi és gyámügyi feladat- és hatáskörök ellátásáról, valamint a gyámhatóság szervezetéről és illetékességéről szóló 331/2006. (XII. 23.) Korm. rendelet 23. § (12) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(12) A kisajátításról szóló törvény alapján kirendelt ügygondnok és eseti gondnok kirendelésére az ingatlan fekvése szerinti járási gyámhivatal illetékes.”

3. A villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet módosítása

13. § A villamosenergia-ipari építésügyi hatósági engedélyezési eljárásokról szóló 382/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet 23. § (2) bekezdés b) pont bb) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

[A termelői engedélyesnek vagy az építetőknek az építési jogosultságát a kérelem benyújtásával egyidejűleg igazolnia kell. Az építési jogosultság – a (3) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a következő okiratokkal igazolható:

b) idegen tulajdonban lévő ingatlanon történő építési tevékenység végzése esetében az a) pontban meghatározottakon túlmenően]

„bb) a kisajátítási eljárás útján megszerzett ingatlan birtokba adását vagy a kisajátítási határozat azonnali végrehajtását elrendelő határozattal vagy a kisajátításról szóló határozattal;”

4. A repülőtér létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló 159/2010. (V. 6.) Korm. rendelet módosítása

- 14. §** A repülőtér létesítésének, fejlesztésének és megszüntetésének, valamint a leszállóhely létesítésének és megszüntetésének szabályairól szóló 159/2010. (V. 6.) Korm. rendelet 6. § (1) bekezdés c) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A kérelmező létesítési, megszüntetési jogosultsága a következő iratokkal igazolható:)

„c) idegen tulajdonban álló ingatlanon történő létesítés esetében az ingatlannal rendelkezni jogosult hozzájáruló nyilatkozatával vagy az ezt pótló bírósági ítélettel, vagy a kisajátítási eljárás útján megszerzett ingatlan birtokba adását vagy a kisajátítási határozat azonnali végrehajtását elrendelő határozattal vagy a kisajátításról szóló határozattal, továbbá”

5. A vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet eltérő szöveggel való hatályba léptetése

- 15. §** A vasúti építmények építésügyi hatósági engedélyezési eljárásainak részletes szabályairól szóló 289/2012. (X. 11.) Korm. rendelet 1. melléklet 1. pont f) alpontja a következő szöveggel lép hatályba:

(Valamennyi építményre vonatkozóan:)

„f) amennyiben a megvalósításhoz más tulajdonában álló ingatlant kell igénybe venni, az érintett ingatlanokról készült kisajátítási terv;”

6. Záró rendelkezések

- 16. §** (1) Ez a rendelet – a (2) bekezdésben foglalt kivétellel – a kihirdetését követő napon lép hatályba.
 (2) Az 1–5. §, a 7. §, a 9–14. § és az 1–3. melléklet 2013. július 1-jén lép hatályba.
 (3) E rendelet 2013. július 2-án hatályát veszti.

Orbán Viktor s. k.,
 miniszterelnök

1. melléklet a 154/2013. (V. 24.) Korm. rendelethez

- Az R. 1. számú melléklete I/2. pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „2. A földmérési munkarészeket a földmérési rendeletben meghatározott formában kell leadni a földhivatalnak.”
- Az R. 1. számú melléklete II/1. pont 1.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
 „1.1. A földmérő megkeresésére a kisajátítással érintett ingatlanokról a földhivatal elektronikus formában, írásvédett (tovább nem írható) adathordozón
 a) az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázisból kivágotat készít;
 b) szerkeszthető formátumban, jogszabályban meghatározott földkönyvet szolgáltat.
 A digitális térképi állománynak az előzetes változásokat is tartalmaznia kell.”
- Az R. 1. számú melléklete II/1. pontja a következő 1.3. és 1.4. alpontokkal egészül ki:
 „1.3. Az 1.1. szerinti adatok átadása kíséző bizonylattal történik, amely tartalmazza a kiadás helyét és időpontját (dátumát), az adathordozó azonosítóját, az 1.1 alpont a) pontja szerinti adatállomány byte-ban meghatározott méretét, az 1.4. alpont szerinti hitelesítési záradékot, továbbá a kiadmányozásra jogosult adatszolgáltató nevét (nyomtatott betűvel) és aláírását, valamint az adatszolgáltató szerv körbélyegzőjét. A kíséző bizonylat egy példányát a földhivatalnak 10 évig meg kell őriznie. Igény esetén – költségtérítés ellenében – az adathordozót a földhivatal biztosítja.

- 1.4. Az 1.1. alpont szerint átadott adatok tekintetében a földhivatal az 1.3. alpont szerinti kísérőbizonylaton a következő hitelesítési záradékkal tanúsítja az adatok megfelelőségét: „Az átadott adatok az ingatlan-nyilvántartás, illetve az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis adataival a kiadását megelőző napig megegyeznek.”
4. Az R. 1. számú melléklete II/2. pont 2.1. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- „2.1. A záradékolt kisajátítási vázrajz kisajátítási határvonalát az érintett tulajdonos kérésére ki kell tűzni. A határvonal főbb töréspontjait véglegesen a beruházás megvalósulásakor kell megjelölni a 2.2. pont szerint.”
5. Az R. 1. számú melléklete II/3. és 4. pontja helyébe a következő rendelkezések lépnek:
- „3. *Helyszínelés*
- A földmérő az ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis állami alapadat-tartalmának a természetbeni állapottal történő egyezőségét köteles ellenőrizni. Ha a természetbeni állapot a földmérési rendeletben meghatározott hibahatáron belül nem egyezik, akkor a földmérési rendelet kitűzésre vonatkozó előírásait kell figyelembe venni.
4. *Térképezés*
- 4.1. A kitűzés eredményét mérési vázlaton kell ábrázolni.
- 4.2. Az ingatlan határvonalát a földmérési rendeletben meghatározottak szerint kell megállapítani.
- 4.3. Amennyiben az adatszolgáltatás az 1.2. pontban említett kétféle állapot szerint történt, úgy a kisajátítási terv földmérési munkarészeit mindkét állapot szerint el kell készíteni.
- 4.4. A kisajátítási határvonal megállapítása során – az építésügyi szempontokon túlmenően – a Kstv. 6. § (3) és (4) bekezdése szerinti szempontokra tekintettel kell eljárni.
- 4.5. A kisajátításra kerülő terület határvonalának töréspontjait (a határpontokat), valamint a határvonalat a kisajátítási terv földmérési munkarészein megkülönböztetett módon, jól azonosíthatóan kell ábrázolni, illetve megjeleníteni (pl. 0,5 mm-es fekete vonallal; külön objektumként stb.). A kisajátítási vázrajzon a kisajátítással érintett földrészek helyrajzi számai mellett az átnézeti térképen szereplő sorszámot is fel kell tüntetni.
- 4.6. A kisajátítási átnézeti térképet településenként, azon belül fekvésenként kell elkészíteni. A kisajátítási átnézeti térkép legfeljebb A0-ás méretű részekre bontva nyomtatható ki.
- 4.7. A kisajátítási átnézeti térképen a kisajátítási cél megvalósítása érdekében kisajátítani tervezett összes ingatlant egytől kezdődő arab számmal meg kell jelölni (a továbbiakban: kisajátítási sorszám).
- 4.8. A kisajátítási átnézeti térképnek tartalmaznia kell:
- a) a kisajátítási cél megvalósításával érintett összes ingatlant,
 - b) a kisajátítási cél megvalósítása érdekében kisajátítani tervezett összes ingatlan vonatkozásában a teljes ingatlan-nyilvántartási térképi adatbázis tartalmát,
 - c) a kisajátítási határvonalat,
 - d) a kisajátítási sorszámot,
 - e) a település és fekvés megnevezését és a méretarány tényezőt,
 - f) a készítő nevét és a készítés dátumát.”
6. Az R. 1. számú melléklete II/7. pont 7.1. alpont d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (A vizsgálat során ellenőrizni kell, hogy)
- „d) az előírt mellékleteket csatolták-e;”
7. Az R. 1. számú melléklete II/7. pont 7.1. alpont g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- (A vizsgálat során ellenőrizni kell, hogy)
- „g) a kisajátítási vázrajz megfelel-e az előírt alaki és tartalmi követelményeknek;”
8. Az R. 1. számú melléklete II/7. pont 7.5. alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:
- „7.5. Ha a kisajátítási vázrajz mezőgazdasági szempontú záradékolást is igényel, azt a kisajátítási vázrajz záradékolásával egyidejűleg kell elvégezni.”
9. Az R. 1. számú melléklete II/2. pont 2.2. alpontjában az „A kisajátításra kerülő” szövegrész helyébe az „A beruházás megkezdésekor a kisajátításra kerülő” szöveg lép.
10. Hatályát veszti az R. 1. számú melléklete
- a) II/2. pont 2.4. alpontja,
 - b) II/7. pont 7.6. alpontja.

2. melléklet a 154/2013. (V. 24.) Korm. rendelethez

„2. számú melléklet a 178/2008. (VII. 3.) Korm. rendelethez

A kisajátítás során készítendő változási vázrajz tartalma

1. A fejlécnek az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a) a készítő földmérő, vagy földmérési vállalkozás megnevezése, székhelye és a munkaszáma;
 - b) a változással érintett település és annak fekvése,
 - c) a földmérési célú adatszolgáltatás iktatószáma,
 - d) a „KISAJÁTÍTÁSI VÁZRAJZ” felirat,
 - e) a kisajátítással érintett ingatlan helyrajzi száma,
 - f) a vázrajz méretaránya,
 - g) a kisajátítás sorszáma.
2. A változással érintett térkép kivágnak az alábbiakat kell tartalmaznia:
 - a) a változással érintett helyrajzi számok térképmásolata,
 - b) a megszűnő helyrajzi számok és alrészletek, művelési ágak áthúzással, az újonnan keletkező helyrajzi számok és alrészlet betűjelek és művelési ágak vastag kiemeléssel,
 - c) az újonnan keletkező fekvéshatár vastag vonallal, melyen szerepelnie kell az új határvonal jelkulcsi elemének,
 - d) a megszűnő földrészlet és alrészlet határvonalak dupla megszüntető vonallal.
3. A lábrésznek az alábbi adatokat kell tartalmaznia:
 - a) a 7. § (3) bekezdése szerinti záradékok;
 - b) szükség esetén a megelőző, vagy hatályon kívül helyezendő vázrajz iktató számára történő hivatkozás;
 - c) a záradékoló földhivatal székhelye és a záradékolás dátuma, valamint kékszínű körbélyegző lenyomata;
 - d) a záradékoló személyének aláírása és ingatlanrendező földmérői minősítésének száma;
 - e) a készítő olvasható aláírása és kék színű bélyegző lenyomata, földmérő igazolványának száma, vagy ha van, ingatlanrendező földmérői minősítésének száma;
 - f) ha a készítőnek nincs ingatlan rendező minősítése, akkor a minőségtanúsító aláírása, kékszínű bélyegző lenyomata és az ingatlanrendezői földmérői, valamint geodéziai tervezői minősítésének száma;
 - g) a készítés dátuma.”

3. melléklet a 154/2013. (V. 24.) Korm. rendelethez

A kisajátítási változás vázrajzhoz tartozó területkimutatás

[illegible]

11

A Kormány 155/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a LEGO Manufacturing Kft. Nyíregyháza Nyugati iparterületén megvalósuló új beruházásával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről**

A Kormány

a nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházások megvalósításának gyorsításáról és egyszerűsítéséről szóló 2006. évi LIII. törvény 12. § (5) bekezdés a), b), d) és e) pontjában, valamint a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174/A. § (1) bekezdés a) pontjában, a 4. § tekintetében a kulturális örökség védelméről szóló 2001. évi LXIV. törvény 93. § (1) bekezdés h) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** (1) A Kormány nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű üggyé nyilvánítja a LEGO Manufacturing Kft. által Nyíregyháza Megyei Jogú Város közigazgatási területén lévő Nyugati iparterületen megvalósuló, gyárépítéssel kapcsolatos beruházás megvalósításával összefüggő, az 1. mellékletben felsorolt közigazgatási hatósági ügyeket.
- (2) A Kormány az (1) bekezdés szerinti közigazgatási hatósági ügyben eljáró
- a) elsőfokú hatóságként azt a hatóságot jelöli ki, amely az adott ügyfajtára vonatkozó külön jogszabály szerint elsőfokú hatóságként jár el,
- b) elsőfokú szakhatóságként azt a hatóságot jelöli ki, amely az adott ügyfajtára vonatkozó külön jogszabály szerint elsőfokú szakhatóságként jár el.
- (3) A Kormány az (1) bekezdés szerinti közigazgatási hatósági ügyben eljáró
- a) másodfokú hatóságként azt a hatóságot jelöli ki, amely az adott ügyfajtára vonatkozó külön jogszabály szerint másodfokú hatóságként jár el,
- b) másodfokú szakhatóságként azt a hatóságot jelöli ki, amely az adott ügyfajtára vonatkozó külön jogszabály szerint másodfokú szakhatóságként jár el.
- 2. §** A Kormány az 1. § (1) bekezdése szerinti kiemelt jelentőségű ügyek koordinációjára – a fővárosi és megyei kormányhivatalokról szóló 288/2010. (XII. 21.) Korm. rendelet 8/A. §-ában foglaltak szerinti – feladat- és hatáskörrel rendelkező kormány megbízottként a Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Kormányhivatalt vezető kormány megbízottat jelöli ki.
- 3. §** (1) Az 1. § (1) bekezdése szerinti közigazgatási hatósági ügyekben hozott döntés fellebbezésre tekintet nélkül végrehajtható.
- (2) Az eljáró hatóság az általa meghozott döntéseket – az eljárás során a személyesen az ügyfélnek szóló végzések kivételével – hirdetményi úton közli. A döntés közlésének napja a hirdetmény kifüggesztését követő 5. nap.
- 4. §** Az 1. § (1) bekezdésében meghatározott beruházás esetén az előzetes régészeti dokumentáció elkészítéséhez próbafeltárást csak akkor lehet alkalmazni, ha a beruházó rendelkezésére állnak az annak elvégzéséhez szükséges földrészletek. A földrészletek rendelkezésre állása tekintetében a beruházó nyilatkozata az irányadó.
- 5. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet a 155/2013. (V. 24.) Korm. rendelethez

A nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű beruházással összefüggő kiemelt jelentőségű üggyé minősített közigazgatási hatósági eljárások

1. Útügyi hatósági engedélyezési eljárások
2. Vasúti hatósági engedélyezési eljárások
3. Vízügyi hatósági eljárások
4. Szénhidrogén vezetékekkel, valamint annak üzemben tartásához szükséges létesítményekkel kapcsolatos engedélyezésre irányuló hatósági eljárások
5. A 4. pontban meghatározottakon kívüli egyéb bányászati engedélyezésre irányuló hatósági eljárások
6. A Magyar Kereskedelmi Engedélyezési Hivatalról és a területi mérésügyi és műszaki biztonsági hatóságokról szóló 320/2010. (XII. 27.) Korm. rendelet 12. § (2) bekezdése és 13. § (2) bekezdése szerinti engedélyezési eljárások
7. Tűzvédelmi hatósági eljárások
8. Hírközlési hatósági eljárások
9. Környezetvédelmi hatósági eljárások
10. Természetvédelmi hatósági eljárások
11. Építésügyi hatósági eljárások
12. Telekalakításra irányuló hatósági eljárások
13. Ingatlan-nyilvántartással összefüggő hatósági eljárások
14. Földmérési jelekkel összefüggő hatósági eljárások
15. Termőfölddel összefüggő engedélyezésre irányuló hatósági eljárások
16. Erdészeti hatósági eljárások
17. A 16. pontban meghatározott eseten kívüli, fakivágáshoz szükséges engedélyezési eljárások
18. Talajvédelmi hatósági eljárások
19. Örökségvédelmi hatósági engedélyezési eljárások és régészeti feltárásokkal kapcsolatos hatósági eljárások
20. Területrendezési hatósági eljárások
21. Azok a további hatósági engedélyezési eljárások, melyek az 1. § (1) bekezdése szerinti beruházás megvalósításához és használatbavételéhez (forgalomba helyezéséhez, üzemeltetéséhez, működéséhez) közvetlenül szükségesek
22. Az 1–21. pontban felsorolt ügyfajtákban kiadott hatósági döntések módosítására irányuló hatósági eljárások

A Kormány 156/2013. (V. 24.) Korm. rendelete az FK-Raszter Sport-1 Sportlétesítményeket Hasznosító Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 182/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti az FK-Raszter Sport-1 Sportlétesítményeket Hasznosító Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 182/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 157/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a KEREX BICSKE TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 184/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a KEREX BICSKE TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 184/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 158/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a KEREX IVÁNCSA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 185/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a KEREX IVÁNCSA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 185/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 159/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a KEREX TATA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 186/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a KEREX TATA TANUSZODA Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 186/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 160/2013. (V. 24.) Korm. rendelete
a Somogy Tornaterem 2006 Sportlétesítményt Üzemeltető, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű
Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló
188/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a Somogy Tornaterem 2006 Sportlétesítményt Üzemeltető, Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 188/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 161/2013. (V. 24.) Korm. rendelete
a Trend-Építő Zártkörűen Működő Részvénytársaság stratégiailag kiemelt jelentőségű
gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 189/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a Trend-Építő Zártkörűen Működő Részvénytársaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 189/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A Kormány 162/2013. (V. 24.) Korm. rendelete
a ZEMPLÉNKŐ Kelet-magyarországi Építőipari Fővállalkozó és Bányászati Korlátolt Felelősségű Társaság
stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló
190/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a ZEMPLÉNKŐ Kelet-magyarországi Építőipari Fővállalkozó és Bányászati Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 190/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 163/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a Mohács Uszoda Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 196/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a Mohács Uszoda Szolgáltató Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 196/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 164/2013. (V. 24.) Korm. rendelete**a TANÚSZ Tanuszodákat Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 198/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet hatályon kívül helyezéséről**

A Kormány a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az Alaptörvény 15. cikk (1) bekezdésében meghatározott feladatkörében eljárva a következőket rendeli el:

- 1. §** Hatályát veszti a TANÚSZ Tanuszodákat Üzemeltető Korlátolt Felelősségű Társaság stratégiailag kiemelt jelentőségű gazdálkodó szervezetté minősítéséről szóló 198/2012. (VII. 27.) Korm. rendelet.
- 2. §** Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

V. A Kormány tagjainak rendeletei

Az emberi erőforrások minisztere 36/2013. (V. 24.) EMMI rendelete az egészségügyi rendszer teljesítményértékelésének eljárásrendjére vonatkozó szabályokról

Az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 247. § (2) bekezdés g) pont gi) alpontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 41. § d) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

- 1. §** Az egészségügyi rendszer teljesítményértékelésének szakaszai:
- a) a specifikus elemzési fókuszterületek meghatározása,
 - b) az értékelési terv és az adatgyűjtési terv elkészítése a megvalósítást biztosító költségvetési tervvel együtt,
 - c) a meghatározott indikátorokhoz szükséges adatok gyűjtése az adatgyűjtési terv alapján,
 - d) a c) pont szerinti adatok értékelése és ez alapján az átfogó és az időközi jelentésre vonatkozó javaslat elkészítése,
 - e) az átfogó és időközi jelentésre vonatkozó javaslat egyeztetése, szakmai véleményezése, véglegesítése, jóváhagyása és közzététele,
 - f) az időközi és átfogó jelentések alapján szükséges egészségpolitikai intézkedések megfogalmazása, majd megvalósulásának nyomon követése.
- 2. §** (1) A teljesítményértékelésért felelős szerv e rendelet szerinti feladatait a Gyógyszerészeti és Egészségügyi Minőség- és Szervezetfejlesztési Intézet látja el.
- (2) Az e rendelet szerinti teljesítményértékelési időszak két naptári évet magába foglaló értékelési ciklus, amely január 1-jétől a következő év december 31-éig tart.
- 3. §** (1) Az egészségügyért felelős miniszter (a továbbiakban: miniszter) a teljesítményértékelésért felelős szerv, az egészségbiztosítási szerv és az egészségügyi államigazgatási szerv javaslatát figyelembe véve a teljesítményértékelési időszak keretében értékelendő két évet megelőző év (e § alkalmazásában a továbbiakban: adott év) június 1-jéig meghatározza a teljesítményértékelés specifikus elemzési fókuszterületeit.
- (2) Az (1) bekezdés szerinti területek meghatározása alapján a teljesítményértékelésért felelős szerv – az egészségbiztosítási szerv és az egészségügyi államigazgatási szerv véleményének kikérésével – a teljesítményértékelési időszak értékelési tervének javaslatát adott év október 1-jéig megküldi a miniszternek az indikátorok számítását biztosító adatgyűjtési tervvel együtt. Az értékelési terv keretében – figyelemmel a (3) bekezdésben foglaltakra – sor kerül az adott teljesítményértékelési időszakra vonatkozó indikátorok meghatározására. A miniszter adott év november 15-éig dönt az értékelési tervre és az adatgyűjtési tervre vonatkozó javaslat jóváhagyásáról. A jóváhagyás előtt a miniszter kikérheti a szakmai érdekképviselői szervek véleményét.
- (3) Az egészségügyi rendszer teljesítményértékelése keretében használt indikátorok meghatározásának szabályait az 1. melléklet tartalmazza.
- 4. §** (1) A teljesítményértékelésért felelős szerv – az egészségügyi államigazgatási szerv és az egészségbiztosítási szerv által a teljesítményértékelési időszakot követő év április 30-áig elkészített és megküldött részanyagok felhasználásával – az átfogó jelentésre vonatkozó javaslatát a teljesítményértékelési időszakot követő év június 30-áig megküldi a miniszternek.
- (2) A miniszter az átfogó jelentésre vonatkozó javaslatot áttekinti és szükség esetén egyeztetést kezdeményez az (1) bekezdés szerinti szervekkel. Az egyeztetés eredményeképpen a miniszter a javaslatot átdolgozásra vagy véglegesítésre küldi meg a teljesítményértékelésért felelős szervnek.
- (3) A javaslat véglegesítésre történő megküldésétől számított 30 napon belül a teljesítményértékelésért felelős szerv az átfogó jelentést elkészíti és jóváhagyásra megküldi a miniszternek. A miniszter a teljesítményértékelési időszakot követő év október 15-éig jóváhagyja az átfogó jelentést.

- (4) A javaslat átdolgozásra történő visszaküldése esetén a (3) bekezdés szerinti határidő december 15-éig meghosszabbodik.

5. § A jóváhagyott átfogó jelentés a következőket tartalmazza:

- a) a 3. § (1) bekezdése szerint meghatározott fókuszterületek teljesítményének értékelését,
- b) az értékelési tervben és módszertanban meghatározott problémák okaira és megoldásukra adható lehetséges szakmapolitikai válaszokat,
- c) a b) pontban foglaltakon túlmenően az értékelési folyamat során azonosított problémák okaira és megoldásukra adható lehetséges szakmapolitikai válaszokat,
- d) nemzetközi összehasonlítást, a jövőre vonatkozó kitekintést,
- e) a korábbi jelentésekben megfogalmazott javaslatok egészségpolitikai hasznosulására vonatkozó értékelést.

- 6. §** (1) Az időközi jelentés elkészítésére a 4. § szerinti eljárást kell alkalmazni azzal, hogy az ott meghatározott határidők a teljesítményértékelési időszak első évét követő évre érvényesek.
- (2) Az időközi jelentés az egészségügyi rendszer teljesítményének alakulását nyomon követő, az adott időszakra vonatkozóan gyűjtött és feldolgozott adatok ismertetését és elemzését tartalmazza.

7. § A 4. § és a 6. § szerint elfogadott átfogó és időközi jelentéseket a miniszter által vezetett minisztérium (a továbbiakban: minisztérium) és a teljesítményértékelésért felelős szerv az adott jelentés elfogadása évében, a jóváhagyást követő öt napon belül a honlapján közzéteszi.

- 8. §** (1) A miniszter az egészségpolitikai stratégiai tervdokumentumok elkészítésekor az átfogó és az időközi jelentésekben megfogalmazott javaslatokat figyelembe veszi.
- (2) A miniszter és a teljesítményértékelésért felelős szerv az átfogó és az időközi jelentések alapján megfogalmazott egészségpolitikai intézkedések megvalósulását és hasznosulását nyomon követi.

9. § Az egészségügyi rendszer teljesítményértékelésének hatékony és eredményes megvalósítása érdekében a teljesítményértékelésért felelős szerv szükség szerint szakmai kapcsolatot tart, együttműködik a feladatkör szerint érintett egyetemekkel, kutatóintézetekkel és nemzetközi szervezetekkel. Az együttműködés eredményéről a teljesítményértékelésért felelős szerv az átfogó jelentésre vonatkozó javaslatának megküldésével együtt, a 4. § (1) bekezdésében foglaltak szerint tájékoztatja a minisztert.

- 10. §** (1) A teljesítményértékelési időszaknak megfelelő indikátorlistát az Egészségügyi Közlönyben és a minisztérium, valamint a teljesítményértékelésért felelős szerv honlapján közzé kell tenni. Az egyes indikátorok részletes leírását szolgáló adatlapokat az 1. melléklet 4. pontja szerinti adattartalommal a teljesítményértékelésért felelős szerv honlapján kell közzétenni.
- (2) A fókuszterületek teljesítményét értékelő indikátorok száma nem haladhatja meg a tízet. Az ezen felül meghatározott, általános célokat értékelő indikátorlista két egymást követő teljesítményértékelési időszak között legfeljebb 10%-os mértékben változhat meg.
- (3) A teljesítményértékelésért felelős szerv az általános célokat értékelő indikátorok aktuális értékét rendszeres időközönként, de legalább félévente a honlapján közzéteszi.

11. § Ez a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba.

- 12. §** (1) A 2013. évet megelőző időszakra vonatkozó időközi jelentést a teljesítményértékelésért felelős szerv az e rendelet hatálybalépésekor rendelkezésre álló adatok és módszertan alapján 2013. december 10-ig elkészíti és a miniszternek jóváhagyás céljából megküldi. Az elfogadott időközi jelentést a minisztérium és a teljesítményértékelésért felelős szerv a honlapján közzéteszi.
- (2) Az első alkalommal 2015-ben megjelenő időközi jelentés, illetve a 2016-ban megjelenő átfogó jelentés a 2013. évre vonatkozó teljesítményértékelést is tartalmazza.
- (3) A 10. § (1) bekezdésében foglaltakat első alkalommal 2014. január 31-ig kell közzétenni.

Balog Zoltán s. k.,
emberi erőforrások minisztere

1. melléklet a 36/2013. (V. 24.) EMMI rendelethez

Az egészségügyi rendszer teljesítményértékelése keretében használt indikátorok meghatározásának szabályai

1. A teljesítményértékelés szakmai területeivel összhangban az indikátorok az egészségügyi ellátások és a népegészségügyi szolgáltatások, valamint a finanszírozás területén a hatékonyság, a fenntarthatóság, az igazságosság és a minőség szempontjait vizsgálják, különös tekintettel a lakosság egészségi állapotának javítására és a költségteher elleni védelemre.
 2. Az indikátorok lehetnek egyszerű vagy összetett mutatók. Az összetett mutatókat több indikátorból lehet képezni, és többdimenziós jelenségek mérésére szolgálnak. Egyszerű és összetett mutatók képzésénél is sor kerül a vizsgálni kívánt területnek, a vizsgálat indokának, az indikátor képzéséhez szükséges adatok közvetlen vagy közvetett forrásának a rögzítésére.
 3. Minden felhasználni kívánt indikátort jellemezni kell a mérés minősége szempontjából, azaz elsősorban a megbízhatóság és az érvényesség követelményeit. A megbízhatóság azt szolgálja, hogy a mérés megismétlése során a felhasznált indikátor ugyanazt az eredményt adja. Az érvényesség jellemzése annak a meghatározása, hogy a felhasznált indikátor milyen mértékben méri a vizsgált egészségügyi rendszerjellemezőt. Ezért minden indikátornak javasolt megadni az indikátor (mérőszám) specifikitását és szenzitivitását, mely a mérési eredményt torzító tényezők függvénye.
 4. Minden felhasználni kívánt indikátorról egy adatlapot kell készíteni, a következő tartalommal:
 - 4.1. Az indikátor célja (milyen minőségi problémát akarunk mérni, monitorozni)
 - 4.2. Az indikátor neve
 - 4.3. Az indikátor rövid meghatározása és a szükséges hivatkozások megadása
 - 4.4. Az indikátor típusa (elemi esemény vagy számított)
 - 4.5. Az indikátor számításának meghatározása (számláló, nevező, egyéb összetevők)
 - 4.6. Az értéket befolyásoló tényezők felsorolása, kockázatkiegyenlítés
 - 4.7. Relevancia meghatározása
 - 4.8. Megbízhatósággal és pontossággal (validitással) kapcsolatos információk
 - 4.9. Összehasonlíthatósággal kapcsolatos megszorítások
 - 4.10. Az indikátor elvárt célértéke vagy tűréshatára, elfogadhatósági küszöbértéke
 - 4.11. Az adatforrás és az adatszolgáltatók megnevezése
 - 4.12. Az adatgyűjtés standardizálása
 - 4.13. Az adatgyűjtés területi vonatkozásai
 - 4.14. A feldolgozás módja, eszköze, kiértékelést végző szervezet, feldolgozás szintje
 - 4.15. Az indikátor kiterjedése, felhasználásának célja (intézeti, lakossági, szakmai, egészségpolitikai stb.)
 - 4.16. Az indikátor teljesítményértékelési célú felhasználásának kezdő éve
 - 4.17. Az indikátor publikálásának időpontja és gyakorisága
 - 4.18. Publikáló szervezet
 - 4.19. A publikálás formája
 - 4.20. Az adatgyűjtésre és az adatok védelmére vonatkozó jogszabályi előírások rövid összefoglalása
 - 4.21. Az indikátorral és az adatgyűjtéssel kapcsolatos revíziók, az ezt végző szervezetek kijelölése, hatásköre, jogköre
 - 4.22. Egyéb megjegyzések
-

A vidékfejlesztési miniszter 38/2013. (V. 24.) VM rendelete a szőlőtermelési potenciálról

A szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény 57. § (1) bekezdés d) pontjában kapott felhatalmazás alapján – az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) és b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva – a következőket rendelem el:

1. Értelmező rendelkezések

1. § E rendelet alkalmazásában:

1. *átadó*: a szőlőültetvény engedélyezett kivágásával keletkezett újratelepítési jogát átruházó természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
2. *átvevő*: az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, akire az átadó az újratelepítési jogát átruházza;
3. *engedélyes*: a műveletre vonatkozó érvényes engedéllyel rendelkező természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet;
4. *fiatal mezőgazdasági termelő*: az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételének általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 3. § 30. pontja szerinti termelő;
5. *művelet*: borszőlőültetvény telepítés, fajtaváltás, kivágás;
6. *összefüggő terület*: a kérelemben megjelölt, a kérelmező használatában lévő, akár több helyrajzi számon nyilvántartott művelettel érintett terület, amelyet művelettel nem érintett terület – kivéve út, csatorna, árok – nem szakít meg.

2. Nyilvántartások és jelentések

- 2. §** (1) A borpiac közös szervezéséről szóló 479/2008/EK tanácsi rendeletnek a támogatási programok, a harmadik országokkal folytatott kereskedelem, a termelési potenciál és borágazat ellenőrzése tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2008. június 27-i 555/2008/EK bizottsági rendelet (a továbbiakban: bizottsági rendelet) 74. cikkében meghatározott szőlőtermelési potenciálról szóló jegyzék elkészítése a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (a továbbiakban: HNT) feladata.
- (2) A HNT a szőlőtermelési potenciálról szóló jegyzéket a borpiaci évet követő január 30-ig megküldi az agrárpolitikáért felelős miniszternek (a továbbiakban: miniszter), aki azt minden év március 1-jéig eljuttatja az Európai Bizottsághoz.
- 3. §** (1) A hegybíró a tudomására jutott, engedély nélküli telepítést, fajtaváltást, illetve kivágást 10 napon belül bejelenti az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatalnak. A fővárosi és megyei kormányhivatal kivágás esetén 30 napon belül, telepítés és fajtaváltást esetén a vegetációs időszakban helyszíni ellenőrzést végez, és a jegyzőkönyv egy példányát 8 napon belül megküldi az illetékes hegybíró, valamint a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal (a továbbiakban: NÉBIH) részére.
- (2) A hegybíró adatszolgáltatása alapján a HNT nyilvántartást vezet az engedély nélkül telepített és kivágott, valamint az engedély nélküli fajtaváltással érintett ültetvények adatairól, amelyről a borpiaci évet követő január 30-ig jelentést készít. A jelentést megküldi a miniszter részére a bizottsági rendelet XIII. mellékletében foglalt táblázatok szerint.

3. Borszőlőültetvény telepítés, fajtaváltás és kivágás

- 4. §** (1) A művelet engedélyezése iránti kérelmet a kérelemben megjelölt összefüggő terület fekvése szerint illetékes hegybíróhoz kell benyújtani postai úton, vagy személyesen.
- (2) Művelet elvégzésére engedélyt az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet kaphat aki:
- a) rendelkezik a szőlészeti és a borászati adatszolgáltatás, valamint a származási bizonyítványok kiadásának rendjéről, továbbá a borászati termékek előállításáról, forgalomba hozataláról és jelöléséről szóló 127/2009. (IX. 29.) FVM rendelet 3. §-ában meghatározott gazdasági akta számmal,

- b) rendelkezik a Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Hivatal (a továbbiakban: MVH) által kiadott ügyfél-azonosító számmal (a továbbiakban: MVH ügyfél-azonosító szám) és,
 - c) a kérelemben feltüntetett ingatlan tulajdonosa vagy az ingatlant érvényes jogcím alapján használja.
- (3) A művelet engedélyezése iránti kérelmet a HNT által rendszeresített és honlapján közzétett nyomtatványon kell benyújtani az illetékes hegybíró részére. A nyomtatvány tartalmi elemei az alábbiak:
- a) kérelmező gazdasági akta száma és MVH ügyfél-azonosító száma;
 - b) kérelmező neve, címe;
 - c) a művelettel érintett ingatlan, ingatlanok adatai (helységnév, helyrajzi szám, területnagyság);
 - d) a művelettel érintett földterület nagysága;
 - e) a szőlőfajta megnevezése;
 - f) telepítés és fajtaváltás esetén a tőkék száma hektáronként;
 - g) telepítés esetén az arra vonatkozó nyilatkozat, hogy a telepítéshez a kérelmező birtokában lévő újratelepítési jog, vagy a központi jogtartalékból történő vásárlásból származó jog kerül felhasználásra (a kérelmező birtokában lévő újratelepítési jog esetén, annak adatai: kivágott ültetvény adatai – helységnév, helyrajzi szám, ültetvény nagysága –, kivágási engedély száma, és a kivágás ideje);
 - h) telepítés és fajtaváltás esetén a sortávolság.
- (4) A művelet engedélyezése iránti kérelemhez csatolni kell:
- a) osztatlan közös tulajdonban lévő ingatlan esetén valamennyi tulajdonostárs, illetve a saját vagy közös tulajdonban lévő, de özvegyi vagy haszonélvezeti joggal terhelt ingatlan esetén a haszonélvező, illetve az özvegyi joggal rendelkező személy nyilatkozatát, eredeti példányban, arra vonatkozóan, hogy a kérelmezett művelet végrehajtásához hozzájárul;
 - b) használatot biztosító jogviszony esetében az erre vonatkozó érvényes szerződés másolatát, valamint a használatba adó nyilatkozatát eredeti példányban, arra vonatkozóan, hogy a kérelmezett művelet végrehajtásához hozzájárul;
 - c) fajtaváltás műveletnél, gyökérnemes (saját gyökerű) szaporítóanyag felhasználási szándéka esetén a talaj immunitásáról szóló laboratóriumi jegyzőkönyv másolatát;
 - d) törzsültetvény telepítés, illetve fajtaváltás esetén a NÉBIH által kiadott előzetes engedély másolatát;
 - e) kísérleti ültetvény telepítés, illetve fajtaváltás esetén a telepítésre, illetve a fajtaváltásra irányuló szándék elfogadásáról a NÉBIH által kiállított hatósági bizonyítványt;
 - f) telepítés esetén az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal növény- és talajvédelmi igazgatóságának a talajvédelmi terv jóváhagyásáról szóló jogerős, 1 évnél nem régebbi határozat másolatát, amely – saját gyökerű szaporítóanyag felhasználása esetén – tartalmazza az érintett terület talaj immunitására vonatkozó rendelkezést.
- (5) A (4) bekezdés a) pontja szerinti nyilatkozatnak tartalmaznia kell valamennyi tulajdonos, haszonélvező, illetve az özvegyi joggal rendelkező természetes személy születési nevét, születési helyét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező személy esetén nevét (cégnevét), székhelyét, adószámát, a kérelmező nevét, címét, az érintett földterület vonatkozásában a helység nevét, valamint a helyrajzi számát.
- (6) A (4) bekezdés b) pontja szerinti nyilatkozatnak tartalmaznia kell a használatba adó természetes személy születési nevét, születési helyét, születési idejét, anyja nevét, lakcímét, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező személy esetén nevét (cégnevét), székhelyét, adószámát, a kérelmező nevét, címét, az érintett földterület vonatkozásában a helység nevét, valamint a helyrajzi számát.
- (7) A művelet engedélyezése iránti kérelemre indult eljárás az ügyfél kérelmére nem függeszthető fel.

4. A művelet engedélyezése iránti kérelemhez kapcsolódó hiánypótlás

- 5. §** Ha a művelet engedélyezése iránti kérelem nem tartalmazza a 4. § (4) bekezdése szerinti mellékleteket, vagy a nyomtatványok hiányosak, akkor a hegybíró egy alkalommal 15 napos határidő tűzésével hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

5. A művelet elvégzésére vonatkozó engedély kiadása

- 6. §** (1) Fajtaváltási, kivágási engedélyt a 4. §-ban foglalt feltételek teljesítése esetén legfeljebb 3 éves időszakra lehet kiadni, telepítés-engedély a telepítéshez felhasználni kívánt újratelepítési jog időbeli hatályáig lehet érvényes.

- (2) A művelet elvégzésére vonatkozó engedély az alábbi adatokat tartalmazza:
- a) kérelmező neve, címe;
 - b) kérelmező gazdasági akta száma, és MVH ügyfél-azonosító száma;
 - c) a művelettel érintett ingatlan, ingatlanok adatai (helységnév, helyrajzi szám, területnagyság, telepítés esetén a terület termőhelyi kataszteri osztály, pontérték);
 - d) telepítés esetén a kérelmező birtokában lévő, a telepítési engedély alapját képező újratelepítési jog adatai;
 - e) a szőlőfajta megnevezése;
 - f) telepítés és fajtaváltás esetén a tőkék száma hektáronként és a sortávolság;
 - g) az engedély időbeli hatálya.
- (3) Ha a NÉBIH a telepítést vagy fajtaváltást követően az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal által végzett ellenőrzés jegyzőkönyve alapján megállapítja, hogy a telepítést vagy a fajtaváltást az engedély kiadását megelőzően már elvégezték, akkor a kérelmezőt a szőlőtermesztésről és a borgazdálkodásról szóló 2004. évi XVIII. törvény (a továbbiakban: Btv.) 43/C. §-a szerinti mulasztási bírság megfizetésére kötelezi.
- (4) Ha az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal a kivágást megelőző ellenőrzése során megállapítja, hogy a kivágást az engedély kiadását megelőzően már elvégezték, akkor a kérelmezőt a Btv. 43/C. §-a szerinti mulasztási bírság megfizetésére kötelezi.
- (5) Az MVH által kiadott érvényes telepítési, pótlási, fajtaváltási, engedélyek – a szőlőfajta megnevezése, a hektáronkénti főszám és a sortávolság kivételével – nem módosíthatóak.
- (6) Az MVH által kiadott érvényes kivágási engedélyek nem módosíthatóak.

- 7. §**
- (1) A kivágási és a fajtaváltási engedély kiadását megelőzően a HNT a hiánytalan kérelmek legalább 5%-át helyszíni ellenőrzésre jelöli ki. A kijelölés alapján a helybíró a helyszíni ellenőrzést a kérelmekben szereplő ültetvényekre vonatkozóan elrendeli.
- (2) A helyszíni ellenőrzésre kiválasztott kérelmek esetében kivágási és a fajtaváltási engedélyt csak az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal, helyszíni ellenőrzéséről szóló jegyzőkönyve alapján lehet kiadni.
- (3) Az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal a hegybíró megkeresésének beérkezésétől számított 15 napon belül ellenőrzi a kérelemben szereplő ültetvényt. A megkeresésnek tartalmaznia kell a helyszíni ellenőrzés kezdeményezésére való utalást és a hiánytalan kérelmet. Az ültetvény helyszíni ellenőrzéséről szóló jegyzőkönyvet a fővárosi és megyei kormányhivatal az ellenőrzést követő 5 napon belül megküldi a hegybíró részére.

- 8. §**
- (1) A művelet elvégzésének tényét az engedélyesnek a művelet végrehajtását követően 15 napon belül írásban be kell jelenteni a hegybíró részére. A bejelentés adattartalmát és formátumát a HNT honlapján teszi közzé.
- (2) A hegybíró a telepítés, fajtaváltás elvégzéséről szóló, engedélyes által tett bejelentést, annak beérkezésétől számított 10 napon belül továbbítja az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal részére.
- (3) A bejelentés kézhezvételét követően az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal a telepítés és fajtaváltás megtörténtét a vegetációs időszakban ellenőrzi.
- (4) Az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal az ellenőrzési jegyzőkönyvet az ellenőrzést követő 30 napon belül megküldi a hegybíró részére.
- (5) Ha az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal az ellenőrzése során megállapítja, hogy a szőlőültetvényt a telepítési, fajtaváltási engedélyben foglaltaktól eltérően telepítették, a hegybíró tájékoztatása mellett, felszólítja az engedélyest, hogy kezdeményezze – a Btv. 43/B. § (1) bekezdése szerint – a telepítési, fajtaváltási engedély módosítását új engedély-kérelem benyújtásával.
- (6) A hegybíró az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal ellenőrzési jegyzőkönyve és a benyújtott engedély-kérelem alapján új engedélyt ad ki, valamint rögzíti az új ültetvény adatait a borszőlő ültetvénykataszterben.
- (7) Ha az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal az ellenőrzés során megállapítja, hogy a szőlőültetvény telepítését, fajtaváltását az engedély kiadását megelőzően végezték el, a jegyzőkönyv megküldésével tájékoztatja a NÉBIH-et az engedély nélkül végzett telepítésről.

6. Kivágással keletkezett újratelepítési jogok

- 9. §**
- (1) Újratelepítési jog az árutermő-, törzs- és kísérleti borszőlő ültetvény engedélyezett kivágásával keletkezik. Az újratelepítési jog a kivágott ültetvényvel megegyező nagyságú területre vonatkozik.

- (2) Az árutermő-, törzs- és kísérleti borszőlő ültetvény engedélyezett kivágásával keletkezett újratelepítési jog jogosultja az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet lehet, aki a kivágási engedély jogosultja.
- (3) A 2004. május 1. és 2008. július 31. között engedéllyel végzett ültetvénykivágás alapján keletkezett jogot a kivágást követő nyolcadik borpiaci év végéig használhatja fel a jogosult. A fel nem használt újratelepítési jogok – időbeli hatályuk lejártával – határozathozatal nélkül, a HNT által vezetett telepítési jogtartalékba kerülnek.
- (4) 2008. augusztus 1. után engedéllyel végzett ültetvénykivágás alapján keletkezett jog 2015. december 31-ig használható fel.

- 10. §**
- (1) Az engedéllyel történt kivágást követően a hegybíró az újratelepítési jogot az ellenőrzési jegyzőkönyv alapján, az általa vezetett újratelepítési jogok nyilvántartásába bejegyezi. Az újratelepítési jogot a jog keletkezésétől annak felhasználásáig, ennek hiányában 2015. december 31-ig a jog tulajdonosának tulajdonaként tartja nyilván. A hegybíró a nyilvántartásba vételről az ellenőrzést követő döntésben rendelkezik.
 - (2) Az engedéllyel történt telepítést követően az illetékes hegybíró, az illetékes fővárosi és megyei kormányhivatal által felvett ellenőrzési jegyzőkönyv alapján – annak kézhezvételét követő 30 napon belül – az újratelepítési jog felhasználását az általa vezetett újratelepítési jogok nyilvántartásában rögzíti.

7. Az újratelepítési jogok átruházása

- 11. §**
- (1) Az újratelepítési jog átruházható.
 - (2) Az újratelepítési jog átruházása esetén az átadó és az átvevő közösen kötelesek az átvevő gazdasági aktát vezető hegybírójánál kérelmezni az átruházni kívánt újratelepítési jog átvezetését az újratelepítési jogok nyilvántartásában.
 - (3) Az újratelepítési jog átruházására vonatkozó közös kérelmet (a továbbiakban: átruházásra vonatkozó kérelem) az erre a célra a HNT által rendszeresített és honlapján közzétett nyomtatványon kell benyújtani postai úton, vagy személyesen. Az átruházásra vonatkozó kérelem az alábbi adatokat tartalmazza:
 - a) az átadó és átvevő neve, címe, gazdasági akta száma, MVH ügyfél-azonosító száma,
 - b) újratelepítési jog adatai (kivágás helye – helységnév, helyrajzi szám – kivágott ültetvény területének nagysága négyzetméterben kifejezve, termőhelyi kataszteri pontértéke),
 - c) kivágási engedély száma,
 - d) kivágás ideje,
 - e) az átvevő nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy az újratelepítési jogot kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel előállított bor előállítására alkalmas szőlőültetvény létesítésére vagy oltványiskola művelésére használja fel.
 - (4) Az átruházásra vonatkozó kérelemhez csatolni kell az újratelepítési jog átruházásáról szóló eredeti szerződést, amelyet teljes bizonyító erejű magánokiratba vagy közokiratba kell foglalni. A szerződésnek tartalmaznia kell legalább az átadó és az átvevő nevét, címét, az újratelepítési jog adatait, valamint az átadó és az átvevő aláírását.
 - (5) Az átruházásra vonatkozó kérelemről a hegybíró dönt. A kérelemre hozott helyt adó, vagy részben helyt adó döntés alapján az újratelepítési jogot át kell vezetni az átvevő tulajdonába az újratelepítési jogok nyilvántartásában.
 - (6) Az újratelepítési jog átruházása csak akkor jegyezhető be az újratelepítési jogok nyilvántartásába, ha átvevő rendelkezik MVH ügyfél-azonosító számmal.

8. Az átruházásra vonatkozó kérelemhez kapcsolódó hiánypótlás

- 12. §**
- Amennyiben a telepítési engedély iránti kérelemben vagy az újratelepítési jog átruházására vonatkozó kérelemben a rendelkezésre álló adatokból nem igazolható az újratelepítési jogra vonatkozó tulajdonjog (jogosultság), az adatok nem igazolják a jog keletkezését, vagy a kérelmet hiányosan nyújtották be, a hegybíró 15 napos határidő tűzésével hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt.

9. Az újratelepítési jog felhasználása

- 13. §**
- (1) Az újratelepítési jog jogosultja az újratelepítési jogot annak időbeli hatályán belül Magyarországon bárhol, a használatában vagy tulajdonában lévő, borszőlő termőhelyi kataszterbe sorolt földrészleten felhasználhatja, vagy átruházhatja.

- (2) A 2008. augusztus 1. után átruházott újratelepítési jogot a jogosult kizárólag oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel előállított bor előállítására alkalmas szőlőültetvény létesítésére vagy oltványiskola művelésére használhatja fel. A jogosult a vásárolt újratelepítési jogot tovább nem ruházhatja át.

10. A telepítési jogtartalék

- 14. §** (1) A telepítési jogtartalék részét képező újratelepítési jogok tekintetében a tulajdonosi jogokat a HNT gyakorolja.
(2) A 2004. május 1-jét követően keletkezett újratelepítési jogok azon borpiaci évtől számított ötödik borpiaci év végéig ítéltetők oda a telepítési jogtartalékból, illetve használhatók fel, amelynek során azt a telepítési jogtartalékba helyezték.

11. Értékesítés a telepítési jogtartalékból

- 15. §** (1) A telepítési jogtartalékba helyezett újratelepítési jogok értékesítésére vonatkozóan a HNT értékesítési felhívást tesz közzé.
(2) Az értékesítési felhívás alapján újratelepítési jogot vásárolhat az a természetes személy, jogi személy vagy jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki az újratelepítési jog vásárlási kérelmével egyidejűleg telepítési engedély iránti kérelmet nyújt be, és vállalja, hogy a vásárolt jogot annak időbeli hatálya alatt, de legkésőbb a vásárlás borpiaci évét követő második borpiaci év végéig oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel, vagy oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel előállított bort adó ültetvény telepítéséhez használja fel.
(3) A telepítés megkezdése esetén, az engedély időbeli hatályának leteltét követően az újratelepítési jog térítésmentesen visszakerül a telepítési jogtartalékba.
(4) A telepítési jogtartalékból vásárolt újratelepítési jog nem átruházható, telepítési jogtartalékba nem ajánlható fel.

- 16. §** (1) A kiadott újratelepítési jogért fizetendő ellenérték összegösszege legalább 50 000 forint hektáronként, de nem haladhatja meg a 150 000 forintot hektáronként.
(2) A vásárlási kérelem bírálata során az ellenérték összege meghatározásánál, a 150 000 forint hektáronkénti térítési összeget csökkentő tényezőként az alábbi szempontokat kell figyelembe venni:
a) 70 000 forint hektáronként, amennyiben az újratelepítési jogot I. termőhelyi kataszteri osztályba sorolt területen használja fel a kérelmező;
b) 30 000 forint hektáronként, amennyiben a betelepíteni kívánt terület nagysága meghaladja a másfél hektárt.
(3) Ha kérelmező az alábbi dokumentumok egyikével igazolja, hogy fiatal mezőgazdasági termelő, és a kérelemhez mellékeli
a) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alap társfinanszírozásában megvalósuló támogatások igénybevételeinek általános szabályairól szóló 23/2007. (IV. 17.) FVM rendelet 28/A. § (5) bekezdése szerinti határozat másolatát,
b) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők számára nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 67/2007. (VII. 26.) FVM rendelet alapján benyújtott kérelemre kiadott támogatási határozat, vagy kizárólag forráshiány miatti elutasításról szóló döntés másolatát,
c) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2009. évtől nyújtandó támogatások részletes feltételeiről szóló 113/2009. (VIII. 29.) FVM rendelet alapján benyújtott kérelemre kiadott támogatási határozat, vagy kizárólag forráshiányra való hivatkozással szóló elutasító döntés másolatát, vagy
d) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból a fiatal mezőgazdasági termelők indulásához a 2012. évben igényelhető támogatások részletes feltételeiről szóló 57/2012. (VI. 21.) VM rendelet alapján benyújtott kérelemre kiadott támogatási határozat, vagy kizárólag forráshiányra való hivatkozással szóló elutasító döntés másolatát,
akkor részére a telepítési jogtartalékból az újratelepítési jogot térítésmentesen kell nyújtani.

- 17. §** (1) Az újratelepítési jog vásárlása iránti kérelmet a HNT által rendszeresített és honlapján közzétett nyomtatványon postai úton, vagy személyesen, az általa közzétett értékesítési felhívásban meghatározott határidőn belül kell benyújtani az újratelepítési jog felhasználásával elvégezni kívánt telepítés helye szerint illetékes hegybíró részére. A kérelemnek tartalmaznia kell a kérelmező nevét, MVH ügyfél-azonosító számát és gazdasági akta

számát, bankszámlaszámát, a vásárolni kívánt újratelepítési jog nagyságát és termőhelyi kataszteri pontértékét, az újratelepítési jog felhasználásával elvégezni kívánt telepítés helyét (helységnév, helyrajzi szám).

- (2) A hegybíró személyes benyújtás esetén nyilvántartásában rögzíti a kérelem benyújtásának időpontját, amelyről a kérelmezőnek igazolást ad.
- (3) Az újratelepítési jog vásárlása iránti kérelmek sorrendjét a postai úton történő kérelem benyújtás esetén a postára adás dátuma, személyes kérelem benyújtás esetén a benyújtás napja határozza meg.
- (4) Hiánypótoló kérelmek sorrendjét a postai úton történő benyújtás esetén a hiánypótlási beadvány postára adásának dátuma, személyes benyújtás esetén a benyújtás napja határozza meg.
- (5) Személyes benyújtás esetén a hegybíró nyilvántartásában rögzíti a benyújtás időpontját, amelyről a kérelmezőnek igazolást ad.
- (6) Újratelepítési jog az ügyfélnek csak abban az esetben adható, amennyiben a telepítési engedély iránti kérelem a jogszabályi előírásoknak megfelel.

- 18. §**
- (1) A hegybíró a döntésében a vásárlási kérelem, és a telepítés engedély iránti kérelem alapján indult eljárásokat egyesíti.
 - (2) Az egyesített eljárás során a hegybíró 15 napos teljesítési határidő tűzésével végzésben felszólítja a kérelmezőt az újratelepítési jog ellenértékének megfizetésére. Az ellenérték megfizetését banki átutalással kell teljesíteni a HNT elkülönített bankszámlaszámára. A pénzügyi tranzakció közlemény rovatában kötelező feltüntetni az engedélyes gazdasági akta számát, és a fizetési felszólításról hozott döntés iktatószámát. A teljesítés napjának a pénzügyi tranzakció értéknapja minősül.
 - (3) Amennyiben a kérelmező az ellenértéket hiánytalanul, határidőn belül megfizette, úgy a hegybíró az egyesített eljárás során egy egybefoglalt döntésében a telepítést engedélyezi és az újratelepítési jogot az ügyfélnek megítéli. A döntéshozattal egyidejűleg a hegybíró a kérelmező részére az újratelepítési jogot nyilvántartásába bejegyezi, valamint kezdeményezi a HNT-nél az újratelepítési jog telepítési jogtartalékból történő törlését.
 - (4) Amennyiben a kérelmező fizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, úgy a hegybíró a kérelmet elutasítja és kezdeményezi a HNT-nél a határidőn túl, vagy a fizetési felszólításban meghatározott összegnél kevesebb befizetés ügyfél részére történő visszautalását.

12. Az újratelepítési jog vásárlása iránti kérelemhez kapcsolódó hiánypótlás

- 19. §**
- Ha az újratelepítési jog vásárlása iránti kérelem, illetve annak nyomtatványa hiányos, akkor a hegybíró egy alkalommal hiánypótlásra hívja fel a kérelmezőt. A kérelmező a hiánypótlási felhívás kézhezvételétől számítva 15 napon belül köteles a hiánypótlásnak eleget tenni.

13. Telepítési jog nélkül végzett telepítés

- 20. §**
- (1) A mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszervezésről szóló rendelet”) szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet 85g. cikkében meghatározott telepítési tilalom megszegésével, 2004. április 30-a után telepített szőlőültetvényt ki kell vágni, illetve az ültetvényen keletkezett termést lepárlás céljára kell leadni.
 - (2) A telepítési tilalom megszegésével telepített ültetvények termése kizárólag olyan lepárló részére adható le, amely alkalmas 80 térfogatszázalékot meghaladó alkohol készítésére.
 - (3) Amennyiben a NÉBIH tudomására jut, hogy a telepítési tilalom megszegésével telepítést hajtottak végre, határidő tűzésével felszólítja a telepítési jog nélkül telepített ültetvény használóját (a továbbiakban: használó) a szőlőültetvény kivágására. Ha a használó a kivágási kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, úgy a NÉBIH bírság megfizetésére kötelezi és eljárásáról tájékoztatja a hegybíró.
 - (4) Amennyiben telepítési tilalom megszegésével telepített ültetvényen termés található, a használó a kivágás elrendeléséről szóló határozat jogerőre emelkedésétől számított 30 napon belül köteles egy lepárlóüzemmel az ültetvény szőlőtermésének lepárlásáról szóló szerződést kötni, és az eredeti szerződést a megkötéstől számított 15 napon belül a NÉBIH részére megküldeni.
 - (5) A használónak legalább a NÉBIH által kiállított hatósági bizonyítványon szereplő mennyiség tekintetében kell a szerződést megkötnie.

- 21. §** (1) A telepítési tilalom megszegésével telepített ültetvény szőlőtermésének lepárlásra történő leadásáról szóló bizonylatokat (szállítólevél és felvásárlási jegy) a használó a kiállítás napjától számított 8 napon belül, de legkésőbb a kiállítás évében október 30-áig köteles a NÉBIH részére benyújtani.
- (2) Amennyiben a használó az ültetvény szőlőtermésének lepárlásáról szóló szerződést vagy az ültetvény szőlőtermése teljes mennyiségének lepárlásra történő leadásáról szóló bizonylatot a NÉBIH részére határidőre nem nyújtja be, a NÉBIH mulasztási bírságot szab ki. A mulasztási bírság kiszabásakor figyelembe kell venni a mulasztás gyakoriságát, és az ültetvény nagyságát.
- (3) A lepárlóüzem a beszállított termés lepárlását követő második hónap végéig köteles a NÉBIH részére az alábbi dokumentumokat benyújtani:
- a szerződésbe foglalt termés átvételi bizonylatainak másolatát,
 - a jövedéki adóról és a jövedéki termékek forgalmazásának különös szabályairól szóló 2003. évi CXXVII. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló 8/2004. (III. 10.) PM rendelet [a továbbiakban: 8/2004. (III. 10.) PM rendelet] 33. számú melléklete szerinti termelési napló másolatát tételenként,
 - a 8/2004. (III. 10.) PM rendelet 28. számú melléklete szerinti, a vámhatóság által ellenjegyzett termékmérleg nyilvántartások másolatait azokra a hónapokra, amelyekben az adott termék lepárlásra került,
 - az előállított alkoholra vonatkozó, a NÉBIH által kiállított minősítési bizonyítványt tételenként.
- (4) Amennyiben a lepárlóüzem a – a lepárlásról szóló szerződés alapján – beszállított termésnek a lepárlását igazoló, előző pontban meghatározott dokumentumait határidőre nem nyújtja be, a NÉBIH mulasztási bírságot szab ki.
- (5) A lepárlással kapcsolatban felmerült összes költség a használót terheli.

14. Záró rendelkezések

- 22. §** (1) Ez a rendelet a – (2) bekezdésben meghatározott kivétellel – 2013. június 30-án lép hatályba.
- (2) E rendelet 1–21. §-a és a 25. §-a 2013. augusztus 1-jén lép hatályba.

- 23. §** (1) Az újratelepítési jogokra vonatkozó nyilvántartásban, valamint a telepítési jogtartalékban szereplő adatokat az MVH első fokon eljáró szerve az 1. melléklet szerinti tartalommal papír alapon és elektronikus adathordozón átadja a HNT részére legkésőbb 2013. július 15-ig. Az újratelepítési jogokra vonatkozó adatok átadásáról és átvételéről jegyzéket kell készíteni, amelyet a felek egyidejű aláírásukkal látják el.
- (2) Az átadást követően az MVH első fokon eljáró szerve újratelepítési jogot a nyilvántartásokban nem vezethet át, jogot nem igazolhat, nem törölhet, valamint nem vehet nyilvántartásba, az erre irányuló kérelmeket, bejelentéseket a HNT részére továbbítja.
- (3) Az átadásra kerülő adatokat az MVH első fokon eljáró szerve az alábbi bontásban készíti el:
- az újratelepítési jog tulajdonosának tulajdonában lévő, még fel nem használt jogok;
 - az újratelepítési jog tulajdonosának tulajdonában lévő, telepítési engedély iránti kérelemhez – ahol a telepítés még nem valósult meg – lekötött (igénybevett) jogok.
- (4) A hegybíró a szőlőtermelési potenciálról szóló 86/2009. (VII. 17.) FVM rendelet alapján benyújtott és 2013. július 1. napja után érkezett engedély-kérelmeket nem továbbítja az MVH első fokon eljáró szerve részére.
- (5) Az MVH első fokon eljáró szerve legkésőbb 2013. július 31. napjáig átadja az elsőfokú döntéssel le nem zárt ügyeket a HNT részére.
- (6) A hegybíróhoz 2013. július 1. és 2013. július 31. között az MVH által rendszeresített nyomtatványon benyújtott kérelmek esetében a hegybíró a kérelmezőt a hiányzó adatok pótlására hívja fel.
- (7) Az MVH 2013. július 31. napjáig átadja az MVH által kiadott, és az átadáskor érvényes telepítési, pótlási, fajtaváltási, valamint kivágási engedélyek összesítőjét a HNT részére az alábbi adattartalommal:
- az engedélyes nevét, címét,
 - az engedélyes ügyfél-azonosító számát,
 - az érintett ingatlan azonosító adatait (helységnév, helyrajzi szám),
 - az engedélyezett területnagyságot.

- 24. §** E rendelet
- a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről („az egységes közös piacszerkezéssről szóló rendelet”) szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet, valamint

- b) a borpiac közös szervezéséről szóló 479/2008/EK tanácsi rendeletnek a támogatási programok, a harmadik országokkal folytatott kereskedelem, a termelési potenciál és borágazat ellenőrzése tekintetében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2008. június 27-i 555/2008/EK bizottsági rendelet IV. címének végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg.

25. § Hatályát veszti a szőlőtermelési potenciálról szóló 86/2009. (VII. 17.) FVM rendelet.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 38/2013. (V. 24.) VM rendelethez

I. Az újratelepítési jog nyilvántartás adatai:

1. Az újratelepítési jog tulajdonosának adatai (név, cím, MVH ügyfél-azonosító szám, amennyiben az ügyfél rendelkezik ügyfél-azonosító számmal, adóazonosító jel, illetve adószám);
2. az újratelepítési jog adatai (kivágás helye; termőhelyi kataszteri osztály, pontérték; kivágás ideje; kivágás-engedély száma; területnagysága; érvényességi ideje), a jog átruházhatóságára vonatkozó adat.
Amennyiben a jog telepítési engedély alapjául szolgál, úgy az engedélyezett terület helye, és nagysága, illetve a jog származása (saját, vagy jogtartalék).

II. A telepítési jogtartalék adatai:

1. Az újratelepítési jog adatai (kivágás helye; termőhelyi kataszteri osztály, pontérték; kivágás ideje; kivágás-engedély száma; területnagysága; érvényességi ideje).

**A vidékfejlesztési miniszter 39/2013. (V. 24.) VM rendelete
a kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények
alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet módosításáról**

A mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés m) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a) és b) pontjában meghatározott feladatkörömben eljárva, a következőket rendelem el:

1. § A kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet (a továbbiakban: R.) 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul.

2. § Az R. 8. §-a helyébe a következő rendelkezések lépnek:

„8. § (1) Ez a rendelet a következő közösségi rendeletek végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapítja meg:

- a) a közös agrárpolitika keretében tartozó, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek közös szabályainak megállapításáról és a mezőgazdasági termelők részére meghatározott egyes támogatási rendszerek létrehozásáról, az 1290/2005/EK, a 247/2006/EK és a 378/2007/EK rendelet módosításáról, valamint az 1782/2003/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló 2009. január 19-i 73/2009/EK tanácsi rendelet;
- b) a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló, 2009. november 30-i 1122/2009/EK bizottsági rendelet;

- c) a mezőgazdasági piacok közös szervezésének létrehozásáról, valamint egyes mezőgazdasági termékekre vonatkozó egyedi rendelkezésekről szóló, 2007. október 22-i 1234/2007/EK tanácsi rendelet;
- d) az Európai Mezőgazdasági Vidékfejlesztési Alapból (EMVA) nyújtandó vidékfejlesztési támogatásról szóló 2005. szeptember 20-i 1698/2005/EK tanácsi rendelet;
- e) a vidékfejlesztési támogatási intézkedésekre vonatkozó ellenőrzési eljárások, valamint a kölcsönös megfeleltetés végrehajtása tekintetében az 1698/2005/EK tanácsi rendelet végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 2006. december 7-i 1975/2006/EK bizottsági rendelet;
- f) a 73/2009/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés, a moduláció és az integrált igazgatási és ellenőrzési rendszer tekintetében, az említett rendeletben létrehozott, mezőgazdasági termelők részére meghatározott közvetlen támogatási rendszerek keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról, valamint az 1234/2007/EK tanácsi rendeletnek a kölcsönös megfeleltetés tekintetében, a borágazatban meghatározott támogatási rendszer keretében történő végrehajtására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló 1122/2009/EK rendelet módosításáról szóló, 2010. február 23-i 146/2010/EU bizottsági rendelet.
- (2) Ez a rendelet a borjak védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló 2008. december 18-i 2008/119/EK tanácsi irányelvnek, a sertések védelmére vonatkozó minimumkövetelmények megállapításáról szóló 2008. december 18-i 2008/120/EK tanácsi irányelvnek, valamint a tenyésztés céljából tartott állatok védelméről szóló 1998. július 20-i 98/58/EK tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja."

3. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 39/2013. (V. 24.) VM rendelethez

A kölcsönös megfeleltetés körébe tartozó ellenőrzések lefolytatásával, valamint a jogkövetkezmények alkalmazásával kapcsolatos szabályokról szóló 81/2009. (VII. 10.) FVM rendelet 1. számú melléklete 1. pontja a következő 1.12.–1.14. alpontokkal egészül ki:

„1.12. JFGK 16

A JFGK célja: A borjak védelme az állatok élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételek biztosításának ellenőrzése révén.

Súlyosság

Enyhe: az előírás megszegése a borjak jóllétére nincs hatással vagy legfeljebb a borjak jó közérzetét veszélyezteti, de az alapvető, létfenntartáshoz nélkülözhetetlen szükségleteiket nem érinti, biztonságukra és egészségükre nézve ártalmatlan.

Közepes: az előírás megszegése a borjak biztonságát, egészségét közvetetten veszélyezteti vagy veszélyeztetheti, illetve az állatoknak szükségtelen szenvedést, fájdalmat okozhat.

Súlyos: az előírás megszegése a borjak biztonságát, egészségét közvetlenül veszélyezteti, illetve veszélyeztetheti.

Tartósság

Rövidtávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság okozta káros hatás azonnal vagy rövid időn belül megszüntethető.

Hosszútávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság megszüntetése, illetve az előírás megszegése által kiváltott hatás helyrehozatala az ésszerű lehetőségek figyelembevételével csak hosszútávon lehetséges.

Maradandó: az előírás megszegése nem szüntethető meg, az az állatok egészségének maradandó károsodását okozza, illetve okozhatja.

1.13. JFGK 17

A JFGK célja: A sertések védelme az állatok élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételek biztosításának ellenőrzése révén.

Súlyosság

Enyhe: az előírás megszegése a sertések jóllétére nincs hatással vagy legfeljebb a sertések jó közérzetét veszélyezteti, de az alapvető, létfenntartáshoz nélkülözhetetlen szükségleteiket nem érinti, biztonságukra és egészségükre nézve ártalmatlan.

Közepes: az előírás megszegése a sertések biztonságát, egészségét közvetetten veszélyezteti vagy veszélyeztetheti, illetve az állatoknak szükségtelen szenvedést, fájdalmat okozhat.

Súlyos: az előírás megszegése a sertések biztonságát, egészségét közvetlenül veszélyezteti, illetve veszélyeztetheti.

Tartósság

Rövidtávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság okozta káros hatás azonnal vagy rövid időn belül megszüntethető.

Hosszútávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság megszüntetése, illetve az előírás megszegése által kiváltott hatás helyrehozatala az ésszerű lehetőségek figyelembevételével csak hosszútávon lehetséges.

Maradandó: az előírás megszegése nem szüntethető meg, az az állatok egészségének maradandó károsodását okozza, illetve okozhatja.

1.14. JFGK 18

A JFGK célja: A mezőgazdasági haszonállatok védelme az állatok élettani szükségleteinek megfelelő életfeltételek biztosításának ellenőrzése révén.

Súlyosság

Enyhe: az előírás megszegése a mezőgazdasági haszonállatok jóllétére nincs hatással vagy legfeljebb azok jó közérzetét veszélyezteti, de az alapvető, létfenntartáshoz nélkülözhetetlen szükségleteiket nem érinti, biztonságukra és egészségükre nézve ártalmatlan.

Közepes: az előírás megszegése a mezőgazdasági haszonállatok biztonságát, egészségét közvetetten veszélyezteti vagy veszélyeztetheti, illetve azoknak szükségtelen szenvedést, fájdalmat okozhat.

Súlyos: az előírás megszegése a mezőgazdasági haszonállatok biztonságát, egészségét közvetlenül veszélyezteti, illetve veszélyeztetheti.

Tartósság

Rövidtávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság okozta káros hatás azonnal vagy rövid időn belül megszüntethető.

Hosszútávon helyrehozható: az állatjólléti hiányosság megszüntetése, illetve az előírás megszegése által kiváltott hatás helyrehozatala az ésszerű lehetőségek figyelembevételével csak hosszútávon lehetséges.

Maradandó: az előírás megszegése nem szüntethető meg, az az állatok egészségének maradandó károsodását okozza, illetve okozhatja.”

A vidékfejlesztési miniszter 40/2013. (V. 24.) VM rendelete a hulladékról szóló törvénnyel összefüggésben egyes miniszteri rendeletek módosításáról

A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (8) bekezdés j) és m) pontjaiban, a 2. és 3. alcím tekintetében a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 110. § (8) bekezdés m) pontjában,

a 4. alcím tekintetében a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (2) bekezdés 3. pontjában,

az 5. alcím tekintetében a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 45. § (8) bekezdés k) pontjában,

a 6. alcím tekintetében a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 174. § (4) bekezdésében,

a 7. alcím tekintetében a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 88. § (2) bekezdés 6. pontjában,

a 8. alcím tekintetében a mezőgazdasági, agrár-vidékfejlesztési, valamint halászati támogatásokhoz és egyéb intézkedésekhez kapcsolódó eljárás egyes kérdéseiről szóló 2007. évi XVII. törvény 81. § (3) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazás alapján, az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 94. § a), b), k), m) pontjaiban meghatározott feladatkörömben eljárva,

az 1. § tekintetében az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 84. § f) pontjában meghatározott feladatkörében eljáró nemzeti fejlesztési miniszterrel egyetértésben

a következőket rendelem el:

1. Az 50 MW_{th} és annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 10/2003. (VII. 11.) KvVM rendelet módosítása

- 1. §** Az 50 MW_{th} és annál nagyobb névleges bemenő hőteljesítményű tüzelőberendezések működési feltételeiről és légszennyező anyagainak kibocsátási határértékeiről szóló 10/2003. (VII. 11.) KvVM rendelet 2. § (1) bekezdés d) pontjában a „kivéve a hulladékgyártásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 1. számú mellékletében felsorolt hulladékkategóriák szerinti anyagokat, a hulladékok jegyzékéről szóló jogszabály mellékletében felsorolt hulladékokat,” szövegrész helyébe a „kivéve a hulladékok jegyzékéről szóló 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet 1. és 2. számú mellékletében felsorolt hulladékokat,” szöveg lép.

2. A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet módosítása

- 2. §** A vízszennyező anyagok kibocsátásaira vonatkozó határértékekről és alkalmazásuk egyes szabályairól szóló 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet 1. számú melléklet I. rész B) pont (2) bekezdés b) alpontjában a „települési folyékony hulladék” szövegrész helyébe a „nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz” szöveg lép.

3. A használt- és szennyvizek kibocsátásának ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 27/2005. (XII. 6.) KvVM rendelet módosítása

- 3. §** A használt- és szennyvizek kibocsátásának ellenőrzésére vonatkozó részletes szabályokról szóló 27/2005. (XII. 6.) KvVM rendelet 2. § g) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

„g) *közcsonthoz bocsátás helye:* használt- vagy szennyvizek esetében a víziközmű-szolgáltatásról szóló 2011. évi CCIX. törvény egyes rendelkezéseinek végrehajtásáról szóló kormányrendelet szerinti szennyvízelvezetési szolgáltatási pont, nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz esetében pedig a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz bevezetési pontja;”

4. A hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet módosítása

- 4. §** (1) A hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról és feltételekről szóló 20/2006. (IV. 5.) KvVM rendelet (a továbbiakban: Hlr.) 1. § (2) bekezdés d) pontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(A rendelet hatálya nem terjed ki:)

„d) az ásványi nyersanyag kutatása, kitermelése, tárolása és feldolgozása során keletkező hulladék elhelyezésére, amennyiben jogszabály eltérően rendelkezik.”

- (2) A Hlr. 2. § f) pont fa) alpontja helyébe a következő rendelkezés lép:

(E rendelet alkalmazásában)

hulladéklerakó: olyan hulladékártalmatlanító létesítmény, amely a hulladéknak a földtani közeg felszínén vagy a földtani közegben történő lerakására szolgál, ideértve)

„fa) a hulladéktermelő hulladékának a termelés helyén történő ártalmatlanítására szolgáló hulladékgyártási létesítményt;”

- (3) A Hlr. 5. §-a a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

„(4) Hulladéknak minősülő fémhigany egy évnél hosszabb ideig történő ideiglenes tárolása az 1. számú melléklet 8. pontjában meghatározott követelmények szerint történhet. Fémhigany a 2. számú melléklet 2.5. pontjában meghatározott összetétel esetén, és csak tanúsítvánnyal ellátott tartályban vehető át. A tanúsítványt a fémhigany termelője, ennek hiányában a fémhigany kezelésért felelős személy állítja ki.”

- (4) A Hlr. 6. §-a helyébe a következő rendelkezés lép:

„6. § A hulladéklerakás díját úgy kell megállapítani, hogy az fedezze a hulladéklerakó létesítésének, üzembe helyezésének és üzemeltetésének teljes költségét, továbbá a hulladéklerakó lezárásának és legalább 30 évig történő utógondozásának becsült költségét.”

- (5) A Hlr. 7. § (2) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(2) Amennyiben a hulladéklerakó létesítéséhez környezeti hatásvizsgálat, illetve egységes környezethasználati engedély nem szükséges, annak engedélyezésére az építésügyi és építésfelügyeleti hatósági eljárásokról és ellenőrzésekről, valamint az építésügyi hatósági szolgáltatásról szóló kormányrendelet rendelkezéseit kell alkalmazni. A Felügyelőség az építésügyi hatósági engedélyezési eljárásban adott szakhatósági állásfoglalásában írja elő a hulladékgazdálkodási követelményeket.”

- (6) A Hlr. 13. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hulladéklerakó üzemeltetője köteles ellenőrizni és nyilvántartani az engedélyben és az üzemeltetési tervben foglaltak betartását, továbbá köteles elvégezni a 3. számú mellékletében előírt ellenőrzéseket és megfigyeléseket az üzemeltetés, a bezárás, a rekultiváció és az utógondozás időszakában is.”

- (7) A Hlr. 18. § (1) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

„(1) A hulladéklerakó üzemeltetése, bezárása, rekultivációja és utógondozása alatt végzett ellenőrzésekről, megfigyelésekről, valamint a gyűjtött vizsgálati eredményekről az üzemeltető az engedélyben előírt gyakorisággal, de legalább évenként egyszer összefoglaló jelentést készít a 3. számú mellékletben foglaltak szerint. Az összefoglaló jelentésnek tartalmaznia kell a 6. § szerinti becsült költség időarányos részének rendelkezésre állását igazoló dokumentumokat is.”

- (8) A Hlr. 19. § (5) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép, és a § a következő (6) bekezdéssel egészül ki:

„(5) Ez a rendelet

a) a hulladéklerakókról szóló, 1999. április 26-i 1999/31/EK tanácsi irányelvnek, továbbá

b) az 1999/31/EK tanácsi irányelvnek a hulladéknak minősülő fémhigany tárolására vonatkozó különös követelmények tekintetében történő módosításáról szóló, 2011. december 5-i 2011/97/EU tanácsi irányelvnek való megfelelést szolgálja.

(6) Ez a rendelet a hulladékok hulladéklerakókban történő átvételének kritériumairól és eljárásairól az 1999/31/EK irányelv II. mellékletének 16. cikke alapján című, 2002. december 19-i 2003/33/EK tanácsi határozatnak végrehajtásához szükséges rendelkezéseket állapít meg.”

- (9) A Hlr.

- a) 1. számú melléklete az 1. melléklet szerint módosul,
- b) 2. számú melléklete a 2. melléklet szerint módosul,
- c) 3. számú melléklete a 3. melléklet szerint módosul.

- (10) A Hlr.

- a) 1. § (1) bekezdés a) pontjában az „a Hgt. hatálya alá tartozó” szövegrész helyébe az „a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Ht.) hatálya alá tartozó”,
- b) 1. § (1) bekezdés b) pontjában a „lezárásával” szövegrész helyébe a „rekultivációjával”,
- c) 2. § f) pont fb) alpontjában a „létesítményt” szövegrész helyébe a „hulladékgazdálkodási létesítményt”,
- d) 5. § (3) bekezdés c) pontjában a „Hgt. 2. számú melléklete” szövegrész helyébe a „Ht. 1. melléklete”,
- e) 7. § (3) bekezdés nyitó szövegrészeiben az „az (1) bekezdés szerinti külön jogszabályban” szövegrész helyébe az „a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló kormányrendeletben”,
- f) 7. § (3) bekezdés l) pontjában a „környezetvédelmi biztosíték alapját képező pénzügyi források meglétének igazolása” szövegrész helyébe a „célartalék alapját képező pénzügyi források és környezetvédelmi biztosítás meglétének igazolása”,
- g) 2. számú melléklet 1. pont 1.1. alpont
 - ga) b) pontjában a „Hgt. 2. számú melléklete” szövegrész helyébe a „Ht. 1. melléklete”
 - gb) f) pontjában
 - gba) a „Hulladék Minősítő Bizottságtól” szövegrész helyébe a „Hulladékminősítő Bizottságtól”, valamint
 - gbb) a „Hulladék Minősítő Bizottság” szövegrész helyébe a „Hulladékminősítő Bizottság”

szöveg lép.

(11) Hatályát veszti a Hlr.

- a) bevezető részében az „(a továbbiakban: Hgt.)”,
- b) 2. § f) pont fbb) alpontjában a „vagy előkezelést”,
- c) 3. § (1) bekezdésében a „, helyi”,
- d) 4. § (3) bekezdés b) pontjának bc) alpontjában a „szilárd”,
- e) 7. § (3) bekezdés c) pontjában az „a Hgt. 22. § (4) bekezdése szerinti”,
- f) 7. § (3) bekezdés i) pontjában az „és helyi”, valamint
- g) 8. § (1) bekezdés i) pontjában a „szilárd” és az „és helyi” szövegrész.

5. A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet módosítása

5. § A vizek hasznosítását, védelmét és kártételeinek elhárítását szolgáló tevékenységekre és létesítményekre vonatkozó műszaki szabályokról szóló 30/2008. (XII. 31.) KvVM rendelet

- a) 16. § (2) bekezdésében a „települési folyékony hulladék” szövegrész helyébe a „nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz”,
- b) 16. § (4) bekezdésében a „Települési folyékony hulladék” szövegrész helyébe a „Nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz” szöveg lép.

6. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 19/2009. (XII. 22.) KvVM rendelet módosítása

6. § A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 94. § (2) bekezdés b) pontjának alkalmazásáról szóló 19/2009. (XII. 22.) KvVM rendelet 1. § b) pontjában az „a hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 49. § (1) bekezdésében” szövegrész helyébe az „a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 86. § (1) bekezdésében” szöveg lép.

7. A PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól szóló 144/2012. (XII. 27.) VM rendelet módosítása

- 7. §** (1) A PCB, valamint a PCB-t tartalmazó berendezések kezelésének részletes szabályairól szóló 144/2012. (XII. 27.) VM rendelet (a továbbiakban: PCBr.) 3. §-a a következő (5) bekezdéssel egészül ki:
- „(5) Az 5 dm³-nél több PCB-t és elhasználdott PCB-t tartalmazó berendezések nem üzemeltethetők. Erősáramú kondenzátorok esetén az 5 dm³-es határérték az összekapcsolt készülékcsoportra vonatkozik, valamennyi részegységre külön-külön és együttesen is.”
- (2) Hatályát veszti a PCBr. 12. §-a.

8. A zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet módosítása

8. § A zöldség-gyümölcs termelői csoportokról és termelői szervezetekről szóló 150/2012. (XII. 28.) VM rendelet 6. melléklet 2.5. pontjában a „hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény 4. számú mellékletben felsorolt eljárások” szövegrész helyébe a „hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 3. mellékletben felsorolt eljárások” szöveg lép.

9. Záró rendelkezések

9. § Ez a rendelet a kihirdetését követő 8. napon lép hatályba.

- 10. §** Ez a rendelet az 1999/31/EK tanácsi irányelvnek a hulladéknak minősülő fémhigany tárolására vonatkozó különös követelmények tekintetében történő módosításáról szóló, 2011. december 5-i 2011/97/EU irányelvnek való megfelelést szolgálja.

Dr. Fazekas Sándor s. k.,
vidékfejlesztési miniszter

1. melléklet a 40/2013. (V. 24.) VM rendelethez

A Hlr. 1. számú melléklete a következő 8. ponttal egészül ki:

„8. A fémhigany ideiglenes tárolása

A fémhigany egy évnél hosszabb ideig történő ideiglenes tárolására a következő követelmények vonatkoznak:

- a) A fémhiganyt más hulladékoktól elkülönítve kell tárolni.
- b) A tartályokat olyan, a tárolni kívánt higany mennyiség befogadásához elegendő térfogatú gyűjtőmedencékben kell tárolni, amelyek repedés- és hézagmentességet biztosító, a fémhiganyt át nem eresztő, megfelelő bevonattal vannak ellátva.
- c) A tárolóhelyet a higany kibocsátással szemben a környezetet megfelelő módon védő mesterséges vagy természetes gáttal kell ellátni, és a tárolóhelyen a tárolni kívánt teljes higany mennyiség befogadásához elegendő tárolótérfogatot kell biztosítani.
- d) A tárolóhely padlózatát a higanyal szemben ellenálló és a higanyt át nem eresztő anyaggal kell burkolni. A padlózatot lejtéssel kell kialakítani és gyűjtőaknával kell ellátni.
- e) A tárolóhelyet el kell látni tűzvédelmi rendszerrel.
- f) A tárolást úgy kell megszervezni, hogy minden tartály könnyen kivehető legyen.”

2. melléklet a 40/2013. (V. 24.) VM rendelethez

A Hlr. 2. számú melléklete a következő 2.5. ponttal egészül ki:

„2.5. A fémhiganyra vonatkozó különös követelmények

A fémhigany egy évnél hosszabb ideig történő ideiglenes tárolására a következő követelmények vonatkoznak:

2.5.1. A higany összetétele

A fémhiganynak a következő kritériumokat kell teljesítenie:

- a) higanytartalmának 99,9 tömegszázaléknál nagyobbnak kell lennie,
- b) nem tartalmazhat olyan szennyeződést (például salétromsavoldatot, kloridsók oldatait), amely képes korrodálni a szénacélt vagy a korrózióálló acélt.

2.5.2. Zártság

A fémhigany tárolására igénybe vett tartályoknak korrózió- és ütésállóknak kell lenniük, ezért a hegesztést kerülni kell. A tárolóknak különösen a következő kritériumokat kell teljesíteniük:

- a) A tartály anyagának szénacélnak (legalább ASTM A36) vagy korrózióálló acélnak (AISI 304, 316L) kell lennie.
- b) A tartálynak gáz- és folyadékzárónak kell lennie.
- c) A tartály külső felületének ellenállónak kell lennie a külső hatásokkal szemben.
- d) A tartály gyártmánytípusának sikeresen teljesítenie kell a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás (ADR) „A” és „B” Mellékletének belföldi alkalmazásáról szóló 38/2009. (VIII. 7.) KHEM rendelet 1. melléklet „A” melléklet 1. rész 6.1 fejezetének 6.1.5.3. és 6.1.5.4. pontja szerinti ejtési vizsgálatot és szivárgásmentességi vizsgálatokat.

Annak érdekében, hogy a tárolt folyadék felett elegendő üres tér álljon rendelkezésre, és a folyadék magas hőmérsékleteken tanúsított hőtágulása következtében ne következhesen be szivárgás vagy a tartályok maradékalakváltozása, a tartályok legfeljebb 80 térfogatszázalékig tölthetők fel.

2.5.3. Átvételi eljárások

(Tartálytanúsítványi követelmények)

Az átvételi eljárásoknak a következő kritériumokat kell teljesíteniük:

- a) Csak a fentiekben meghatározott átvételi minimumfeltételeket kielégítő fémhigany vehető át.

- b) A tartályokat a betárolás előtt szemrevételezéssel ellenőrizni kell. Nem vehető át az a tartály, amely sérült, szivárog vagy korrodált.
- c) A tartályoknak olyan, lyukasztással kialakított tartós bélyegzőt kell viselniük, amely tartalmazza a tartály azonosító számát, anyagának megnevezését, üres tömegét, gyártójának hivatkozási jelét, valamint a tartály gyártási napját.
- d) A tartályoknak olyan, a tartályhoz elválaszthatatlanul rögzített táblát kell viselniük, amely tartalmazza a tanúsítvány azonosító számát.

2.5.4. Tanúsítvány

A 2.5.3. pontban említett tanúsítványnak tartalmaznia kell:

- a) a hulladéktermelő nevét és címét,
- b) a feltöltésért felelős személy nevét és címét,
- c) a feltöltés helyét és napját,
- d) a higany mennyiségét,
- e) a higany tisztaságát, valamint – ha vannak – a szennyeződések leírását, ideértve az analitikai jegyzőkönyvet is,
- f) annak megerősítését, hogy a tartályokat kizárólag higany szállítására/tárolására használták,
- g) a tartályok azonosító számát,
- h) az esetleges észrevételeket."

3. melléklet a 40/2013. (V. 24.) VM rendelethez

A Hlr. 3. számú melléklete a következő 7. ponttal egészül ki:

„7. A fémhiganyra vonatkozó különös követelmények

A fémhigany egy évnél hosszabb ideig történő ideiglenes tárolására a következő követelmények vonatkoznak:

7.1. Megfigyelési, ellenőrzési és veszélyhelyzeti követelmények

- a) A tárolóhelyen folyamatos üzemű, legalább 0,02 mg higany/m³ érzékenységgű higanygőzfigyelő rendszert kell felszerelni. Az érzékelőket talajszinten és fejmagasságban kell elhelyezni. A rendszernek látható és hallható riasztást kell adnia. A rendszert évente karbantartásnak kell alávetni.
- b) A tárolóhelyet és a tartályokat arra feljogosított személynek legalább havonta egyszer szemrevételezéssel ellenőriznie kell. Szivárgás észlelése esetén az üzemeltető köteles haladéktalanul megtenni a környezeti higanykibocsátás megelőzéséhez és a higanytárolás biztonságosságának helyreállításához szükséges valamennyi intézkedést, továbbá köteles haladéktalanul értesíteni a Felügyelőséget.
- c) A telephelynek rendelkeznie kell veszélyhelyzeti tervvel, valamint a fémhiganyval kapcsolatos műveletek elvégzéséhez igénybe vehető, e célra alkalmas megfelelő védőfelszereléssel.

7.2. Nyilvántartás

A 2. számú melléklet 2.5. pontjában és a 7.1. pontban említett információkat tartalmazó valamennyi dokumentumot, beleértve a tartályt kísérő tanúsítványt, valamint a fémhigany ideiglenes tárolás utáni kitérőjáról, átadásáról, rendeltetési helyéről és tervezett kezeléséről készített feljegyzéseket is, a tárolás befejezését követően legalább három évig meg kell őrizni."

VI. Az Alkotmánybíróság határozatai, teljes ülési állásfoglalásai és végzései

Az Alkotmánybíróság 12/2013. (V. 24.) AB határozata a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.) egyes rendelkezései alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítvány elutasításáról

Az Alkotmánybíróság teljes ülése Alaptörvény-módosítás alaptörvény-ellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány tárgyában – *dr. Juhász Imre, dr. Kovács Péter, dr. Pokol Béla és dr. Salamon László* alkotmánybírók párhuzamos indokolásával, valamint *dr. Bragyova András, dr. Kiss László, dr. Lévy Miklós és dr. Stumpf István* alkotmánybírók különvéleményével meghozta a következő

h a t á r o z a t o t:

1. Az Alkotmánybíróság a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.)
 - 4. cikk (1) bekezdésének „Az egyházak elismerésére vonatkozó sarkalatos törvényi rendelkezésekkel szemben alkotmányjogi panasznak van helye.” szövegrésze,
 - 4. cikk (2) bekezdésének „és a közösségi célok érdekében történő együttműködésre való alkalmasságot” szövegrésze, valamint
 - 21. cikk (1) bekezdése e) pontjának az „és a társadalmi felzárkózás” szövegrésze
 közjogi érvénytelenség miatti alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt elutasítja.
2. Az Alkotmánybíróság a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.)
 - 3. cikkének az Alaptörvény U) cikke (6)–(8) bekezdését megállapító szövegrésze,
 - 4. cikk (1) bekezdésének az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdését, illetve a 4. cikk (2) bekezdésének az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése második mondatát megállapító szövegrészei,
 - 5. cikk (1) bekezdésének az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdés második mondatát megállapító szövegrésze,
 - 6. cikkének az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdés harmadik mondatát megállapító szövegrésze, valamint
 - 8. cikkének az Alaptörvény XXII. cikk (3) bekezdését megállapító szövegrésze
 közjogi érvénytelenség miatti alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló indítványt visszautasítja.

Az Alkotmánybíróság ezt a határozatát a Magyar Közlönyben közzéteszi.

I n d o k o l á s

I.

- [1] 1. Az alapvető jogok biztosa 2013. április 23. napján Magyarország Alaptörvénye negyedik módosítása (2013. március 25.) (a továbbiakban: *Atmód4.*) egyes rendelkezései közjogi érvénytelenségének – s ezért alaptörvény-ellenességének – megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.
- [2] Elvi előkérdésként az indítványozó maga megjegyezte, hogy az alapvető jogok biztosának közjogi funkciójától, alkotmányos szerepkörétől – az alapjogvédelemtől – idegen az alaptörvény-módosítás megalkotására vonatkozó formai, eljárási, közjogi érvénytelenséget eredményező problémákkal az Alkotmánybírósághoz fordulás. Az Alaptörvény 9. cikk (1) bekezdése értelmében elsősorban a köztársasági elnök feladata, hogy őrökjön az államszervezet demokratikus működése felett, azonban az államfő – e szerepköréről kialakított álláspontja alapján – úgy döntött, nem kéri az Alkotmánybíróság eljárását. Az alapvető jogok biztosa ezeket megfontolva, a jogállamiság megóvása érdekében, „mintegy pótfeladatként” szükségesnek találta az indítvány megfogalmazását. Hangsúlyozta azt is, hogy mivel megszűnt „a populáris akció, így az alkotmányjogi panasz eljárás keretében nem problematizálható alkotmányossági aggályok Alkotmánybíróság elé kerülését biztosítani szükséges” azért, hogy

„az Alkotmánybíróság »az Alaptörvény védelmének legfőbb szerveként« érdemben láthassa el ezen alkotmányos feladatát”.

- [3] 2. Indítványa első részében az alapvető jogok biztosa előadta, hogy a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosításáról szóló T/9929. számú javaslat (a továbbiakban: Javaslat) részletes vitáját az Országgyűlésben 2013. február 25-én tartották. A részletes vita lezárása és az előterjesztői zárszó után – az egyes házszabályi rendelkezésekről szóló 46/1994. (IX. 30.) OGY határozat (a továbbiakban: Házszabály) 102. § (1) bekezdése alapján – az Alkotmányügyi bizottság 2013. február 26-án és február 28-án összesen négy bizottsági módosító javaslatot nyújtott be. Ezek közül kettő – a T/9929/51. számú és a T/9929/52. számú – több helyen érdemben, tartalmilag kívánt változtatni a Javaslat szövegén a következők szerint:
- [4] a) Az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdését megállapító Atmód4. 4. cikk (1) bekezdésébe javasolta beiktatni „Az egyházak elismerésére vonatkozó sarkalatos törvényi rendelkezésekkel szemben alkotmányjogi panaszuk van helye.” szövegrészt.
- [5] b) Az Alaptörvény VII. cikkét egy új (4) bekezdéssel kiegészítő Atmód4. 4. cikk (2) bekezdésébe javasolta beiktatni az „és a közösségi célok érdekében történő együttműködésre való alkalmasságot” szövegrészt.
- [6] c) Az Alaptörvény XV. cikk (4) bekezdését módosító Atmód4. 21. cikk (1) bekezdés e) pontját javasolta kiegészíteni az „és a társadalmi felzárkózás” szövegrésszel.
- [7] Az Országgyűlés 2013. március 5-én tűzte ismét napirendjére a Javaslatot, ahol szavaztak a módosító indítványokról is. Tekintettel arra, hogy a – módosításokkal kiegészített – Javaslatához a Házszabály 107. §-a alapján már nem nyújtottak be újabb módosító indítványt, ezért záróvitára nem került sor, az Országgyűlés a következő ülésnapján, 2013. március 11-én az Atmód4.-et elfogadta.
- [8] Az indítványozó maga is elismeri, hogy az eljárás formálisan megfelelt a Házszabály előírásainak, azonban álláspontja szerint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésének nem. Az Országgyűlés működése a demokratikus jogállam követelményei szerint kell, hogy alakuljon, de a demokratikus hatalomgyakorlás alkotmányos követelményeivel (a közügyek szabad parlamenti megvitatása, a tárgyalásra kerülő ügyek minden oldalú beható megvizsgálása, a képviselői beszédjog) összeegyeztethetetlen, hogy az Alkotmányügyi bizottságnak a részletes vita lezárását követően benyújtott érdemi módosító javaslatait az Országgyűlés plenáris ülésen nem vitat(hat)ta meg. Az alapvető jogok biztosa mindezek alapján az ilyen módon elfogadott rendelkezések közjogi érvénytelenségének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [9] 3. Indítványának második felében az alapvető jogok biztosa – elemezve az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatát – utal arra, hogy az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése alapján az Alaptörvény vonatkozásában tartalmi alkotmányossági vizsgálatnak nincs helye. Megítélése szerint azonban a szűkebb értelemben vett közjogi érvénytelenség (a jogalkotási eljárás Alaptörvénybe ütköző hibája) mellett (tágabb értelmezésben) az is közjogi érvénytelenséget okoz, ha valamely alaptörvény-módosítás következtében belső ellentmondás („belső, elemi koherenciazavar”) keletkezik az Alaptörvényben. Ez ugyanis „objektív mérce szerint megítélhető”, „tartalomsemleges kérdés”.
- [10] Az érvelés folytatása szerint az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdésének céljából az is következik, hogy az Alkotmánybíróság felléphet az Alaptörvényen belüli kollízió feloldása érdekében. Ezt levezeti mind az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdéséből, miszerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, mind pedig az R) cikk (1) bekezdéséből, mely szerint „az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja”. Az indítványozó értelmezése alapján az Alaptörvény egységét megbontó, belső ellentmondást keletkeztető módosítások nem épülnek be az Alaptörvénybe.
- [11] Nyilvánvalónak tartotta az indítványozó az Alaptörvény egységének a sérelmét azokban az esetekben, amikor az Atmód4. – véleménye szerint – ellentétes az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény más rendelkezése alapján meghozott döntésével („felülalkotmányozás”), illetve ezzel összefüggésben a korábbi Alkotmány olyan rendelkezése alapján meghozott döntésével, amely szövegszerűen megegyezik az Alaptörvény hatályos rendelkezésével.
- [12] Jelen ügyben az alapvető jogok biztosa szerint ez a helyzet áll fenn az Atmód4.
- [13] – 3. cikkének az Alaptörvény U) cikke (6)–(8) bekezdését megállapító szövegrészeivel,
- [14] – 4. cikk (1) bekezdésének az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdését, illetve a 4. cikk (2) bekezdésének az Alaptörvény VII. cikk (4) bekezdése második mondatát megállapító szövegrészeivel,
- [15] – 5. cikk (1) bekezdésének az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdés második mondatát megállapító szövegrészeivel,
- [16] – 6. cikkének az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdés harmadik mondatát megállapító szövegrészeivel, illetve
- [17] – 8. cikkének az Alaptörvény XXII. cikk (3) bekezdését megállapító szövegrészeivel.
- [18] Az indítványozó a közjogi érvénytelenség megállapítását és a támadott rendelkezések megsemmisítését tehát az Alaptörvényen belüli belső koherenciazavar miatt, az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdésének, illetve ezen keresztül

a B) cikk (1) bekezdésében rögzített jogállamiság követelményének és az Alaptörvény egységességének az R) cikk (1) és (3) bekezdéséből következő elvének sérelmére hivatkozással kérte.

II.

[19] 1. Az Alaptörvény érintett rendelkezései:

„B) cikk (1) Magyarország független, demokratikus jogállam.”

„R) cikk (1) Az Alaptörvény Magyarország jogrendszerének alapja.”

„24. cikk (1) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.

[...]

(5) Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül. [...]

[20] 2. Az Atmód4. támadott rendelkezései:

„3. cikk Az Alaptörvény ALAPVETÉS része a következő U) cikkel egészül ki:

»U) cikk [...] (6) Nem tekinthető elévültnek azoknak a törvényben meghatározott, a pártállam nevében, érdekében vagy egyetértésével a kommunista diktatúrában Magyarország ellen vagy személyek ellen elkövetett súlyos bűncselekményeknek a büntethetősége, amelyeket az elkövetéskor hatályos büntetőtörvény figyelmen kívül hagyásával politikai okból nem üldöztek.

(7) A (6) bekezdés szerinti bűncselekmény büntethetősége az elkövetés időpontjában hatályos büntetőtörvény szerinti, az Alaptörvény hatálybalépésének napjától számított időtartam elteltével évül el, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének időpontjában hatályos büntetőtörvény szerint az elévülés 1990. május 1-jéig bekövetkezett volna.

(8) A (6) bekezdés szerinti bűncselekmény büntethetősége az elkövetés időpontja és 1990. május 1-je közötti, az Alaptörvény hatálybalépésének napjától számított időtartam elteltével évül el, feltéve, hogy a bűncselekmény elkövetésének időpontjában hatályos büntetőtörvény szerint az elévülés 1990. május 2-a és 2011. december 31-e között történt volna meg, és az elkövetőt a bűncselekmény miatt nem üldözték.«

„4. cikk (1) Az Alaptörvény VII. cikk (2) és (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezések lépnek:

»(2) Az Országgyűlés sarkalatos törvényben egyházként ismerhet el egyes vallási tevékenységet végző szervezeteket, amelyekkel az állam a közösségi célok érdekében együttműködik. Az egyházak elismerésére vonatkozó sarkalatos törvényi rendelkezésekkel szemben alkotmányjogi panasznak van helye.

[...]

(2) Az Alaptörvény VII. cikke a következő (4) bekezdéssel egészül ki:

»(4) [...] A vallási tevékenységet végző szervezetek egyházként való elismerésének feltételeként sarkalatos törvény huzamosabb idejű működést, társadalmi támogatottságot és a közösségi célok érdekében történő együttműködésre való alkalmasságot írhat elő.«

„5. cikk (1) Az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»(3) [...] Az országgyűlési képviselők általános választásán országos listát, illetve az európai parlamenti képviselők választásán listát állító jelölő szervezetek által és érdekében, az országgyűlési képviselők és az európai parlamenti képviselők választását megelőzően, kampányidőszakban politikai reklám – sarkalatos törvényben meghatározottak szerint – kizárólag közszolgálati médiaszolgáltatások útján, egyenlő feltételek mellett tehető közzé.«

„6. cikk Az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lép:

»(3) [...] Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.«

„8. cikk Az Alaptörvény XXII. cikke helyébe a következő rendelkezés lép:

»XXII. cikk [...] (3) Törvény vagy helyi önkormányzat rendelete a közrend, a közbiztonság, a közegészség és a kulturális értékek védelme érdekében, a közterület meghatározott részére vonatkozóan jogellenessé minősítheti az életvitelszerűen megvalósuló közterületi tartózkodást.«

„21. cikk (1) Az Alaptörvény [...]

e) XV. cikk (4) bekezdésében az »az esélyegyenlőség« szövegrész helyébe az »az esélyegyenlőség és a társadalmi felzárkózás« szöveg,

[...]

lép.”

III.

- [21] Az indítvány nem megalapozott.
- [22] 1. Az Alkotmánybíróság mindenekelőtt megállapította, hogy az Alaptörvény-módosítás alaptörvény-ellenességének megállapítására irányuló indítványt az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdésének b) pontja alapján arra jogosult indítványozó nyújtotta be határidőn belül.
- [23] 2. Az indítvány első része az Atmód4. egyes rendelkezéseit azért támadta, mert azokat az Országgyűlés plenáris ülésen nem vitatta meg, ami az indítványozó véleménye szerint összeegyeztethetetlen az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében írott jogállamiságból levezetett követelményekkel.
- [24] Az Alkotmánybíróság értelmezésében közjogi érvénytelenségben szenvednek az alkotmányellenesen, vagy akár törvényellenesen létrejött jogszabályok, amelyek emiatt semmisnek, vagyis olyannak tekintendők, mintha létre sem jöttek volna. A közjogi érvénytelenséggel kapcsolatban az Alkotmánybíróság több határozatában is megállapította, hogy a jogalkotás eljárási garanciái a jogállamiság és a jogbiztonság elvéből fakadnak, így csak a formalizált eljárás szabályainak követésével keletkezhet érvényes jogszabály. A formai hibás törvényhozási eljárás alapot ad a törvénynek a kihirdetése napjára történő, visszamenőleges hatályú megsemmisítésére, tehát a jogalkotás során elkövetett alkotmányértés önmagában megalapozza a törvény megsemmisíthetőségét. A törvényalkotási folyamat egyes eljárási szabályainak betartása a törvény érvényességének jogállami követelménye, a súlyos eljárási szabálytalanság közjogi érvénytelenséget idéz elő, ami a törvény megsemmisítését eredményezi {6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [63–72.]}.
- [25] A törvényalkotás közjogi érvénytelenségére vonatkozó megállapításait az Alkotmánybíróság az egyes alkotmányi rendelkezésekre, illetve azok módosításaira is kiterjesztette, megállapítva azt, hogy nem zárható ki az Alkotmánybíróság hatásköre az alkotmányi, vagy az alkotmányt módosító rendelkezéseknek a közjogi érvénytelenség szempontjából való felülvizsgálatára. Az alkotmánymódosító törvény közjogi érvényességének kritériumaiként előbb az Alkotmányban, illetve a jogalkotási törvényben, majd az Alaptörvényben lefektetett eljárási szabályok érvényesülését határozta meg, amennyiben
- [26] – az Alkotmányt, Alaptörvényt módosító törvényjavaslatot az arra jogosult nyújtotta be,
- [27] – a törvényjavaslatot az Országgyűlés bizottsági és plenáris ülésein – a Házzsabály előírásainak megfelelően – megvitatták,
- [28] – az Országgyűlés megfelelő, kétharmados többséggel fogadta el, és
- [29] – kihirdetésére az eljárási szabályoknak megfelelően került sor [Vö. 61/2011. (VII. 13.) AB határozat, ABH 2011, 290, 317–319].
- [30] Erre az alkotmánybíróági gyakorlatra is figyelemmel született az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése, mely szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében (eljárási hiba esetén) vizsgálhatja felül. Az Alaptörvény „megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények” fordulat értelemszerűen magába foglalja a javaslatot előterjesztők körét, a kétharmados elfogadást, a megjelölést tartalmazó előírásokat, az aláírás és a kihirdetés szabályait, vagyis az Alaptörvény 5) cikkében foglalt rendelkezések betartását. Az Alaptörvény megalkotásának folyamata értelemszerűen az országgyűlési képviselők tevékenységének eredménye, így az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében az alkotmányosság szempontjából az országgyűlési képviselők jogait és kötelességeit szabályozó 4. cikk is irányadó. Az Alaptörvény azonban a közjogi érvénytelenségnek az Alkotmánybíróság által korábban meghatározott kritériumait egyértelműen (az eljárási követelmények betartásának felülvizsgálatára) szűkíti.
- [31] Az indítványozó szerint az Atmód4. azon rendelkezéseit, amelyeket az Alkotmányügyi bizottság a részletes vita lezárását követően benyújtott módosító indítványai alapján fogadtak el, az Országgyűlés nem vitatta meg plenáris ülésen. Álláspontja szerint ez az eljárás formálisan megfelelt ugyan a Házzsabály előírásainak, azonban nem biztosította, hogy a képviselők a demokratikus törvényalkotás (alkotmányozás) egyik nélkülözhetetlen előfeltételeként kifejtessék véleményüket a plenáris ülésen.
- [32] Ezzel szemben pusztán tényként megállapítható, hogy az eljárás a Házzsabály 102. §-ának megfelelt, továbbá, hogy a képviselők kifejtették volna véleményüket, nem volt ugyanis akadálya annak, hogy a részletes vita újbóli megnyitását kezdeményezzék, vagy a módosításokhoz a Házzsabály 107. § (1) bekezdése alapján zárószavazás előtti módosító javaslatot nyújtsanak be. Záróvitára azért nem került sor, mert ilyen indítvány nem érkezett, tehát ilyen irányú képviselői igény nem volt.
- [33] Az Alaptörvény jelen ügyben irányadó, 24. cikk (5) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság megállapította, hogy az Atmód4. 4. cikk (1) és (2) bekezdésében, valamint a 21. cikk (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendelkezések

- elfogadása az Alaptörvény megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelményeket nem sértette, ezért a közjogi érvénytelenség megállapítására és ennek alapján a hivatkozott rendelkezések megsemmisítésére irányuló indítványt a rendelkező rész 1. pontja szerint elutasította.
- [34] 3. Az alapvető jogok biztosa indítványának második részében az Atmód4. egyes rendelkezéseit azért tartja közjogilag érvénytelennek, mert véleménye szerint e módosítások feloldhatatlan belső ellentmondást okoznak az Alaptörvényben.
- [35] Az Alkotmánybíróság előtt legutóbb a 61/2011. (VII. 13.) AB határozat kapcsán merült fel az a kérdés, hogy az Alkotmánybíróságnak van-e hatásköre az alkotmánymódosítás alkotmányossági szempontú, tartalmi vizsgálatára. Tekintettel arra, hogy az alkotmánybírósági határozat meghozatalakor az akkor hatályos alkotmány nem tartalmazott szabályt az egyes rendelkezései és az azok módosítására irányuló szabályok alkotmányossági vizsgálata tárgyában, ezért a nemzetközi példák és a magyar Alkotmánybíróság saját korábbi gyakorlatát elemezve jutott arra a következtetésre, hogy az alkotmánybíróságok jellemzően tartózkodnak attól, hogy önmaguk állapítsák meg saját maguk számára az alkotmány-felülvizsgálatra vonatkozó hatáskört, és maguk határozzák meg azt a mércét, amelyet az alkotmánymódosítások felülvizsgálata és az új alkotmány elfogadása során alkalmaznak. Hangsúlyozta azt is, hogy más alkotmánybíróságok csak kifejezett alkotmányi rendelkezés esetén, vagy egészen kivételes esetekben (nemzetközi szerződésekbe foglalt alapelvekbe, illetve *ius cogens*-be ütközés esetén) látnak lehetőséget az alkotmány (alkotmány-módosítás) felülvizsgálatára.
- [36] Az Alkotmánybíróság – a hatalommegosztás rendszerében elfoglalt helyéből következően – hatáskörének keretei között maradva megfogalmazhat mércét, de csak az egyes alkotmányi rendelkezések értelmezésére vonatkozóan. Az Alkotmánybíróság az alkotmány – absztrakt vagy konkrét – értelmezése során alkotmányos követelményeket állapíthat meg, amelyek *erga omnes* hatályúak, ezért a törvényalkotó, továbbá az ítélező bíróságok kötelesek érvényesíteni azokat az alkotmányos jogok védelme során. Ezen értelmezések, illetve követelmények során azonban az Alkotmánybíróság nem lép túl az alkotmány írott szövegén és értékrendjén (azaz értelmezési tartományán).
- [37] Az Alkotmánybíróság hatáskörének az alkotmány (és az alkotmány-módosítás) felülvizsgálatára való kiterjesztése ellen szóló egyik legfontosabb érv változatlanul az, hogy az Alkotmánybíróság nem alkothatja, és nem is változtathatja meg az alkotmányt, amelyet védeni hivatott, és amelyet mérceként kell alkalmaznia a jogszabályok alkotmányossági felülvizsgálata során. Az Alkotmánybíróság működése során mindvégig következetesen elhatárolódott az alkotmány, annak módosításai és egyes rendelkezései vizsgálatától. A hatalommegosztás rendszerében az Alkotmánybíróság hatalma is korlátozott hatalom. Ebből következően nem vonja hatáskörébe az alkotmányt és az azt módosító új normák felülvizsgálatát kifejezett felhatalmazás nélkül. Demokratikus jogállamban az Alkotmánybíróságnak erős alkotmányvédő szervként kell működnie, éppen az alkotmány (Alaptörvény) és az állampolgárok alkotmányos jogainak a védelme érdekében. De az Alkotmánybíróság nem egyszerűen védi és értelmezi az alkotmányozó hatalom által elfogadott alkotmányt, hanem annak – úgy is mint az alkotmányozó hatalom akaratának – a leghatékonyabb érvényesítője is azáltal, hogy utólagos normakontroll esetén a jogszabályok, illetve alkotmányjogi panasz esetén a bíróságok döntéseinek alkotmányosságát felülvizsgálja, és alkotmányellenesség esetén megsemmisíti azokat.
- [38] Ezen alkotmánybírósági hatásköri önkorlátozással egyezően jutott az alkotmányozó is arra a következtetésre, hogy az Alaptörvénynek és az Alaptörvény módosításának alkotmányossági vizsgálatát csak szűk körben engedi meg. Az Atmód4. 12. cikk (3) bekezdésével az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése akként módosult, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.
- [39] Tekintettel arra, hogy az alkotmányozó hatalom egyértelművé tette az álláspontját az Alaptörvény és az azt módosító rendelkezések alkotmányossági vizsgálatával összefüggésben, az Alkotmánybíróságnak mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alapvető jogok biztosának indítványa tartalmilag ezzel megegyezik-e? Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata ugyanis – a klasszikus jogelvekkel összhangban – az, hogy az indítványt nem az elnevezése, hanem mindenkor a tartalma szerint kell elbírálni.
- [40] Abban az esetben ugyanis, ha a közjogi érvénytelenséget állító indítvány valóban formai szempontból támadja az Alaptörvény módosítását, akkor az Alkotmánybíróságnak van hatásköre annak elbírálására, amennyiben azonban a kérelem a módosítás tartalmi szempontú vizsgálatra irányul, akkor az Alkotmánybíróság – az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése alapján – a hatáskörének hiányát kell, hogy megállapítsa.
- [41] Az alapvető jogok biztosa szerint az Alaptörvény módosítása akkor is vizsgálható, ha annak következtében belső ellentmondás keletkezik az Alaptörvényben. Az Alaptörvény koherenciája – állítja a biztos – tartalomsemleges kérdés. Az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdésének céljából egyértelműen következik – véli az indítványozó –, hogy az Alkotmánybíróság felléphet az Alaptörvényen belüli kollízió feloldása érdekében, már csak azért is, mert

egyfelől az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve, másfelől pedig az R) cikk (1) bekezdése értelmében az Alaptörvény egységes, zárt rendszerű alkotmány. Az alapvető jogok biztosának álláspontja szerint az Alaptörvény egységét megbontó, belső ellentmondást keletkeztető módosítások nem épülnek be az Alaptörvénybe. Szerinte az Alaptörvény szövegének értelmezésével objektíve feltárható ellentmondások olyan közjogi érvénytelenséget jelentenek, amelyeknek felülvizsgálatára az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése alapot ad. Mivel álláspontja szerint az Atmód4. támadott szabályai Alkotmányon belüli belső, elemi koherenciazavart idéznek elő, a korábbi alkotmánybírói döntésekkel tartalmi értelemben ellentétes „felülalkotmányozást” eredményeznek, így közjogilag érvénytelenek. Az indítványozó tehát az Alaptörvény vélemezett belső ellentmondásait értékeli úgy, hogy azok olyan feloldhatatlan ellentétet keletkeztetnek az egyes alaptörvényi rendelkezések között, ami közjogi érvénytelenséghez vezet.

- [42] Az Alkotmánybíróság azonban ezzel ellentétes következtetésre jutott. Jóllehet érvelésében az alapjogi biztos a közjogi érvénytelenség formái megközelítésére helyezi a hangsúlyt (a módosítások következtében véleménye szerint előálló koherenciazavart eljárási problémaként jelöli meg), az indítvány azonban valójában arra irányul, hogy az Alkotmánybíróság a módosításokat tartalmilag vesse össze az Alaptörvény más rendelkezéseivel, illetőleg az ezekből levezetett, a korábbi alkotmánybírói határozatokban kifejtett érvekkel és követelményekkel. Az Alkotmánybíróság hatásköre azonban erre nem terjed ki: az Alaptörvény módosított rendelkezéseinek felülvizsgálata ugyanis – az indítványozó állításával szemben – szükségképpen tartalmi jellegű lenne, ráadásul a korábbi Alkotmány és az azon alapuló alkotmánybírói gyakorlat alapján.
- [43] Tekintettel arra, hogy az Atmód4. támadott szabályainak vizsgálata a fent kifejtettek miatt tartalmi – és nem eljárási – kérdésnek minősül, így az Alaptörvény módosított 24. cikk (5) bekezdése folytán annak vizsgálatára az Alkotmánybíróságnak nincs hatásköre. Ezért az alapvető jogok biztosának erre irányuló indítványát az Alkotmánybíróság az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 64. § a) pontja alapján a rendelkező rész 2. pontja szerint visszautasította.
- [44] Az Alkotmánybíróság mindazonáltal megjegyzi a következőket.
- [45] Az Alkotmánybíróság az alapvető jogok biztosá által hivatkozott határozatait [41/2005. (X. 27.) AB határozat, 38/2012. (XI. 14.) AB határozat, 1/2013. (I. 7.) AB határozat, 6/2013. (III. 1.) AB határozat] az Atmód4. előtt hozta, ami azt jelenti, hogy az e határozatokban tett megállapításokat még az Alkotmány (Alaptörvény) akkor hatályos rendelkezései alapján fejtette ki. Az alkotmányozó e határozatokra reagálva döntött akként, hogy bizonyos kérdésekben az Alaptörvényt kiegészíti, pontosítja, ugyanakkor a részletszabályokat külön törvényekre, illetve önkormányzati rendeletekre bízta.
- [46] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy ezekben és más, a jövőben megalkotandó jogszabályokban sem hagyhatók figyelmen kívül az alapvető jogok egymással összefüggő rendszeréből, az Alaptörvény E) és Q) cikkeiből adódó, a mindenkor törvényhozó és alkotmányozó hatalomra is kiterjedő korlátok, melyek az Európai Unió tagállami kötelezettségeiből, Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosításából, illetve a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak elfogadásából következnek.
- [47] Az Alaptörvény felhatalmazása alapján megalkotandó külön jogszabályok alkotmányosságáról – mint minden hasonló esetben, erre irányuló indítvány alapján, hatáskörében eljárva – az Alkotmánybíróság dönten fog. Eljárása során el fogja végezni a vonatkozó – régi és módosított, illetve újonnan beiktatott – alaptörvényi rendelkezések értelmezését. Ennek során „az alkotmány-értelmezésre általában irányadó szabályokat kell követni, vagyis egyetlen szabálynak sem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amellyel egy másik kiüresedhetne. Az Alaptörvény zárt, ellentmondásmentes rendszer. [...] Ugyanazon alkotmányi rendelkezésre vonatkozóan az értelmezés súlypontja eltérő lehet, de az értelmezéseknek ellentmondásmentes rendszert kell képezniük. [...] Az Alaptörvény szabályait is csak egymásra tekintettel lehet és kell értelmezni” [33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [94]].
- [48] Anélkül tehát, hogy jelen ügyben a szóban forgó alkotmányi rendelkezések egymáshoz való konkrét viszonyáról állást foglalna, szükségesnek tartja az Alkotmánybíróság hangsúlyozni, hogy – mint az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés] – hatáskörei (pl. előzetes és utólagos normakontroll eljárás, alkotmányjogi panaszok vizsgálata, Alaptörvény értelmezése) gyakorlása során az Alaptörvényt – célkitűzésének megfelelően – továbbra is koherens rendszerként értelmezi és alkalmazza, és az Alaptörvény valamennyi, az adott ügy elbírálása szempontjából releváns rendelkezését figyelembe veszi és összeméri. Az adott alkotmányossági kérdés elbírálása során – az irányadó szabályok szerint eljárva – tekintetbe veszi továbbá Magyarország nemzetközi szerződéseiben vállalt, az uniós tagsággal együtt járó kötelezettségeit, valamint a nemzetközi jog általánosan elismert szabályait, az azokban megjelenő alapvető elveket és értékeket. Mindezen szabályok ugyanis – különös tekintettel az Alaptörvénybe is beépített értékeikre – olyan egységes rendszert (értékrendet) képeznek, melyek sem

az alkotmányozás, sem a jogalkotás, sem pedig az Alkotmánybíróság általi alkotmányossági vizsgálat lefolytatásakor nem hagyhatók figyelmen kívül.

- [49] Az Alkotmánybíróság e határozatának a Magyar Közlönyben történő közzétételét az Abtv. 44. § (1) bekezdés második mondata alapján, az ügy elvi jelentőségére tekintettel rendelte el.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Paczolay Péter s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

Dr. Balogh Elemér s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Balsai István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Lenkovich Barnabás s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: II/648/2013.

Dr. Juhász Imre alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [50] A határozat rendelkező részével egyetértek, ugyanakkor az indokolás egyes megállapításait vitatom, illetve szükségesnek tartom annak részbeni kiegészítését az alábbiak szerint:
- [51] 1. Az indítványozó álláspontja szerint az Alaptörvény negyedik módosítása során a részletes vita lezárását követő eljárás megfelelt a Házzsabály előírásainak, azonban nem biztosította, hogy a képviselők a demokratikus törvényalkotás (alkotmányozás) egyik nélkülözhetetlen előfeltételeként kifejhessék véleményüket plenáris ülésen.
- [52] Ezzel szemben a határozat indokolásának 2. pontja – alapvetően helyesen – megállapítja, hogy az eljárás a Házzsabály 102. §-ának megfelelt, és nem volt akadálya annak, hogy a részletes vita újbóli megnyitását kezdeményezzék, vagy a módosításokhoz a Házzsabály 107. § (1) bekezdés alapján zárószavazás előtti módosító javaslatot nyújtsanak be. Záróvitára azért nem került sor, mert ilyen indítvány nem érkezett, ebből az következik, hogy ilyen irányú képviselői igény nem merült fel.
- [53] Álláspontom szerint a részletes vita újbóli megnyitására csak a Házzsabálytól való eltérés esetén kerülhetett volna sor – bár ennek elvi lehetősége kétségtől fennállt –, a határozat indokolása azonban nem tér ki arra, hogy a bizottsági módosító javaslatok megvitatása és megszavazása a bizottság – jelen esetben – nyilvános ülésén történt. Az a – jegyzőkönyvekből egyébként megállapítható – tény semmiképpen sem kérdőjelezheti meg az alkotmányozás legitimitását, hogy egyes képviselőcsoportok az Alaptörvény módosítására irányuló eljárás során nem vesznek részt a bizottságok munkájában (az üléseken nem jelennek meg, vagy más esetben jelen vannak ugyan, de nem vesznek részt a szavazásban, azaz a döntéshozatalban).
- [54] 2. A határozat indokolása a III. rész 3. pontjában, mintegy általános megjegyzésként a következőket tartalmazza: „Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy ezekben és más, a jövőben megalkotandó jogszabályokban sem hagyhatók figyelmen kívül az alapvető jogok egymással összefüggő rendszeréből, az Alaptörvény E) és Q) cikkeiből adódó,

a mindenkori törvényhozó és alkotmányozó hatalomra is kiterjedő korlátok, melyek az Európai Unió tagállami kötelezettségeiből, Magyarország nemzetközi jogi kötelezettségeinek teljesítése érdekében a nemzetközi jog és a magyar jog összhangjának biztosításából, illetve a nemzetközi jog általánosan elismert szabályainak elfogadásából következnek.”

- [55] Álláspontom szerint ez az Alaptörvény felhívott cikkeinek tévesen kiterjesztő interpretálása. Az alkotmányozó és a törvényhozó hatalom ugyanis alapvetően más minőséget és más szintet jelent. E miatt egyenlőségjel azon az alapon nem tehető, hogy mindkét esetben e jogkörgyakorlás szervezetenként az Országgyűlés hatáskörében van. Az Országgyűlés, mint alkotmányozó hatalom – az e körben érintetlen nemzeti szuverenitás letéteményeseként és annak alapján – jogi értelemben véve nem korlátozható, ellentétben a törvényhozói minőségben történő eljárással, amikor mind az Alaptörvény, mind a vállalt nemzetközi jogi kötelezettségek valóban korlátot állítanak a törvényalkotó elé.
- [56] Az Alaptörvény E) cikkének azon rendelkezése, amely szerint Magyarország az Európai Unió tagállamaként az Alaptörvényből eredő egyes hatásköreit a többi tagállammal közösen, az Európai Unió intézményei útján gyakorolhatja, illetve a Q) cikknek a nemzetközi jog általánosan elismert szabályai elfogadására vonatkozó parancsa, az Alaptörvény által szavatolt (önkéntesen vállalt) kötelezettséget jelent, de semmiképpen sem teszi a nemzetközi jog szabályait az Alaptörvény részévé, illetve nem helyezi hierarchikusan az Alaptörvény fölé.
- [57] Ezt az álláspontot támasztja alá többek között az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikkének (2) bekezdése, amely kinyilvánítja, hogy az alapvető politikai és alkotmányos berendezkedés a nemzeti identitás elválaszthatatlan része.
- [58] Végezetül egyetlen megjegyzés: az Alaptörvény 24. cikke (1) bekezdése szerint „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve.” Ilyen vagy hasonló védelmi kötelezettséget az Alaptörvény nem ír elő más vonatkozásban, így azon nemzetközi szerződések vonatkozásában sem, melyeknek Magyarország a részese. Ebből következik, hogy az Alkotmánybíróság tevékenysége során az Alaptörvény védelmére vonatkozó egyértelmű kötelezettséget – álláspontom szerint – nem hagyhatja figyelmen kívül.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Juhász Imre s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kovács Péter alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [59] Egyetértek a határozat rendelkező részének elutasítást, illetve visszautasítást kimondó rendelkezéseivel.
- [60] Ugyanakkor úgy látom, hogy teljesebb a kép, ha az Alaptörvény módosításának elfogadásakor és az annak alkotmánybírói vizsgálata idején hatályos eljárási szabályok (és az azok alapján megállapított mércék) jobban elkülönülnek, ideértve a betartandó kötelezettséget, illetve az alkotmánybírói felülvizsgálati jogkört.
- [61] Az indítvány mérceként a hatályos alaptörvényi szöveget, azaz a Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása 12. cikke (3) bekezdésével beiktatott, az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése szerinti fordulatot jelölte meg: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.”
- [62] Mivel az Alkotmánybíróság kötve van az indítványhoz, nem vizsgálhatta azt a tény, hogy az Alaptörvény módosításának előkészítése során az összes hatályos eljárási követelményt – különös tekintettel a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 1. § (3) bekezdésében foglaltakra: „A IV. fejezet rendelkezéseit az Alaptörvény és módosítása előkészítésére is alkalmazni kell.”; a 2. § (4) bekezdésének c) pontjára: „biztosítani kell, hogy [...] c) megfeleljen a nemzetközi jogból és az európai uniós jogból eredő kötelezettségeknek”; és a IV. fejezet 18. § (2) bekezdésére: a „jogszabály tervezetének indokolásában tájékoztatást kell adni a javasolt szabályozás és az európai uniós jogból eredő kötelezettségek összhangjáról, valamint a 20. § szerinti egyeztetési kötelezettségről.” – betartották-e, mivel az indítvány ezt sem eljárási, sem közjogi érvénytelenségi indokai között nem vetette fel.
- [63] Úgy vélem, az Alkotmánybíróság ugyanakkor nem lépett volna túl hatáskörén, ha megjegyezte volna, hogy az eljárási szabályok figyelembe vételének kérdéséről van szó, amelynek vizsgálata és az esetleges jogkövetkezményeinek megállapítása a megváltozott, hatályos alaptörvényi konstellációban viszont immár nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.
- [64] Ezen jelenleg is kétségtől hatályos szabályok betartása mindazonáltal megítélésem szerint továbbra is kötelező, sőt kívánatos, mivel hozzájárulhat ahhoz, hogy az alkotmánymódosító hatalom gyakorlása ne kerüljön nehezen megoldható alkotmányos, nemzetközi jogi és európai jogi konfliktusokba.

- [65] Megítélésem szerint a tapasztalatok fényében kell eldönteni, hogy a Jat. fenti rendelkezéseinek az Alaptörvényt illetően lényegében *lex imperfecta*-vá váló jellege elegendő erővel bír-e azon cél megvalósításához, hogy a nemzetközi jog *pacta sunt servanda* elve [és ennek európai jogi megfelelője: az Európai Unióról szóló szerződés 4. cikk (3) bekezdésében foglalt ún. lojális együttműködés elve, közhasználatú elnevezéssel az ún. hűségklauzula] megfelelő formában érvényesüljön az Alaptörvény módosításai során.
- [66] Attól függetlenül tehát, hogy az Alkotmánybíróság rendelkezhet-e a tárgyban hatáskörökkel, úgy vélem, hogy az Alaptörvény E) és Q) cikkeiből, valamint immár a Záró és vegyes rendelkezések 8. pontjából is következik, hogy az Alaptörvény módosításának eljárása során, előzetesen kimerítő tájékoztatást kell adni arról, hogy a tervezett módosítás Magyarország hatályos európai uniós és nemzetközi jogi kötelezettségeihez illeszkedik-e. Amennyiben a tervezett módosítás elfogadása esetén ütközne valamely európai uniós vagy nemzetközi jogi kötelezettséggel, tájékoztatni kell az Országgyűlést arról, hogy az ütközést az adott kötelezettség felmondásával, módosításával vagy valamilyen más módon meg tudja-e a Kormány előzni vagy ki tudja-e küszöbölni.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Kovács Péter s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla alkotmánybíró párhuzamos indokolása

- [67] A határozat rendelkező részének elutasító és visszautasító pontjaival egyetértek, de az indokolás egyes megfogalmazásait nem tudom elfogadni.
- [68] 1. Nem elfogadható számomra az indokolás III. része 3. pontjának végén található az a megállapítás, miszerint az alkotmányozó hatalmat az alkotmányozáskor a nemzetközi jog általános elvei alapján korlátok közé lehet szorítani: „[...] a mindenkor törvényhozó és alkotmányozó hatalomra is kiterjedő korlátok”. Ebből a megfogalmazásból következne, hogy az Alkotmánybíróság ez alapján az alkotmányozó hatalmat mindenkor felülvizsgálhatja. Ez egyrészt ellentétben is áll az indokolás korábbi részeivel, ahol kifejezetten elvetésre kerül az alkotmányozás tartalmi kontrollja, de másrészt ez a megfogalmazás lehetőséget biztosíthat egy későbbi, aktivista többségű alkotmánybírói testület számára, hogy vindikálja magának az Alaptörvény, vagy egyes részei feletti megsemmisítési jogot. Ez a megfogalmazás ezen túl elvileg is hibás, mert az alkotmányozó hatalom a szuverenitás szintjén levő fogalom a maga jogi korlátozhatatlanságával. Természetesen egy-egy állam felett a globális hatalmi, gazdasági és pénzügyi szerveződések és ebből fakadó összefüggések nagyon is erős korlátokat állíthatnak, de a szuverén államok ezeknek csak önmaguk jogi aktsaival, nemzetközi szerződéshez csatlakozással vetik alá magukat, melyekből ugyanilyen aktusokkal ki is léphetnek. Az alkotmányozó hatalom szintjén tehát semmilyen korlát nem létezik, és az Alaptörvény védelmére rendelt Alkotmánybíróság nem veheti ellenőrzés alá az alkotmányozó hatalmat „korlátjai betartatása” céljából.
- [69] 2. Egy másik problémát abban látok az indokolásban, hogy az eljárási érvénytelenségnek a korábbi alkotmánybírói gyakorlatban kialakult hibás elnevezését „közjogi érvénytelenségnek” nevezve változatlanul fenntartja. Az alapjogi biztos épp e kitágítás révén létrejött fogalmi homályosságot használta fel arra, hogy a „szűkebb” formai érvénytelenség mellett a „közjogi érvénytelenség tágabb fogalmát” megalkossa, és ebbe burkolja bele érvelését az Alaptörvény és az alaptörvény-módosítás tartalmi felülvizsgálatának lehetőségéről. Mindenért fizetni kell egyszer – tartja a közmondás –, és az Alkotmánybíróság most ezzel fizet a fogalmi pongyolaságának megszokás miatti fenntartásáért, az erre vonatkozó minden korábbi kritika ellenére. Az eljárási érvénytelenség „közjogi érvénytelenségnek” nevezve-kitágítva a jövőben is mindig lehetőséget adhat majd az ezzel való visszaélésre, így ezt nem tudom elfogadni. Az Alaptörvény 24. cikkének új (5) bekezdése az alaptörvény-módosítások feletti felülvizsgálatot az eljárási érvénytelenségre korlátozva biztosítja az Alkotmánybíróságnak, és ez az új alaptörvényi szabály amúgy is kötelez bennünket a korábbi gyakorlatunk és elnevezéseink változtatására. Erre tekintettel az lenne megfelelő az Alkotmánybíróság fogalomhasználata számára, ha a jövőben a közjogi érvénytelenségbe eddig implicite belefoglalt eljárási érvénytelenséget, illetve ha az bukkan fel, akkor a hatásköri érvénytelenséget használná elsősorban elnevezésként a határozataiban – attól függően, hogy melyik jön számba az adott esetben –, és legfeljebb magyarázó jelleggel állna a szövegben, hogy e két érvénytelenségi esetet a közjogi érvénytelenség felső fogalmában összefogva is meg lehet nevezni. Ezzel a fogalmi tisztázással elesne a jövőben az a visszaélésszerű lehetőség, melyet a mostani indítvány az Alaptörvény tartalmi felülvizsgálatára használt fel.

- [70] 3. Az indokolás III. részének 2. pontjában jogtechnikailag egy téves jelölés és minősítés van azzal, hogy a szöveg az „Alaptörvényt módosító törvényjavaslatot” említi. Ezt lehet ártalmatlan tévedésnek tekinteni, de egy átfogóbb fogalmi elcsúszással később az Alaptörvény egészének minőségét érintheti, ezért nem lehet ezt szó nélkül hagyni. A régi Alkotmány ugyanis tényleg egy törvény volt a sok többi mellett – az 1949. évi XX. törvény –, de az Alaptörvény szakított ezzel a jogforrási hierarchiával, és kiemelve önmagát a törvények közül, mint a jogrend alapja egy legfelsőbb hierarchikus szintre állította önmagát. Ezért például az Alaptörvény nem visel számozást, hisz ebből csak egy lehet, és módosítására sem törvényjavaslat irányul, hanem alaptörvény-módosítási javaslat. Csak ezek az alaptörvény-módosítások vannak megszámozva, például a legutóbbi a 4. alaptörvény-módosítására irányuló javaslat volt. Ez a törvények közül való kiemelés és önálló jogforrási szintre emelés ad értelmet annak, hogy az Alaptörvény – felsorolva a T) cikk (2) bekezdésében a jogszabályokat, és a legfelső szintű jogszabályként a törvényt megnevezve – mindenhol megkülönbözteti magát a jogszabályoktól. [Például a C) cikk (3) bekezdése: „Az Alaptörvény és a jogszabályok érvényre juttatása érdekében kényszer alkalmazására az állam jogosult.”] Az Alaptörvény nem (egyszerű) jogszabály, hanem a jogrend alapja.
- [71] A mostani alkotmánybíróági határozat tárgya szempontjából pedig az ad ennek a jogszabályok, ezen belül a törvények közötti kiemelésnek különös súlyt, hogy az Alkotmánybíróság az Alaptörvény értelmében csak a jogszabályokat vizsgálhatja felül tartalmilag („a jogszabályoknak az Alaptörvénnyel való összhangját”). A jelzett téves jelölés és minősítés a szövegben az „Alaptörvényt módosító törvényjavaslatról” tehát ezt a lényeges változást nem észlelte a régi Alkotmány és a mai Alaptörvény között. Később azonban ezt a téves jelölést felhasználva megindulhat egy olyan értelmezés, amely az Alaptörvényt az alkotmánybíróági felülvizsgálat alá tartalmilag bevonva mint egyszerű törvényt igyekszik minősíteni az Alaptörvényt is. A most elbírált indítvány impliciten lényegében ezt tette, noha nem érintette az Alaptörvény jogszabályok feletti, magasabb jogforrási hierarchikus helyét, hanem ezt egyszerűen nem létezőnek tekintette. Ezért kell fellépni az ártalmatlanak tűnő jogtechnikai téves jelölés ellen is.
- [72] 4. Nem lehet elfogadni a következő téves analógiát sem, mely az indokolás III. részének 3. pontjában található: „Az Alkotmánybíróság következetesen érvényesített gyakorlata ugyanis – a klasszikus jogelvekkel összhangban – az, hogy az indítványt nem az elnevezése, hanem mindenkor a tartalma szerint kell elbírálni”. Eredetileg ez a jogelv arra vonatkozott a magánjogban, hogy a szerződéseket nem az elnevezésük, hanem tényleges tartalmuk szerint kell minősíteni, és ez a gondolat általánosodott ki később a jog többi hasonló problémájára, majd hozták át analógiával a korábbi alkotmánybírók a fenti megfogalmazás szerint. Ám ezzel az a gond, hogy itt az indítványoknál a kifejezetten kért megsemmisítések és más indítványi kérelmek, illetve az indokolásban előadott különböző panaszkodások és kifogások viszonyára lett felhasználva. Ebben a viszonyban aztán ez a hibás analógia a legnagyobb feszültséget hozza létre az Alkotmánybíróság indítványhoz kötöttségének szabályával. Röviden tehát ezzel az analógiával az a gond, hogy ez felszakítja az indítványhoz kötöttséget, és („nem a kifejezett kérelem, hanem a tartalom a fontos!”) az Alkotmánybíróság ezzel alaposan elszakadhatott az indítványban előadott kifejezett kérelmekről. Ez eddig is gondot jelentett, azonban most az Alaptörvény a 24. cikk (4) bekezdése kifejezetten előírta az Alkotmánybíróság felé az indítványban előadott kérelmekhez kötöttséget, melyről csak szoros tartalmi összefüggés esetében lehet eltérni. Az itt vitatott, analógiával áthozott jogelv ezt sértheti adott esetben, így ezt el kell vetni a jövőben.
- [73] 5. Végül jelezni szeretném, hogy túlságosan lakonikusnak és így kétértelműnek látom az indokolás III. részének 2. pontjában pusztán annak említését, hogy az Alaptörvény az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatához képest az eljárási érvénytelenség vizsgálatának kritériumait leszűkítette. Ugyanis eddig az alkotmánybírói testület a törvények esetleges eljárási érvénytelenségét vizsgálva mindig a teljes Házzabályt bevonta, annak sok száz rendelkezésével, míg most az alkotmányozó hatalom – megfontolva az ebből eredő visszaélési lehetőségeket –, félreérthetetlenül rögzítette a 24. cikk (5) bekezdésében, hogy az Alaptörvényt és módosításait csak az „Alaptörvényben foglalt eljárási követelményeknek” megfelelés szempontjából vizsgálhatja az Alkotmánybíróság. Elégtelennek találom tehát az indokolás szövegét, mert nem tér ki pontosan erre a szűkítésre, és ezzel nyitva hagyja egy esetleges későbbi aktivista alkotmánybírói többség számára, hogy túllépjen ezen, és mint lehetséges „tág értelmezést” felfogva, bevonja felülvizsgálati alapként ismét a teljes Házzabályt. Legalább az itteni párhuzamos indokolásban álljon az, hogy ezt kifejezetten megtiltotta az Alaptörvény említett szűkítése.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Pokol Béla s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László alkotmánybíró párhuzamos indokolása

[74] A határozattal egyetértek. Indokolásához azonban további észrevételeket kívánok kiegészítésként hozzáfűzni.

[75] I. Az indokolás III/2. pontjához kapcsolódóan

[76] 1. Nem fogadható el az indítványozó okfejtésének azon kiindulási alapja, miszerint a Hárszabály szövegszerű betartása mellett is előállhat az Alaptörvény megalkotására (módosítására) vonatkozó eljárási szabályok sérelme. Ez csak abban az esetben igaz, ha a Hárszabályon kívüli, más, az Alaptörvény megalkotására (módosítására) vonatkozó jogi előírás sérülne; hiszen nyilvánvaló evidencia, hogy tételes processzualis jogsértés nélkül az Alaptörvény megalkotására (módosítására) vonatkozó eljárási szabályok sérelméről sem lehet beszélni. Az indítványozó azonban ilyen más eljárási jogsértést nem említ (sőt, egyáltalán nem hivatkozik konkrét jogszabálysértésre), hanem olyan eljárásban véli fellelni a közjogi érvénytelenség okát, melyre vonatkozóan a jogi szabályozást a Hárszabály tartalmazza. A Hárszabály rendelkezik arról [a 102. § (1) bekezdésében], hogy a kijelölt bizottság, illetve az Alkotmányügyi bizottság a részletes vita lezárását követően módosító javaslatot terjeszthet elő, és a Hárszabály az, amely az ilyen módosító javaslatoknak a plenáris ülésen történő megtárgyalását már intézményesen nem biztosítja.

[77] Annak vizsgálata, hogy ez a szabályozás helyénvaló-e, felvet-e esetleg alkotmányossági aggályokat vagy sem, ennek az eljárásnak a tárgyát nem képezheti, lévén, hogy az indítvány nem a Hárszabály vonatkozó rendelkezéseinek normakontrolljára irányul. Mindaddig, amíg az Alkotmánybíróság a Hárszabály említett megoldását nem minősíti alkotmányellenesnek, az Országgyűlés joggal igazodhat a hárszabályi előírásokhoz, sőt azokat mindaddig megtartani köteles, ameddig a norma megsemmisítésére sor nem kerül. Így az alkotmányosság vélelmével rendelkező hatályos hárszabályi rendelkezésekhez igazodó parlamenti processzus mellett, más egyéb jogsértés hiányában fel sem merülhet az Országgyűlés eljárásának alkotmányellenessége.

[78] 2. Az említett hárszabályi megoldás egyébként nem újkeletű; az Országgyűlés által a rendszerváltozást követően megalkotott törvények jelentős része született meg úgy, hogy részletes vita lezárása után benyújtott – plenáris ülés során meg nem tárgyalt – bizottsági módosító javaslatok épültek be a törvényekbe. A teljességhez tartozik, hogy a részletes vita lezárásáig is gyakran kerül sor olyan kapcsolódó módosító javaslat benyújtására, mellyel az országgyűlési képviselők ténylegesen csak a részletes vita lezárása után szembesülnek (a részletes vita ideje alatt benyújtott kapcsolódó módosító javaslatokhoz a vitában résztvevő képviselők a vita lezárásáig általában nem jutnak hozzá) és anélkül szavaznak majd róluk, hogy plenáris ülésen megtárgyalásuk megtörténne.

[79] 3. Az Országgyűlés gyakorlata ismeri a részletes vita újra megnyitásának lehetőségét, amely eszközül szolgálhat akár a részletes vita lezárása után benyújtott bizottsági módosító javaslatok megtárgyalására is. Ez az Országgyűlés számára lehetőség, de nem kötelesség, igénybevitelére erre irányuló kezdeményezés következtében, politikai konszenzus alapján kerülhet sor. Nagyobb számban erre csak az első ciklusban találunk példát, állandó parlamenti gyakorlattá, szokásjoggá azonban nem vált; ciklusonként csak elvétve fordult elő.

[80] Feltéve, de meg nem engedve, hogy az Alaptörvény megalkotására, illetve módosítására vonatkozó eljárási szabályok megsértése jogsértés (hárszabálysértés) nélkül is bekövetkezhet, az előbb ismertetett lehetőség tükrében indokolt ténybeli értelemben is megvizsgálni az indítványozó azon megállapítását, hogy az Atmód4. egyes rendelkezései plenáris ülésen történő megvitatásának a lehetősége nem volt biztosított. Nyilvánvaló, hogy erről in concreto csak valóságos vitaszándék esetén volna értelme beszélni, ha az említett bizottsági módosító javaslatok megvitatására a részletes vita újbóli megnyitásának kezdeményezésével kifejezett igény merült volna fel. Az Országgyűlés jegyzőkönyveinek tanúsága szerint az országgyűlési képviselők, illetve frakciók részéről a tárgybeli bizottsági módosító javaslatok megvitatásával kapcsolatban az Országgyűlés ülésén semmiféle kezdeményezés nem történt. Az indítványozó sem hivatkozik arra, hogy ilyen igény akár a Hársbizottságban, akár az ülésen a módosító javaslatokról történő szavazás megkezdése előtt bárki részéről felmerült volna.

[81] Így valóságos vitaszándék hiányában a vita tényleges korlátozása – függetlenül a korábban kifejtettektől – szóba sem kerülhet.

[82] II. Az indokolás III/3. pontjához kapcsolódóan

[83] 1. Az Alkotmánybíróságnak az Alkotmány (illetve az Alaptörvény) valamint módosítása alkotmánybírósági felülvizsgálata kizártságára vonatkozó gyakorlata egészen a 45/2012. (XII. 29.) AB határozat meghozataláig töretlen volt. Ha irányadónak tekintjük az említett alkotmánybírósági határozat többségi álláspontot tükröző indokolását,

ez az alkotmánybíróági gyakorlat tulajdonképpen mindmáig töretlen. A határozat ugyanis lényegében közjogi érvénytelenségre hivatkozva semmisítette meg Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései érintett részeit, folyamatosan hangsúlyozva – a különvéleményekben vitatott – azt az alapállását, hogy a törvényben kijelölt és eredeti határait töretlenül tiszteletben tartott hatáskörében, e kereteket nem túllépve, eljárási követelmények érvényesítésére szorítkozva végezte el felülvizsgálati feladatát. Nem helytálló tehát az indítványozó azon érvelése, miszerint az alkotmánybíróági gyakorlat – mint megfogalmazza: „Az Alkotmánybíróság kezdeti gyakorlata” – megváltozott volna. Ha és amennyiben a 45/2012. (XII. 29.) AB határozatot mégis az eddigi gyakorlattól történő eltérésként értékelnénk, akkor sem beszélhetnénk új gyakorlatról, lévén ez a határozat további példa nélküli egyedi verdikt. Ebből következően az Atmód4. 12. cikk (3) bekezdésével megvalósított alaptörvény-módosítás, mely konkrétan megfogalmazta az Alaptörvény megalkotása és módosítása eljárásjogi okokra korlátozott felülvizsgálatának klauzuláját, valójában tartalmát tekintve nem teremtett új szabályozást, hanem az eddigi alkotmánybíróági gyakorlatot foglalta implicite az Alaptörvénybe, az eljárási okokra szorítkozó normakontroll evidencia jellegű szabályának *expressis verbis* kimondásával.

- [84] 2. A jelen ügyben ennél fogva kulcsfontosságúak azok a korábbi alkotmánybíróági határozatok, melyek ugyan 2013. április 1-jével hatályukat veszítették, de amelyekben kifejtett érvrendszer a rendszerváltoztató Alkotmány és az Alaptörvény e tekintetbeni tartalmi azonossága következtében az Alaptörvényből ugyancsak levezethető. Ebből adódóan ez az érvrendszer továbbra is sarkponti része alkotmányjogi rendszerünk Alaptörvényünkön alapuló értelmezésének.
- [85] Áttekintve ezeket a határozatokat és az azokban foglalt okfejtéseket, az Alkotmánybíróság jelen határozatban kifejtett álláspontja – a teljesség igénye nélkül – többek között az alábbi további érvelésekkel támasztható alá: „Az Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja felül és nem semmisítheti meg az Alkotmány egyetlen rendelkezését sem. Ha valamely rendelkezés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmány részévé vált, fogalmilag sem lehet annak alkotmányellenességét megállapítani.” [23/1994. (IV. 29.) AB végzés, ABH 1994, 375, 376.] „Az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó alkotmányi és törvényi rendelkezések alapján az Alkotmány szabályainak felülvizsgálatára, módosítására, megváltoztatására az Alkotmánybíróság hatásköre nem terjed ki, így az alkotmányi szabályokat módosító törvényi rendelkezések felülvizsgálata sem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe.” (1260/B/1997. AB határozat, ABH 1998, 816, 818.)
- [86] Az itt idézett állásfoglalás közvetlenül magának az alkotmánymódosítás felülvizsgálatának problematikájáról szól, kifejezetten kizárva az alkotmánymódosítás Alkotmánybíróság általi felülvizsgálatának lehetőségét. Ez az értelmezés fordított megközelítésből is levezethető. Annak feltételezéséből, miszerint létezne egy, az alkotmányozó hatalomtól különálló „alkotmánymódosító” hatalom, melynek döntései felülvizsgálhatók és megsemmisíthetők lennének abból a szempontból, hogy azok illeszkednek-e a hatályos Alkotmány (Alaptörvény) rendszerébe és azzal akár értékrendszer, akár más szempont alapján koherens egységet képeznek-e, az következne, hogy az alkotmányos rendelkezések lényegi részei megváltoztathatatlanok lennének. E logika szerint a rendszerváltoztató Alkotmányt létrehozó 1989-es alkotmánymódosítás (az 1989. évi XXXI. törvény) is „alkotmányellenes” lenne, mivel az aligha illeszkedett az alkotmánymódosításig hatályos Alkotmány elvei és lényegi szabályai alkotta rendszerbe.
- [87] Itt jutunk el ahhoz a kérdéshez, hogy vizsgálhatja-e az Alkotmánybíróság az Alkotmány (Alaptörvény) belső koherenciáját. Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlata erre is választ adott: „Az Alkotmány alkotmányossági vizsgálata fogalmilag kizárt, ebből következően az alkotmányon belüli vélt vagy valós ellentmondás feloldására az Alkotmánybíróáságnak nincs hatásköre.” (290/B/2002. AB határozat, ABH 2008, 1863, 1868.)
- [88] 3. A fenti érvelésekben tükröződő értelmezés elvi megalapozása magában az alkotmányjog alaptéziseiben gyökeredzik. Szerepéből és a népszuverenitás elvéből következően az alkotmányozó hatalom a népet illető hatalom leglényegesebb, legmeghatározóbb, legeredetibb tényezője; az állam és a jogrend demokratikus legitimációjának legvégső forrása, melyet a nép nem kíván – a világon általában sehol sem – származékos és ennél fogva kisebb legitimációval rendelkező állami szerv által korlátozhatóvá tenni, illetve annak gyakorlását más tényezővel megosztani. Ebből adódóan az alkotmányozó hatalom akaratát megtestesítő alkotmány mindenki, így az Alkotmánybíróság számára is abszolút viszonyítási pont, melynek tartalmát csak az alkotmányozó változtathatja meg. Az alkotmányozó hatalomnak ezért belső – országon belüli – viszonylatban csak politikai és morális kontrollja létezik, míg nemzetközi viszonylatban a nemzetek közössége által elfogadott nemzetközi jog képezhet – kizárólag közvetett módon – az alkotmányozó hatalom számára korlátot.
- [89] A belső politikai kontrollt egyfelől az alkotmányozó hatalom bírálhatósága jelenti, mely a véleménynyilvánítási szabadságból önmagából is adódik, másfelől az, hogy az alkotmány alkotmányos úton történő megváltoztatása mindenkor legitim és alkotmányos célnak minősül. (Ebből adódik az alkotmányozó hatalom akaratának egyetlen belső – önmaga által érvényesített, időben eltolódó – közjogi kontrollja: egy adott alkotmányos szabályozás

alkotmányos úton történő megváltoztatása.) A belső morális kontroll az alkotmányozó hatalmat effektíve gyakorló alkotmányozók felelőssége képezi saját lelkiismeretük és a történelem előtt, melynek zsinórmértékéül az alkotmányosság egyetemes értékeinek, a nép érdekeinek és a közjónak érvényesülése és tiszteletben tartása szolgál.

- [90] A nemzetközi jog korlátozó szerepének közvetett jellege azt jelenti, hogy a nemzetek közössége az állami szuverenitásból következően az adott országban érvényesülő alkotmányozó akaratot nem bírálhatja felül, ugyanakkor a nemzetközi jog érvényesítése érdekében a nemzetközi jog keretein belül intézkedéseit maga is szuverén módon választhatja meg.
- [91] Lényegében ugyanezt emeli ki dr. Lábady Tamás volt alkotmánybíró az 1260/B/1997. AB határozathoz fűzött – a többségi alkotmánybírószági álláspontra utaló – különvéleményében: „...az alkotmányozó hatalom szuverenitása az alkotmány módosítás tekintetében korlátlan, így az Alkotmány rendelkezéseit módosító törvényi szabályok felülvizsgálata nem tartozik az Alkotmánybíróság hatáskörébe. [...] [A]z Országgyűlés addig a határig dönthet szabadon az Alkotmány módosításáról, amíg az alkotmányosság fogalmi rendszerén belül marad, bár az Alkotmánybíróság az alkotmány módosítást e határok túllépése esetén se semmisíthetné meg.” (ABH 1998, 816, 821–822.)
- [92] Összegezve: a párhuzamos indokolásomban foglaltak álláspontom szerint további érvekkel támasztják alá a határozatban foglalt elutasító, illetve visszautasító rendelkezéseket.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Bragyova András alkotmánybíró különvéleménye

- [93] Nem értek egyet a többséggel. Szerintem az indítvány érdemi elbírálásra alkalmatlan, ezért vissza kellett volna utasítani a következők miatt.
- [94] 1. Az indítvány nem alkalmas érdemi elbírálásra, mert az Alaptörvény negyedik módosításának érvényességét a negyedik módosítás, a módosított 5) cikk (2) bekezdése – és a tartalmilag ezzel egyező 9. cikk (2) bekezdés i) pontja, valamint 24. cikke – alapján vitatja. Ezzel viszont javíthatatlanul önellentmondó érvelést alkalmaz: ha mint állítja, érvénytelen az Alaptörvény-módosítás, akkor érvénytelen szabályra nem alapozható jogi érv. Az indítvány szerint az Alaptörvény módosítása érvénytelen norma alapján lenne érvénytelen.
- [95] Ez szerintem nem lehetséges. Bármely alkotmány módosítás (Alaptörvény-módosítás) jogi érvényességének alapja csak a módosítás elfogadásakor érvényes alkotmány lehet. Az Alaptörvény negyedik módosításának érvényessége ezért az elfogadásakor hatályban volt Alaptörvény alapján (azé pedig az előzőén, és így tovább) ítélhető meg. Ezért az indítványban felhozott érvek, függetlenül attól, hogy helyesek-e vagy sem, nem alkalmasak az Alaptörvény negyedik módosítása érvényességének vizsgálatára.
- [96] 2. Ennek indoka, hogy minden alkotmány (így az Alaptörvény is) csak a saját (maga) szabályai alapján módosítható. [Az Alkotmánybíróság 25/1999. (VII. 7.) AB határozata alapján: „[a]z Alkotmány mint alaptörvény, amely az állami berendezkedés alapját, az állam és polgárainak viszonyát szabályozza, csak az Alkotmány rendszerén belül, az Alkotmány által feljogosított alkotmányozó hatalom által, az Alkotmányban meghatározott eljárás szerint módosítható. Az Alkotmány az Országgyűlés hatáskörén belül megkülönböztetetten szabályozza az alkotmányozást. Az Alkotmánybíróság több határozatában megállapította, hogy az Alkotmány megalkotása és megváltoztatása kizárólag az Országgyűlés jogkörébe tartozik, és az Országgyűlés e jogkörében alkotmányosan az alkotmány módosításra irányadó eljárási és határozathozatali követelmények betartásával, alkotmány módosításra irányuló közvetlen és kifejezett alkotmányozó hatalmi rendelkezés alapján járhat el”. ABH 1999, 251, 261.]
- [97] Ezért egy alkotmány módosítás érvényességének mércéje nem lehet saját maga, csak a módosítás elfogadásakor érvényben volt (ha tetszik: hatályos) alkotmány módosítási szabályai.
- [98] Ezt igazolja az Alaptörvény Záró rendelkezése, amely szerint:
„2. Ezt az Alaptörvényt az Országgyűlés az 1949. évi XX. törvény 19. § (3) bekezdés a) pontja és 24. § (3) bekezdése alapján fogadja el.”
- [99] Az Alaptörvény tehát saját érvényességét az elfogadásakor érvényben volt alkotmányra (és nem önmagára) alapítja.
- [100] Az Alaptörvény negyedik módosítással megváltoztatott 5) cikke (valamint a 9. és 24. cikk megfelelő rendelkezései) – amely az Alkotmánybíróság felülvizsgálatát az ismeretes módon korlátozza – így nem lehet az Alaptörvény

negyedik módosítása alkotmányosságának mércéje. Ezért az Alkotmánybíróság indítványhoz kötöttsége [Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdése; Abtv. 52. § (2) bekezdése] miatt az indítványt, mint elbírálásra alkalmatlant, vissza kellett volna utasítani.

- [101] 3. Nem érték egyet a többségi határozattal abban sem, hogy azonosítja az alkotmányozó hatalmat az alkotmánymódosító hatalommal. A két fogalom megkülönböztetése nagyon fontos, hiszen a többségi határozat érvelése megdől, ha az alkotmányozó hatalom nem azonos az alkotmánymódosító hatalommal. Akkor ugyanis az alkotmánymódosító hatalom az alkotmányon alapuló, az alkotmányban (az Alaptörvényben) szabályozott hatalom, azaz egy hatáskör és a gyakorlásáról szóló eljárási szabályok együttese.
- [102] Az alkotmányozó hatalom elkülönítése az alkotmánymódosítótól számos előfeltevésen alapul (ahogyan az ellenkező felfogás is). Ezeket szeretném röviden világossá tenni. A lényeg, hogy az alkotmányozó és az alkotmánymódosító hatalom elkülönítése az alkotmány szigorúan jogi felfogásából következik, amely szerint alkotmányon kívüli jogi hatalom (hatáskör) nem létezhet: az alkotmány önmagát és így saját módosítását is jogilag szabályozza.
- [103] Ebben a felfogásban az alkotmányozó hatalom az alkotmány jogi érvényességének alapja, amelyet viszont (az alkotmány legfőbb jog mivolta miatt) az alkotmány maga határoz meg. Az alkotmányozó hatalom az alkotmánnyal létrehozott hatalom, amely az alkotmány érvényességében és érvényesülésében létezik, az alkotmánytól függetlenül nem. Az alkotmányozó hatalom az Alaptörvény (és az Alkotmány) alapján is a nép. Az Alaptörvény B) cikk (3) bekezdése szerint a (minden) (köz)hatalom forrása a nép.
- [104] Az alkotmányozó hatalom tehát nem illeti meg az állam egyetlen – az alkotmányban, tehát az alkotmányozó hatalom által létrehozott – szervét, így az Országgyűlést sem. Az alkotmány vagy az Alaptörvény módosításának az Alaptörvényen alapuló joga (hatásköre, „hatalma”) viszont megilleti. Ez azonban nem eredeti, hanem az Alaptörvényen alapuló, abban szabályozott és korlátozott hatalom, mint minden más, az alkotmányon alapuló hatalom. Ezért állítható, hogy az alkotmánymódosító hatalom az Alaptörvényben hatásköri és eljárási normákban szabályozott jogi hatáskör. Ekként tartalmilag és eljárását tekintve is vannak kötöttségei. Az Alaptörvény módosításának hatásköre és eljárása tehát nem, mint a többségi határozat ismételten állítja, „alkotmányozó”, hanem az ettől nagyon különböző, az Alaptörvényen alapuló, korlátozott alkotmánymódosító hatáskör.
- [105] 4. Az Alaptörvény negyedik módosításának alkotmányosságát tehát (a 2. pontban írtak szerint) az Alaptörvény e módosítás előtti állapota szerint kell vizsgálni. Ez különösen fontos, mert a negyedik módosítás változtatott az Alaptörvény módosításának szabályain is, aminek nagy jelentősége van.
- [106] A negyedik módosítással megváltoztatott S) cikk [és ugyanígy a 24. cikk (5) bekezdés] szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény módosítását csak „a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül”. Az alapjogi biztos indítványa ehhez igazodik, és ennek keretei között érvel. Erről már fent kimutattam, hogy téves, a mérce a módosítás elfogadásakor érvényben volt Alaptörvény.
- [107] Az Alaptörvény negyedik módosításában foglalt változtatásból le lehet vonni a következtetést, hogy az Alaptörvénynek erre a módosítására ezek a szabályok biztosan nem alkalmazhatók, hiszen a módosítás előtt az Alaptörvény módosítása alkotmánybírói felülvizsgálatáról nem volt alkotmány-norma. (Erre az 5. pontban külön kitérek.) Tehát az Alaptörvény negyedik módosítása elfogadásakor – az érvényesség kérdésében döntő időpontban – egészen biztosan alkotmány- és később alaptörvény-értelmezési kérdés volt, hogy vannak-e, és ha igen, milyen alkotmányjogi korlátai az alkotmány módosításának. A mérce ezért az Alkotmánybíróság alkotmány-értelmezési gyakorlata.
- [108] Az alkotmány (Alaptörvény) jelentésének azt kell tekinteni, ahogyan az Alkotmánybíróság értelmezte az alkotmányos normákat. Ezért az alkotmány-Alaptörvény mindenkor állapota az, ahogyan az Alkotmánybíróság értelmezte az Alaptörvényt, még akkor is, ha azt utóbb az Alaptörvény módosítása „hatályon kívül helyezi”, de ekkor sem visszamenőleg. Az ilyen módosítás része az alkotmánymódosító hatáskörnek (tehát nem alkotmányellenes), ha az alkotmánymódosító hatáskör korlátai között marad.
- [109] Ebben a kérdésben az Alkotmánybíróság álláspontja idővel változott. Igaz, az Alkotmánybíróság és a jogirodalom e kérdésben eltérően foglalt állást. Érdemes megemlíteni, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata nem volt „törtélen”. Egyszer valóban kimondta, hogy nincs hatásköre „az Alkotmány részévé vált” alkotmánymódosítás vizsgálatára [Az Alkotmánybíróság 23/1994. (IV. 29.) AB végzés alapján: „[a]z Alkotmánybíróság nem vizsgálhatja felül és nem semmisítheti meg az Alkotmány egyetlen rendelkezését sem. Ha valamely rendelkezés az országgyűlési képviselők kétharmadának szavazatával az Alkotmány részévé vált, fogalmilag sem lehet annak alkotmányellenességét megállapítani”. ABH 1994, 375, 376.; 1260/B/1997. AB határozat ABH 1998, 816, 818.]; de kimondta azt is, hogy az Alkotmány csak saját szabályai szerint módosítható. Az Alkotmánybíróság e két kijelentése nem fér össze, mert ha

az Alkotmány tartalmaz szabályokat az alkotmány módosításáról, annyit mindenképpen vizsgálnia kell, hogy ezeket – bármik is legyenek: eljárásiak vagy tartalmiak – betartotta-e.

- [110] Időközben az Alkotmánybíróság álláspontja is változott: legutoljára az Alaptörvény Átmeneti rendelkezéseiről szóló határozatában fejtette ki, hogy „[a]z Alkotmánybíróság ismertetett gyakorlata szerint tehát nem kizárt az Alkotmány felülvizsgálata akkor, ha akár az Alkotmány valamely rendelkezésének, vagy alkotmánymódosító törvénynek a közjogi érvényessége kérdőjeleződik meg. [...] Ebből következően az Alkotmánybíróság egyértelműen rendelkezik hatáskörrel arra, hogy az arra jogosult indítványa alapján, absztrakt utólagos normakontroll hatáskörben eljárva az Ár.-t egészében és részeiben – függetlenül attól, hogy az Ár. az Alaptörvény része-e vagy sem – formai szempontból, a közjogi érvényesség/érvénytelenség szempontjából felülvizsgálja. Az Alkotmánybíróság tehát ebben az ügyben sem tért el attól a korábbi gyakorlatától, hogy az Országgyűlés döntéshozatali eljárását – függetlenül attól, hogy alkotmányozó vagy törvényhozó hatalomként járt-e el – a közjogi érvényesség szempontjából – tehát abból a szempontból, hogy az Országgyűlés maradéktalanul betartotta-e (korábban az Alkotmányba, jelen ügyben az Alaptörvénybe foglalt) eljárási szabályokat – vizsgálja”. Az Alaptörvény negyedik módosítása érvényességének mércéje tehát az elfogadása időpontjában fennállt jogi helyzet, amelynek része az Alkotmánybíróság az Alaptörvény Átmeneti rendelkezéseiről szóló határozata [45/2012. (XII. 29.) AB határozat] is.
- [111] 5. Ugyanakkor az S) cikk (és a többi, már felsorolt szabály) módosítása az Alaptörvény negyedik módosítása előtti – amely érvényességének mércéje – tartalma felderítéséhez fontos érveket szolgáltat.
- [112] A negyedik módosítás itt vizsgált cikke megváltoztatta az Alaptörvény tartalmát. Ezt fel kell tételeznünk róla, hiszen módosításnak, azaz változtatásnak mondja magát; akár új normát ad hozzá az Alaptörvényhez, vagy meglévő helyébe más, azonos tárgyú normát helyez, mindenképpen igaz, hogy az Alaptörvény módosítás előtti és utáni tartalma a (módosítással érintett tárgykörökben) nem lehet azonos. Az Alaptörvény módosított szabályai világosan különbséget tesznek az alkotmánymódosítás tartalmi (hatásköri) és eljárási szabályai között, és csak az utóbbiakra engedik az alkotmánybírósági ellenőrzést. Az újonnan bevezetett különbségtétel a módosítás előtt nem létezett, amiből az következik, hogy korábban nem volt kizárva az Alaptörvény módosításának tartalmi (hatásköri) szabályokba ütközés miatti felülvizsgálata.
- [113] Az Alaptörvény módosításának alkotmánybírósági felülvizsgálatára a negyedik módosítás előtt és után más normák irányadók – mint ezt az Alaptörvény-módosítás ténye maga mutatja. A negyedik módosítás sem zárja ki, sőt feltételezi, hogy az Alaptörvény módosítása lehet tartalmilag alkotmányellenes: ha nem lehetne, nem kellene kizárni ennek alkotmánybírósági vizsgálatát. Tehát az Alaptörvény negyedik módosításának elfogadása előtt – e feltevés nélkül nincs értelme a tiltásnak – nem tiltotta meg az Alaptörvény-módosítás tartalmi alkotmányellenességének (alaptörvény-ellenességének) vizsgálatát. Ha ez igaz, akkor a korábban kifejtett elvek szerint a negyedik Alaptörvény módosítás alkotmányellenességének vizsgálatában a tartalmi alkotmányellenesség vizsgálata nem lehet tilos.
- [114] 6. Az eddig kifejtettek ellen felvethető, hogy az Alaptörvény alkotmányellenességének vizsgálata a negyedik módosítás előtt is kizárt volt, tehát a negyedik módosítás csak megerősítette e szabályt. Az alkotmánymódosítás alkotmányellenességének vizsgálatát tiltó norma azonban az Alaptörvény negyedik módosításáig sem az Alkotmányban, sem az Alaptörvényben nem volt, így megengedettsége, mint erről szó volt, alkotmányértelmezési kérdés volt. Az alkotmány értelmezése viszont éppúgy nem tartozik az alkotmánymódosító hatalom hatáskörébe, mint ahogyan a törvény értelmezése sem a törvényhozóéba.
- [115] A legkevesebb, mi mondható e tekintetben, hogy az Alaptörvény negyedik módosításáig az Alaptörvény- (és Alkotmány-) módosítás alkotmány- és alaptörvény-ellenességének alkotmánybírósági felülvizsgálata alaptörvény- (korábban alkotmány) értelmezési kérdés volt. A negyedik alkotmánymódosítás alkotmányosságának mércéje az Alaptörvény-módosítás elfogadásának pillanatában érvényes állapota lévén, az Alaptörvény-módosítás alkotmányellenességének kérdése a negyedik módosítás érvényessége tekintetében továbbra is nyitottnak tekintendő.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Bragya András s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Kiss László alkotmánybíró különvéleménye

- [116] 1. Egyetértek a határozat rendelkező részének 1. pontjával és az ahhoz kapcsolódó indokolással.
- [117] 2. Nem értek egyet a határozat rendelkező részének 2. pontjával és a többségi indokolás azon részeivel, amelyek az indítvány visszautasítását támasztják alá. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak meg kellett volna állapítania a támadott alaptörvényi rendelkezések, valamint – szoros összefüggés okán [lásd az Alaptörvény 24. cikk (4) bekezdését] – az Alaptörvény 24. cikk (5) és (6) bekezdéseinek alaptörvény-ellenességét, és azokat a kihirdetésükre visszamenőleges hatállyal meg kellett volna semmisíteni.
- [118] Nézetem szerint a határozat többségi indokolásából hiányzik az elvi-elméleti megalapozás, amely – a rendelkező rész 2. pontjába foglalt visszautasítás helyett – a támadott rendelkezések megsemmisítéséhez vezetett volna el. Az indokolás megállt a formai vizsgálatnál, miközben az indítványban felvetett alkotmányjogi problémák mélyebb tartalmi elemzést igényeltek volna. Különvéleményemben ennek a feladatnak az elvégzésére teszek kísérletet. Ennek megfelelően először az indítvány elbírálásának mércéjéül is szolgáló, az eddigi alkotmánybíróági gyakorlatban kialakított elveket és szempontokat idézem fel. Ezután a határozat többségi indokolásától eltérő alkotmánybíróági alkotmányértelmezés elvi alapjairól (beleértve a jelen ügyben először gyakorolt alkotmánybíróági hatáskörre vonatkozó önértelmezést is) fejtem ki az álláspontomat. Szükségessnek tartom az Alkotmánybíróság értelmezési szabadságának, valamint a közjogi érvénytelenség szempontjainak elemzését is, és csak ezt követően vizsgálom a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenességét az előfeltevések tükrében.

[119] I. Előzmények-mércék

[120] [A 61/2011. (VII. 13.) AB határozat és a 45/2012. (XII. 29.) AB határozat üzenete]

- [121] 1. Mindenekelőtt úgy vélem, hogy a határozat többségi indokolásának tisztáznia kellett volna a viszonyát a 61/2011. (VII. 13.) AB határozattal (a továbbiakban: Abh.1.), állást kellett volna foglalnia arról, hogy abból mit vállal, s részletesen indokolnia kellett volna azt, miben és miért tér el attól a mostani felfogása. Előre bocsátom: az Abh.1.-hez csatolt különvéleményem elvi alapjaival összhangban az Alkotmánybíróság normafelülvizsgálati hatásköréből az Alaptörvény rendelkezései sincsenek kizárva.
- [122] A határozat többségi indokolása csak részben támaszkodik az Abh.1. többségi indokolására, s figyelmen kívül hagy abból számos olyan megállapítást, amelyek meghatározhatták volna a mostani döntés kereteit és fontos mérceként szolgálhattak volna az alkotmányossági felülvizsgálat során.
- [123] E megállapítások a következők:
- a) „Az Alkotmány sorozatos, aktuálpolitikai érdekek és célok megvalósítása, elérése érdekében történő módosítása rendkívül aggályos a demokratikus jogállam követelményei, különösen az alkotmányos jogrend stabilitása, kiszámíthatósága, a széleskörű társadalmi legitimitás, az alkotmányos jogrendszerbe ellentmondásmentesen történő beépülése szempontjából.” (ABH 2011, 290, 318.)
- b) „Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy az alkotmányos jogvédelem egyszer már elért szintje és garanciális rendszere nem csökkenthető, alapelemeinek köre nem szűkíthető, csak – egészen kivételes esetben – más alapjog védelme érdekében, a szükségesség-arányosság mércéjének figyelembevételével és úgy, hogy az érintett alapjogok lényeges tartalma ne sérüljön. Az ennek nem megfelelő alkotmány-védelemszint csökkentése ellentmond az alkotmányos jogállam követelményének.” (ABH 2011, 290, 322.)
- c) „Az Alkotmánybíróság hatáskörének szűkítése egy ponton felborítja a kölcsönös fékek és ellensúlyok elve alapján működő hatalommegosztás rendszerét, akár az alkotmányozó, de akár a törvényhozó vagy a kormányzó-végrehajtó hatalom javára.” (ABH 2011, 290, 323.)
- d) „Ha az alkotmányozó hatalom egy korábban az Alkotmánybíróság által megsemmisített törvényszöveget úgy kíván ismét elfogadtatni, hogy azt beemeli az Alkotmányba, kivonva ezzel annak felülvizsgálatát az Alkotmánybíróság hatásköréből, ez az alkotmányozó és törvényhozó hatalomnak olyan beavatkozása a hatalmi ágak egyensúlyát biztosító rendszerébe, amely alkotmányos alapjogok súlyos sérelmével jár/járhat. Az alkotmányozó és a törvényhozó hatalom ilyen »együttműködése« esetén az Alkotmánybíróság hatalma vészesen meggyengül és nem tudja alapjogvédelmi feladatait ellátni, sérül az alkotmányos alapjogok védelme, a társadalom tagjai – alkotmányos jogaik védelmére szolgáló eszközök híján – kiszolgáltatott helyzetbe kerülnek.” (ABH 2011, 290, 323.)
- e) „A hatalmi rendszer valamely szervezétéhez koncentrált »túlhatalom«, a demokratikus fékek és ellensúlyok rendszerének átalakítása akár az alkotmányozó hatalomhoz, akár a kormányzati vagy az ítélkezési szervekhez a demokratikus jogállam súlyos sérüléséhez vezet.” (ABH 2011, 290, 323.)

- [124] 2. Ezen túlmenően az indítvány által felvetett alkotmányossági problémára adott válasz kereteit – az Alaptörvény hatálybalépése után hozott, ám a határozat többségi indokolása által figyelmen kívül hagyott – 45/2012. (XII. 29.) AB határozatban (a továbbiakban: Abh.2.) lefektetett további mércéknek kellett volna meghatározniuk. (Részletesen szól ezekről Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye, amely szerint a mércék érvényesítése az Országgyűlés hatáskörébe tartozik.)
- [125] E döntés szerint „jogállami követelmény az, hogy bármely időpontban egyértelműen meghatározható legyen a hatályos Alaptörvény terjedelme és tartalma. Ezt a jogállami követelményt az alkotmányozó hatalom is köteles tiszteletben tartani” (Abh.2., Indokolás [76]). A szabályozási szint és a szabályozási tárgy közötti összhanghiány alkotmányjogi relevanciájáról ugyancsak rendelkezett ez a határozat: „[a]z alkotmányozó hatalom ugyanakkor kizárólag az Alaptörvény szabályozási tárgykörébe tartozó, alkotmányos jelentőségű tárgyakat emelhet be az Alaptörvénybe. Az Alaptörvény módosításaival, kiegészítéseivel az Alaptörvény részévé váló rendelkezéseknek koherens módon kell beépülniük az Alaptörvény szerkezeti rendjébe. Az Alaptörvény módosításai tehát nem eredményezhetnek feloldhatatlan ellentmondást az Alaptörvényben” (Abh.2., Indokolás [86]). Az Alkotmánybíróság végső alaptörvény-értelmezési monopóliumának, az Alaptörvény teljességét, belső koherencia-zavarait elhárítani hivatott volt az az alkotmánybíróági hatásköri önértelmezés, amely szerint: „[a]dott esetben az Alkotmánybíróság a demokratikus jogállam alkotmányos tartalmi követelményeinek, garanciáinak és értékeinek a töretlen érvényesülését, alkotmányba foglalását is vizsgálhatja” (Abh.2., Indokolás [118]).
- [126] A határozat többségi indokolása – minthogy megállt a formai szempontok vizsgálatánál – nem tekintette feladatának, hogy az Abh.1. és az Abh.2. idézett mércéivel való viszonyát tisztázza. Erre pedig amiatt is szükség lett volna, mivel a jelen ügy eldöntésekor nem kerülhet meg az Alkotmánybíróság alaptörvény-értelmezéséről (beleértve az Alkotmánybíróság hatásköri önértelmezésének kérdését), illetőleg – vele szoros összefüggésben – a hatalommegosztásról vallott felfogásának a vizsgálata.

[127] II. A végső alaptörvény-értelmezés monopóliuma

- [128] 1. Az Alkotmánybíróság jelen döntését az Alaptörvény negyedik módosításával beiktatott 24. cikk (5) és (6) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva hozta meg. E rendelkezés szerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.” Mivel az Alkotmánybíróság először járt el ebben a hatáskörben, ezért – álláspontom szerint – előkérdés az, hogy ez az alaptörvényi rendelkezés lehetővé teszi-e azt, hogy ellássa az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdéséből rá háruló legfontosabb feladatát, miszerint „[a]z Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve”. E feladat ellátása csak akkor válik lehetségessé, ha az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdésébe foglalt hatalommegosztás elvének értelmezési aspektusából eredő azon követelmény érvényesül, miszerint a végső alaptörvény-értelmezési monopólium az Alkotmánybíróságé.
- [129] Különvéleményem I. részében bemutattam azokat a tartalmi és az Alkotmánybíróság hatáskörére vonatkozó követelményeket, amelyek az alaptörvény-módosító hatalom mozgásterét is kijelölik. Az Alaptörvény védelmének, érvényesítésének absztrakt feladat-meghatározó fogalma azonban csak az Alaptörvény karakterének ismeretében alkalmazható minden közhatalmi tényező, így az Alkotmánybíróság számára. Ezt összefoglalóan legutóbb az Abh.2. konkretizálta. A határozat indokolása szerint „[a]z alkotmányok tartalmi és eljárási mércéi és követelményei a demokratikus jogállamban állandóak. A tartalmi és eljárási alkotmányos követelmények nem lehetnek alacsonyabbak az Alaptörvény időszakában, mint az Alkotmány(törvény) időszakában voltak. Az alkotmányos jogállam követelményei továbbra is és folyamatosan érvényesülő követelmények a jelenben és programok a jövőre nézve. Az alkotmányos jogállam konstans értékek, elvek és garanciák rendszere. Az alkotmányos jogállamban egyszer már elfogadott értékek, elvek, garanciák, követelmények szintjei nem csökkenhetnek, és azok érvényesülésének a megkövetelése sem veszíthet szigorából.” (Indokolás [119]). Ez a fenti feladat ellátásának (az Alaptörvény védelmének) mércéjét jelenti minden – alaptörvény-értelmezést és -érvényesítést végző – közhatalmi szereplő, így az Alkotmánybíróság, de az alaptörvény-módosító hatalom számára is.
- [130] Az alaptörvény-módosító hatalom mindezek tudatában iktatta be a negyedik Alaptörvény-módosítást – köztük az Alaptörvény 24. cikk (5) és (6) bekezdését – az Alaptörvény rendelkezései közé. Ezek a rendelkezések azonban részben ellehetetlenítik az Alkotmánybíróság fenti feladatának ellátását és a fenti mércék érvényesítését, mivel alaptörvény-módosítás esetén csak az eljárási követelmények tekintetében biztosítják az Alkotmánybíróság végső értelmezési monopóliumát, így a testület csak az eddig kialakított eljárási szabályokból eredő követelmények érvényesülését biztosíthatja. Márpedig ha – legyen szó akár államszervezeti, akár emberi jogi kérdésekről – az eddigi szabályalkotással és alkotmányértelmezéssel kialakított tartalmi követelmények érvényesítésétől

el van zárva az Alkotmánybíróság, akkor alaptörvényi feladatának sem tud eleget tenni, mivel – végső soron akár a normamegsemmisítés eszközével is – nem tudja megakadályozni az olyan esetek előfordulását, amikor az Alaptörvény egyik normájából fakadó tartalmi követelménynek egy másik alaptörvényi rendelkezés ellentmond (és ezzel például az alapjogok elért védelmi szintje csökken). Az Alkotmánybíróság abból a megdönthető vélelemből indul ki az alaptörvény-értelmezés során is, hogy ilyen eset nem fordulhat elő. Ahogy egy közelmúltbeli – a határozat többségi indokolása által is idézett – döntésében fogalmazott: az alaptörvény-értelmezés során „[...] egyetlen szabálynak sem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amellyel egy másik kiüresedhetne. Az Alaptörvény zárt, ellentmondásmentes rendszer. [...] Ugyanazon alkotmányi rendelkezésre vonatkozóan az értelmezés súlypontja eltérő lehet, de az értelmezéseknek ellentmondásmentes rendszert kell képezniük. [...] Az Alaptörvény szabályait is csak egymásra tekintettel lehet és kell értelmezni” [33/2012. (VII. 17.) AB határozat, Indokolás [94]].

- [131] Álláspontom szerint az Alaptörvény csak akkor érvényesülhet a jogrendszer alapjaként [lásd az Alaptörvény R) cikkének (1) bekezdését], ha abban nincsenek önellentmondó, egymás érvényesülését lerontó normák – függetlenül attól, hogy azok akár az eljárásra, akár a tartalomra vonatkoznak. Ezt a koherencia-követelményt elsődlegesen értelmezéssel, ha ez nem lehetséges, akkor pedig normamegsemmisítési hatáskörben, a végső alaptörvény-értelmezési és a normakasszáció hatáskörével rendelkező Alkotmánybíróságnak kell biztosítania. Mivel az Alaptörvény 24. cikkének (5) bekezdése ezt az alkotmánybíróági feladatellátást (és vele együtt a fent említett mércék érvényesítését) kizárja, ezért – álláspontom szerint – szoros összefüggés okán ezt a rendelkezést – és a hatásköri-eljárási részlet szabályokat tartalmazó 24. cikk (6) bekezdést – is meg kellett volna semmisíteni. Nyomatékosan hangsúlyozom: mindaddig, amíg a hatalommegosztás elvét tartalmazó Alaptörvény az Alkotmánybíróságot nyilvánítja az Alaptörvény védelmének a legfőbb szervévé [Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdés], azaz a végső alaptörvény-értelmezés monopóliumát biztosítja a számára, éppen az Alaptörvény védelme érdekében nem módosítható úgy az Alaptörvény, hogy ezt az elvet áttörje. Lehet persze módosítani az Alaptörvény hatalommegosztási klauzuláját és a 24. cikk (1) bekezdését is (megszüntetve ezekkel a módosításokkal az Alkotmánybíróság végső alaptörvény-értelmezési monopóliumát), ez azonban már az elmúlt több mint két évtized alatt kialakított korszerű magyar alkotmánybíráskodás feladásával lenne egyenértékű, amikor az Alkotmánybíróság pusztán díszletként lenne csak jelen az Alaptörvényben. Nem hallgathatom el: a negyedik alaptörvény-módosítással közel kerültünk ehhez az állapothoz. (Mindez nem jelenti azt, hogy a modern alkotmányosság követelményeinek csak ezekkel az ismérvekkel rendelkező alkotmánybíráskodás felelne meg: számos olyan, az alkotmányos kultúrát és értékeket a magyarnál jobban tisztelő jogrendszerben, amelyekben más szerepük van az alkotmánybíráskodást végző szerveknek, a negyedik alaptörvény-módosítás által is kiváltott problémák fel sem merülnek, mert elképzelhetetlen, hogy ilyeneket keletkeztessen az alkotmánymódosító hatalom.)
- [132] 2. Különvéleményem azon az elvi bázison nyugszik tehát, hogy Magyarországon továbbra is az Alkotmánybíróság rendelkezik a végső alaptörvény-értelmezés monopóliumával. Álláspontom szerint az Alkotmánybíróságnak ebből a végső alaptörvény-értelmezési monopóliumból egyenesen következne az is, hogy az Alkotmánybíróságot – éppen hogy az Alaptörvény védelmében – korlátozásmentesen megillessen az alaptörvény-módosítások teljes körű felülvizsgálatának a joga is. [Az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése szerint ez csak az ún. „eljárási követelmények” vizsgálatára korlátozódik.] Mindez persze nem ragadható ki a tágabb összefüggések láncolatából.
- [133] Eszerint: a mai magyar közjogi gyakorlat legsúlyosabb hibáját abban látom, hogy az Országgyűlés kétharmados többsége felhatalmazottnak érzi magát arra, hogy a hatalommegosztásból – mint a demokratikus jogállam meghatározóan fontos államszervezési elvéből – eredő követelményeket félretegye, újra létrehozva az Országgyűlés már Alaptörvényből is kivett „legfelsőbb államhatalmi” (értsd: „egyeduralkodói”) státuszát, amivel viszont alapjaiban képes megbontani a fékek és egyensúlyok rendszerét.
- [134] Alaptörvénybe foglalt írott szöveg marad ezért csupán az a tétel is, amely szerint: „[a] magyar állam működése a hatalom megosztásának elvén nyugszik” [Alaptörvény C) cikk (1) bekezdés]. Írott szöveg marad, mert intézményeinek működése csak a fékek és egyensúlyok működésének a látszatát képes fenntartani.
- [135] A korábbi Alkotmány (tartalmilag) és az új Alaptörvény (explicit módon) egyaránt a hatalommegosztás elvére épült. Ez a tartalmi közösség (azonosság) megengedi azt (erről részletesen írok a különvélemény III. részében), hogy az Alaptörvény hatálybalépése előtt hozott alkotmánybíróági határozatokban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányjogi összefüggéseket újra felidézsem és alkalmazzam, nem utolsósorban azzal a céllal, hogy az Alaptörvény fent citált – hatalommegosztást tartalmazó – rendelkezésének az értelmezéséhez is hozzájárulhassak. A jelen határozattal lezárt úgy által felvetett problémák eredői ugyanis – nézetem szerint – ebben az elvi-elméleti alapon is keresendők.
- [136] 3. „A hatalmi ágak elválasztásának [pontosabban a hatalommegosztás] elve [...] nem pusztán annyit jelent, hogy az egyik hatalmi ág nem vonhatja el a másik jogosítványait, hanem azt is jelenti: a demokratikus jogállamban

korlátlan és korlátozhatatlan hatalom nincs, s ennek érdekében bizonyos hatalmi ágak szükségképpen korlátozzák más hatalmi ágak jogosítványait. [...] A jogállam fogalmához ugyanis nem csupán a jogállami intézményrendszer formális kiépítése, hanem annak normális működtetése [...] is hozzátartozik.” [28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 142, 143.] A tartalmi értelemben vett alkotmányosság egyik legfőbb kritériuma, a hatalommegosztás elve magában foglalja azt a követelményt is, hogy „nincsen az Országgyűlésnek alárendelt hatalmi ág, s egyik hatalmi ág sem vonhatja el a másik jogosítványát. A hatalommegosztás elvéből ugyanakkor az is következik, hogy alkotmányos demokráciában nincs korlátlan és korlátozhatatlan hatalom, s az egyes hatalmi ágak hatalmi ellensúlyt képeznek a többi hatalmi ággal szemben.” [38/1993. (VI. 11.) AB határozat, ABH 1993, 256, 261.; 41/1993. (VI. 30.) AB határozat, ABH 1993, 292, 294.; 55/1994. (XI. 10.) AB határozat, ABH 1994, 296, 300.; 28/1995. (V. 19.) AB határozat, ABH 1995, 138, 142.; 66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 397, 403.] Ez az amerikai alkotmányjogi doktrínából ismert fékek és egyensúlyok elvének európai tükörképe.

- [137] Mindezekből az is következik, hogy a fékek és egyensúlyok kialakult rendjét – következmények nélkül – egyetlen hatalmi ág (vagy közhatalmi tényező) sem boríthatja fel, s ez alól az Országgyűlés sem képez kivételt. Védelmet élvez ezért az Alkotmánybíróság hatásköre is: „[a] magyar közjogi berendezkedés egyik alapja a [...] jogállamiság elve. Az Alkotmánybíróság megítélése szerint e jogállamban az Alkotmánybíróság hatáskörének a klasszikus alkotmányos szervekkel azonos alkotmányos védelmet kell biztosítani. Ezzel elkerülhető, hogy az Alkotmánybíróság határozatai nyomán aktuális politikai érdekek alapján, gyakorlati kormányzati megfontolások az elsődleges megoldást alkotmánybíróági hatáskör-felülvizsgálatban keressék [...]. A [...] jogállamiság tartalmi követelménye az Alkotmánybíróság – közjogi helyzetéből fakadó – alkotmányi hatásköri szabályozása és ezáltal védelme. E védelem szükségessége az Alkotmánybírósnak a hatalommegosztás rendszerében elfoglalt szerepéből, azaz az alkotmányossági szempontoknak az államszervezet egészében való érvényesítéséből ered.” [66/1997. (XII. 29.) AB határozat, ABH 1997, 403.] „[...] [H]atásköreik gyakorlása során az Alkotmányban meghatározott esetekben a hatalmi ágak együttműködésre kötelesek és tiszteletben kell tartaniuk az elválasztott hatalmi szervezetek döntéseit és autonómiáját.” [62/2003. (XII. 15.) AB határozat, ABH 2003, 637.]
- [138] Álláspontom szerint a határozat többségi indokolása adós maradt e mércék alkalmazásával is: valójában elismerte az (alaptörvény-módosításra jogosult) Országgyűlés egyedüli és meghatározó szerepét, s ezzel gyakorlatilag az Alkotmánybíróság végső alaptörvény-értelmezési monopóliumának elvét is feladta. Tartok attól, hogy e felfogás érvényesülésével lehetővé válik a jövőben a hatalommegosztás elvére épülő demokratikus jogállam további tényleges leépülése.
- [139] A határozat többségi indokolása és az én álláspontom más elvi-elméleti alapokon nyugszik, s ebből következően természetesen más-más eredményre is vezet. Ennek oka egyértelmű: a határozat többségi indokolása nem szól a hatalommegosztás értelmezési aspektusáról és az Alkotmánybíróság alaptörvényi feladat-meghatározásával összhangban álló alkotmányértelmezésről, míg én mindezeket a vizsgált ügy szempontjából fontos és megkerülhetetlen kiindulási pontoknak tekintem.

[140] III. Az Alkotmánybíróság értelmezési szabadsága

- [141] 1. A korábbi Alkotmány és a hatályos Alaptörvény szövegének, illetve tartalmának egyezése esetén az Alkotmánybíróság mindenféle korlátozás nélkül felhasználhatja (figyelembe veheti) mindazokat az alkotmánybíróági határozatokat, amelyeket a testület az Alaptörvény hatálybalépése előtt fogadott el. [Az Alaptörvény negyedik módosítása 19. cikk (2) bekezdése ugyanis „csak” annyit mond, hogy az Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybíróági határozatok hatályukat veszítik, ám nem tiltja a döntésekben kifejtett érvek alkalmazását, sőt, kifejezetten rendelkezik a határozatok által kifejtett joghatások fennmaradásáról.] Ennek megfelelően, amennyiben bizonyítható, hogy a korábbi Alkotmány és a hatályos Alaptörvény alapján az Alkotmánybíróság által már elbírált és alaptörvény-ellenesnek nyilvánított normák és az Alaptörvény negyedik módosításának indítványozó által felhívott rendelkezései tartalmilag megegyeznek (megfeleltethetők), úgy az Alkotmánybíróság felhasználhatja, alkalmazhatja a korábbi határozataiban kidolgozott érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket. (Feltéve, hogy az Alaptörvény értelmezési szabályainak figyelembe vétele és a konkrét ügy alapján a megállapítások alkalmazhatóságának nincs akadálya, és nincs ok a korábbi döntés felülbírálatára).
- [142] 2. Az így „felhasználható” korábbi alkotmánybíróági határozatokra az Alkotmánybírósról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 39. § (1) bekezdése szerint a következők irányadók: „[h]a e törvény eltérően nem rendelkezik, az Alkotmánybíróság döntése mindenre kötelező.” Hangsúlyozom, ez a végső alaptörvény-értelmezés monopóliumát rögzítő Abtv.-beli rendelkezés nem pusztán egy törvényi szintű szabály, hanem

– ahogy azt korábban is jeleztem – a hatalommegosztás értelmezési aspektusából eredő és az alkotmánybírói feladatellátáshoz tapadó alkotmányos szintű szükségszerűség/garancia. Ez a norma tehát az Országgyűlést is köti, függetlenül attól, hogy alkotmánymódosítási hatáskörével él-e, vagy általános törvényalkotási hatáskörét gyakorolja-e.

[143] IV. A közjogi érvénytelenség megállapításának szempontjai

[144] 1. Amennyiben az Országgyűlés az öt nyilvánvalóan kötelező – a jelen ügyben alaptörvény-sértéseket megállapító – alkotmánybírói határozatok tartalma ellenére mégis módosítja az Alaptörvényt, úgy azt kell először a vizsgálat tárgyává kell tenni, hogy a módosítás (az Alaptörvényből kifejezetten következő vagy alkotmánybírói alkotmányértelmezéssel kifejtett) eljárási, vagy tartalmi kérdést érint-e. Nézetem szerint mind eljárási, mind tartalmi rendelkezések értelmezésekor az Alkotmánybíró – az Alaptörvényből egyenesen levezethető – végső alaptörvény-értelmezési monopólium. A mostani ügyben ugyanakkor nincs is szükség a – logikailag az eljárási szabályoknak való megfelelést követő – tartalmi felülvizsgálatra, mivel – mint azt bizonyítani igyekszem – az indítványozó által támadott módosítások – álláspontom szerint – már az Alaptörvény „eljárási követelményeinek” sem felelnek meg (lásd a különvélemény IV. 3. pontját).

[145] 2. Jelen esetben az alapjogi biztos azt állítja, hogy a korábbi Alkotmány, illetve a hatályos Alaptörvény alapján az Alkotmánybíró által már elbírált és alaptörvény-ellenesnek nyilvánított normák és az új Alaptörvény módosításának általa felhívott rendelkezései tartalmilag megegyeznek, így nem csak a hatályos Alaptörvény, hanem a korábbi Alkotmányra támaszkodó alkotmánybírói határozatok – az Alaptörvény módosítása egyes rendelkezéseinek alkotmányossági vizsgálatakor – is felhasználandók (figyelembe veendő). Az alaptörvény-módosítás általa megtámadott rendelkezéseiről az Alkotmánybíró korábban már kialakította a maga (alkotmány-, illetve alaptörvény-sértést megállapító) álláspontját, amelyet az Országgyűlés az alaptörvény-módosítása során figyelmen kívül hagyott. Annak ellenére tehát, hogy az „egyező” tárgyakban az Alkotmánybíró határozata rá (az Országgyűlésre) is kötelező volt, eredeti szándékát és akaratát az alaptörvény-módosítással mégis véghezvitte. Ha beigazolódná az alapvető jogok biztosa által felvetett ügyekben mindez, úgy az Országgyűlést is kötelező, alább meghivatkozott alkotmánybírói határozatokban eldöntött tárgykörök már az alaptörvény-módosítási eljárásnak a tárgyai sem lehettek volna, hiszen azokat a mindenkire nézve kötelező alkotmánybírói határozatok – a hatályos alaptörvényi rendelkezések alapján – alaptörvény-ellenesnek, tilalmazottnak találták (két esetben pedig a korábbi Alkotmány és a hatályos Alaptörvény tartalmi azonossága miatt állapítható meg ez). Azaz: az alaptörvény-módosítási eljárás kezdő momentumáig sem juthattak volna el ezek a kezdeményezések.

[146] 3. Ezért, amennyiben a felhívott esetekben az Alkotmánybíró döntésével ellentétes tartalmat hordozó alaptörvény-módosítási tárggyá már nem is tehető esetkörökről van szó, úgy az Alkotmánybírósnak meg kellett volna állapítania azt, hogy az Alaptörvény módosítása nem felelt meg az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésébe foglalt jogállamiság klauzulából, a C) cikk (1) bekezdésébe foglalt hatalommegosztás értelmezési aspektusából, valamint az R) cikk (1) bekezdésébe foglalt koherencia-követelményből az alaptörvény-módosításra is irányadó „eljárási követelményeknek”, így a szóban forgó (közjogi érvénytelenségben szenvedő) rendelkezéseket – az eddigi alkotmánybírói gyakorlatnak megfelelően (legutóbb lásd az Abh.2.-ben) – ex tunc hatállyal meg kellett volna semmisítenie.

[147] V. Az indítvány által támadott rendelkezésekről – az előfeltevések tükrében

[148] 1. Álláspontom szerint az előfeltevések valamennyi – az alapvető jogok biztosa által indítványozott – tárgykörben igazolhatók, ennek megfelelően az Alkotmánybírósnak az összes vitatott alaptörvény-módosítási rendelkezés tárgyában megsemmisítő tartalmú döntést kellett volna hoznia. A támadott módosítások eljárási, közjogi érvénytelenségét – mint fentebb hangsúlyoztam – abban látom, hogy a módosítások alaptörvény-módosítási eljárás tárgyai sem lehettek volna. Vagy szövegazonosság, vagy tartalmi egyezőség miatt olyan módosításokra került ugyanis sor, amelyekről – az Abh.2.-ben kifejtett alaptörvényi karaktert is figyelembe véve – az Alkotmánybíró már korábban kialakította az álláspontját, s ezek a határozatok – mint fentebb, az Alaptörvény hatalommegosztási klauzuláját, továbbá az Abtv. 39. § (1) bekezdését idéztem – mindenkire, így az alaptörvény-módosító hatáskörben eljáró Országgyűlésre is kötelezőek voltak.

[149] 2. Az Alaptörvény negyedik módosítása (a továbbiakban: Atmód4.) 3. cikke U) cikkel történő kiegészítésének (6)–(8) bekezdései valóban egyértelműen és tételes módon ellentétesek az Alkotmánybíró által a korábbi Alkotmány 2. § (1) bekezdésében, valamint az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésében azonos módon rögzített jogállamiság

elvéből levezetett jogbiztonság, valamint az alkotmányos büntetőjog követelményével. Az alapvető jogok biztosa által meghivatkozott 11/1992. (III. 5.) AB határozat olyan érveket, jogelveket és alkotmányossági összefüggéseket munkált ki, amelyek jogi hatásukat illetően mindmáig meghatározó fontosságúak és alkalmazandóak ebben a tárgykörben. Így pl. a már elévült bűncselekmény újbóli büntethetővé tételét elrendelő törvény súlyosan sérti a jogbiztonságot, a kiszámíthatóságot és az előreláthatóságot; áttöri az állami büntetőhatalom korlátozhatóságának az elvét; visszaható hatállyal tesz büntethetővé cselekményeket. A 11/1992. (III. 5.) AB határozat által kifejtett említett joghatások tovább élnek, így e korai határozatba foglalt tilalmakat nem érinti az az Atmód4. 19. cikk (2) bekezdése szerinti rendelkezés, amely szerint: „[a]z Alaptörvény hatálybalépése előtt meghozott alkotmánybíróági határozatok hatályukat veszítik.”

- [150] 3. Támadja az indítványozó az Atmód4. 4. cikk (1) bekezdése alapján az Alaptörvény VII. cikk (2) bekezdése helyébe lépő rendelkezést is, amelynek gyűjtőpontjában az a kérdés áll, vajon megfelel-e az Alaptörvénynek, ha az Országgyűlés ismeri el egyházként a vallási tevékenységet végző szervezeteket. Az Alkotmánybíróság – az Országgyűlésre is kötelező – Alaptörvény hatálybalépése után hozott határozata [6/2013. (III. 1.) AB határozat] szerint az ilyen pártatlan jogi mérlegeléssel megítélendő, alapjogi vonatkozású egyedi ügyekben a döntéshozatalnak a független bíróságtól való elvonása és kizárólagosan az alapvetően politikai karakterű Országgyűléshez telepítése nem egyeztethető össze az Alaptörvénnyel. Az Országgyűlést is kötelező alkotmánybíróági határozat ellenére az Országgyűlésé maradt az Atmód4. 4. cikk (1) bekezdése értelmében a hatáskör, amely mint alaptörvény-ellenessé nyilvánított szabályozási tárgy alaptörvény-módosítási eljárásnak része sem lehetett volna. Ennél fogva a rendelkezés közjogi érvénytelenségét az Alkotmánybíróságnak ebben az esetben is meg kellett volna állapítania. [Mutatis mutandis ugyanez vonatkozik az Atmód4. (4) cikk (2) bekezdésével az Alaptörvény VII. cikke (4) bekezdése második mondatként beépített szövegrészre is.]
- [151] 4. Alkotmánybíróági határozat minősítette alkotmányellenessé azt a rendelkezést is, amely a politikai reklámot kizárólag közszolgálati médiaszolgáltatások útján, egyenlő feltételek mellett engedte közzétenni. Az Atmód4. 5. cikk (1) bekezdése alapján hatályba lépett módosítás az Alaptörvény IX. cikk (3) bekezdésének második mondatába változatlan tartalommal emelte be a már korábban alaptörvény-ellenessé nyilvánított rendelkezést. Álláspontom ugyanaz, mint fentebb: az Alkotmánybíróság kötelező határozata ellenére alaptörvény-módosítási eljárás tárgyává tett szabályozás itt is közjogi érvénytelenséget idézett elő, emiatt az Alkotmánybíróságnak – egyezően az indítványozó kérelmében foglaltakkal – az új Alaptörvényt módosító szabályt meg kellett volna semmisítenie. [Zárójelben jegyzem meg: az alapul veendő 1/2013. (I. 7.) AB határozat elfogadására az Alaptörvény hatálybalépése után került sor, így nem tekinthető hatályát veszítettnek.]
- [152] 5. Az Atmód4. 6. cikke alapján az Alaptörvény X. cikk (3) bekezdése helyébe a következő rendelkezés lépett: „(3) Magyarország védi a Magyar Tudományos Akadémia és a Magyar Művészeti Akadémia tudományos és művészeti szabadságát. A felsőoktatási intézmények a kutatás és a tanítás tartalmát, módszereit illetően önállóak, szervezeti rendjüket törvény szabályozza. Az állami felsőoktatási intézmények gazdálkodási rendjét törvény keretei között a Kormány határozza meg, gazdálkodásukat a Kormány felügyeli.” Egyetértve az indítványozóval, magam is kiemelem azt, hogy az Atmód4. 6. cikk által beépíteni kívánt X. cikk (3) bekezdésének új harmadik mondata egyértelműen és tételes módon ellentétes az Alkotmánybíróság által az Alkotmány 70/G. §-ában, valamint az Alaptörvény X. cikkében lényegileg azonos módon rögzített, a tudományos élet szabadságából kötelezően levezetett, kiemelt felsőoktatási intézményi autonómia védelmének követelményével. A korábbi Alkotmány és az Alaptörvény vonatkozó, lényegileg megegyező „tartalmú” rendelkezései miatt felhasználhatónak ítélem az Alkotmánybíróság 41/2005. (X. 27.) AB határozatában leírtakat, amelyeket az Országgyűlés figyelmen kívül hagyott. Nem lehetett volna tárgya az alaptörvény-módosító eljárásnak ez a tárgykör sem, ennek megfelelően az Alkotmánybíróságnak e rendelkezés közjogi érvénytelenségét is meg kellett volna állapítania.
- [153] 6. Az Alkotmánybíróság a 38/2012. (XI. 14.) AB határozatában semmisítette meg a közterület életszerű lakhatásra való használatát szankcionáló szabálysértési tényállást. A határozat középpontjában az a momentum állt, hogy a hajléktalanságot nem büntetéssel kell szankcionálni, hanem a szociális igazgatás, a szociális ellátás eszközeivel kell kezelni. Ezt az – Országgyűlésre is kötelező tartalmú – az Alaptörvény hatálybalépése után hozott alkotmánybíróági határozatot figyelmen kívül hagyta az alkotmánymódosító hatalom akkor, amikor az Atmód4. 8. cikke alapján az Alaptörvény XXII. cikk (3) bekezdését megalkotta. Ez a cikk egyértelműen ellentétes az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény II. cikkében rögzített emberi méltósághoz való jog értelmezésével kapcsolatban tett megállapításaival. Mint az Országgyűlésre is kötelező alkotmánybíróági határozattal ütköző alaptörvény-módosítási tárgy, nem lehetett volna tárgya alaptörvény-módosítási eljárásnak sem, ezért pusztán „eljárási” okból itt is ki kellett volna mondania az Alkotmánybíróságnak a közjogi érvénytelenséget.

[154]

VI. Néhány záró tétel

- [155] 1. Úgy tűnik számomra, hogy az Alkotmánybíróság új, az Alaptörvény 24. cikk (5) és (6) bekezdéséből eredő hatáskörében hozott döntése nem lesz következmények nélküli a jövőre nézve. Mindez – meggyőződésem szerint – komoly alkotmányjogi problémákat okoz majd az Alaptörvény egészének és különösen a C) cikk (1) bekezdésében rögzített hatalommegosztás korszerű, európai jogállami követelményeket is kielégítő további értelmezése során. Ennek következtében magyarázatot kell adnia majd a testületnek arra nézve, hogy az Alkotmánybíróság hatáskörének újólág történt szűkítése (az alaptörvény-módosító törvények felülvizsgálata esetében az „eljárási követelményekre” történő visszaszorítása) nem borítja-e már fel a kölcsönös fékek és egyensúlyok elve alapján működő hatalommegosztás rendszerét. Arra is magyarázatot kell adnia, miért nem jár a jogállami követelmények és az alkotmányos alapjogok eddig kialakított védelmi szintjének sérelmével az, ha az alaptörvény-módosító hatalom egy korábban az Alkotmánybíróság által tartalmi okból megsemmisített törvényszöveget beemel az Alaptörvénybe. Válaszra vár az a kérdés is, vajon az alaptörvény-módosító hatalom „túlhatalma” nem hozta-e vissza virtuálisan az Országgyűlés „legfelsőbb államhatalmi” jellegét az Alaptörvénybe. (Amely pedig onnan éppen, hogy kikerült.)
- [156] 2. Meggyőződésem, hogy a támadott rendelkezések alaptörvény-ellenességének kimondásával és megsemmisítésével az Alkotmánybíróság útját állhatta volna legalább annak, hogy az Országgyűlés a jövőben úgy módosítsa az Alaptörvényt, hogy a módosítás során az Alaptörvény tételes rendelkezéseiből és a – különvéleményem II.1. pontjában kifejtett – alkotmánybírói alaptörvény-értelmezéséből következő karakterét megbontó, azzal ellentétes tartalmú rendelkezéseket alkosson. Kinyílt most egy zsilip, amelyen át napi-politikai elvárásokat kielégítő alaptörvény-módosítások – hatékony alkotmánybírói kontroll nélkül – válhatnak az Alaptörvény részeivé.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Kiss László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István alkotmánybíró különvéleménye

- [157] Nem értek egyet a többségi határozattal, ezért ahhoz az alábbi különvéleményt fűzöm.

[158]

I. Az alkotmányossági felülvizsgálat mércéje

- [159] A határozat Magyarország Alaptörvényének negyedik módosítása (2013. március 25.) (a továbbiakban: Atmód4.) alaptörvény-ellenességét az Atmód4. által meghatározott szempontok alapján vizsgálja, illetve tekinti vizsgálhatónak. Álláspontom szerint azonban egy Alaptörvény-módosítás nem határozhatja meg, hogy saját magának az Alaptörvénnyel való összhangját milyen szempontok alapján lehet felülvizsgálni. Egyrészt azért nem, mert ha ezt a mércét egy módosítás meghatározhatná, akkor még a formai szempontból nem megfelelő – így akár nem megfelelő eljárásban elfogadott – Alaptörvény-módosítás is kizárhatná saját felülvizsgálatának lehetőségét. Másrészt pedig azért nem, mert ilyen módon az Alaptörvény által explicit vagy implicit módon meghatározott tartalmi módosítási korlátokat egy Alaptörvény-módosítás útján semlegesíteni lehetne.
- [160] A többségi határozat szerint az Atmód4. által meghatározott szabály magára az Atmód4.-re vonatkozó alkotmánybírói felülvizsgálat mércéjeként érvényesül. Véleményem szerint azonban ez a megközelítés végső soron akár az Alaptörvény eredeti szövegében rögzített (eljárási) követelmények módosítás útján történő leépítésére is lehetőséget ad. Ha ugyanis a módosítással beiktatott új szabályok azonnali hatállyal és az adott alaptörvény-módosításra nézve is kizárólagos mércévé válnak, akkor ezúton az Alaptörvény-módosítás feletti kontroll kizárásával akadálytalanul kiüresíthető az Alaptörvény.
- [161] Az Alaptörvény szerint az Alkotmánybíróság az Alaptörvény védelmének legfőbb szerve [24. cikk (1) bekezdés]. Az Alaptörvény, illetve általában is az alkotmányosság „önvédelmi” szempontjai a kifejtettek alapján megkövetelik, hogy egy Alaptörvény-módosítás soha ne saját maga, hanem mindig csak a módosítás elfogadásakor hatályos Alaptörvény alapján legyen megítélendő. Mindezek alapján álláspontom szerint az indítvány elbírálásakor az Alaptörvénynek az Atmód4. megalkotása előtt hatályos állapotából kellett volna kiindulni.

[162]

II. Az Alaptörvény-módosítás tartalmának felülvizsgálhatósága

- [163] Álláspontom szerint a határozat indokolásában foglaltaktól eltérően nem lehetett volna figyelmen kívül hagyni azt, hogy az Alkotmánybíróság korábbi gyakorlatában, különösen a 45/2012. (XII. 29.) AB határozatában milyen követelményeket vezetett le az Alaptörvényből az Alaptörvény módosítására nézve. Ezt – meggyőződésem szerint – alapul kellett volna venni az Alaptörvény módosításának felülvizsgálatánál.
- [164] 1. Az Alaptörvénynek az indítványi kérelemben mérceként megjelölt 24. cikk (5) bekezdése szerint: „Az Alkotmánybíróság az Alaptörvényt és az Alaptörvény módosítását csak a megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények tekintetében vizsgálhatja felül.” Bár az indítvány az Alaptörvénynek az Atmód4. által módosított formájából kiindulva támadta annak egyes rendelkezéseit, az Alkotmánybíróság kötelezettsége, hogy a döntései alapjául szolgáló vizsgálati mércét a jogállamiság elvének megfelelően határozataiban következetesen érvényesítse, s ezáltal kiszámítható alkotmányvédelmet biztosítson.
- [165] 2. Ellentmond az Alkotmánybíróság legutóbbi döntéseiben is képviselt álláspontjának a határozat azon állítása, hogy „az alkotmánybírósági gyakorlatra is figyelemmel született az Alaptörvény 24. cikk (5) bekezdése.” Ráadásul indokolatlanul korlátozott az ehhez kapcsolt értelmezés is, amely szerint „[a]z Alaptörvény »megalkotására és kihirdetésére vonatkozó, az Alaptörvényben foglalt eljárási követelmények« fordulat értelemszerűen magába foglalja a javaslatot előterjesztők körét, a kétharmados elfogadást, a megjelölést tartalmazó előírásokat, az aláírás és a kihirdetés szabályait, vagyis az Alaptörvény S) cikkében foglalt rendelkezések betartását.”
- [166] Az Alkotmánybíróság eddigi gyakorlatában egy, egységes dokumentumnak tekintette az alkotmányt, amelyből következett az is, hogy az alkotmánymódosításoknak az alkotmány szövegébe be kellett épülniük. E követelmény az Alaptörvényben a korábbiaknál is egyértelműbben jelenik meg. Az egységesség és zárttság, s ebből következően az implicit beépülési parancs követelményét mindenekelőtt az Alaptörvény R) cikk (1) bekezdése, az Alaptörvény módosítását szabályozó S) cikk, valamint a Záró rendelkezések 3. pontja és az azt követő posztambulium világosan fenntartja.
- [167] Ezt erősítette meg kifejezetten a 33/2012. (VII. 17.) AB határozat, amikor kimondta, hogy „[a]z értelmezésnél az alkotmány-értelmezésre általában irányadó szabályokat kell követni, vagyis egyetlen szabálynak sem lehet olyan tartalmat tulajdonítani, amellyel egy másik kiüresedne. Az Alaptörvény zárt, ellentmondásmentes rendszer.” (Indokolás [94])
- [168] Az alkotmányon belüli ellentmondás-mentességet az Alkotmánybíróság a rendelkezések megfelelő értelmezése révén képes biztosítani. Olyan módon, hogy az Alaptörvényt nem egymástól független szabály-együttesnek tekinti, hanem azokat egységes egészként teszi döntései alapjává. Az alkotmánybírósági döntéseknek és értelmezésnek az Alaptörvényen nyugvó koherens rendszere ugyanis egyszerre értéktartalmat is hivatott közvetíteni. Amikor tehát az Alkotmánybíróság valamely alaptörvényi rendelkezésre alapozva döntést hoz, akkor tulajdonképpen az adott alaptörvényi rendelkezések alkalmazásával az egész Alaptörvényt, így az arra épülő értékrendszert teszi döntése mércéjévé.
- [169] Az egyértelmű és következetes alkotmányértelmezési gyakorlat az érintett normára, illetve a norma jelentésének különböző értelmezési módszerek konzekvens alkalmazásával történő megállapítására épül. Végső soron ebből meríti az Alkotmánybíróság döntései legitimitását. Az egységesség és ellentmondás-mentesség fenntartásához az alkotmányértelmezés módszerei alapvetően elegendőnek mutatkoznak. Amennyiben viszont egymással abszolút összeegyeztethetetlen rendelkezések jelennek meg alkotmányi szinten, akkor ilyen rendelkezésekre már nehezen lehet az Alkotmánybíróság döntéseinek koherens rendszerét építeni, ami az általa követett jogértelmezés megkérdőjelezéséhez vezethet.
- [170] Legutóbb a Magyarország Alaptörvényének átmeneti rendelkezései (2011. december 31.) alkotmányossági felülvizsgálata tárgyában hozott 45/2012. (XII. 29.) AB határozat többségi indokolása az „alkotmányos egyértelműség” és a „beépülési parancs” körében a következőket fejtette ki. „Az Alkotmánybíróság rámutat arra, hogy jogállami követelmény az, hogy bármely időpontban egyértelműen meghatározható legyen a hatályos Alaptörvény terjedelme és tartalma. Ezt a jogállami követelményt az alkotmányozó hatalom is köteles tiszteletben tartani.” (Indokolás [76]) A többségi indokolás kimondta, hogy „[a]z Alaptörvény, ezen keresztül a demokratikus jogállam védelme és ennek részeként a jogrendszer belső egységének a megőrzése az Alaptörvényből levezethető kötelezettsége az Alkotmánybíróságnak. Az Alkotmánybíróságnak alaptörvényi kötelezettsége vizsgálni mindazon jogszabályokat, amelyek megbontják a jogrendszer belső egységét, kiemelten is azokat, amelyek magának az Alaptörvénynek az egységét sértik meg. [...] Az Alkotmánybíróság alaptörvény-védelmi szerepe magában foglalja azt a kötelezettségét, hogy az Alaptörvényt egyetlen és egységes dokumentumként védje” (Indokolás [83]).

- [171] Az Alkotmánybíróság elvi élel állapította meg, hogy „[a]z alkotmányozó hatalom ugyanakkor kizárólag az Alaptörvény szabályozási tárgykörébe tartozó, alkotmányos jelentőségű tárgyakat emelhet be az Alaptörvénybe. Az Alaptörvény módosításaival, kiegészítéseivel az Alaptörvény részévé váló rendelkezéseknek koherens módon kell beépülniük az Alaptörvény szerkezeti rendjébe. Az Alaptörvény módosításai tehát nem eredményezhetnek feloldhatatlan ellentmondást az Alaptörvényben. A tartalmi és szerkezeti koherencia az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből fakadó jogállami követelmény, amelyet az alkotmányozónak kell biztosítania.” (Indokolás [86]) Az Alkotmánybíróság az alkotmánybíróági felülvizsgálat szempontjából is állást foglalt az ellentmondásmentesség követelménye kapcsán. Ebben a körben kimondta azt is, hogy „[a]lkotmányos jogrendben és demokratikus jogállami keretek között elképzelhetetlen az, hogy az Alkotmánybíróság számára mérceként szolgáló Alaptörvény tartalma folyamatosan vitatható legyen, de az is, hogy az újabb és újabb, nem alaptörvényi szintre való szabályozási tárgyak Alaptörvénybe vonásával akadályozzák az Alkotmánybíróságot a jogszabályok formai és tartalmi alkotmányossági vizsgálatában, alaptörvény-védelmi feladatának hatékony ellátásában. Így a jogszabályok címzettjei alkotmánybíróági védelem nélkül maradhatnak akár alapvető alkotmányos jogaik vonatkozásában is, és ez a jogalkotási gyakorlat időben és kiszámíthatatlan tartalomban határtalanul folytatható lenne” (Indokolás [111]).
- [172] A tartalmi felülvizsgálatra utalva végül megállapította azt is, hogy „[a]z alkotmányos legalitásnak nemcsak eljárásjogi, formai, közjogi érvényességi, de tartalmi követelményei is vannak. A demokratikus jogállam alkotmányossági kritériumai, egyben nemzetközi egyezményekben foglalt, a demokratikus jogállami közösségek által elismert és elfogadott alkotmányos értékek, alapelvek és alapvető demokratikus szabadságjogok, illetve az ezekkel részben egybeeső úgynevezett *ius cogens*. Adott esetben az Alkotmánybíróság a demokratikus jogállam alkotmányos tartalmi követelményeinek, garanciáinak és értékeinek a töretlen érvényesülését, alkotmányba foglalását is vizsgálhatja.” (Indokolás [118])
- [173] 3. A fentiek alapján tehát egyértelmű, hogy eddigi gyakorlatában, legutóbb a 2012 végén hozott határozatában az Alkotmánybíróság tartalmi követelményeket is támasztott az Alaptörvény módosításával szemben. A jelen ügyben hozott többségi határozat elmulasztotta figyelembe venni ezt a gyakorlatot. Enélkül pedig az Átmód4. elbírálására nem kerülhetett volna sor. Már csak azért sem, mivel az Átmód4. rendelkezéseit az indítványozó pont azon az alapon kifogásolta, hogy azok az Alkotmánybíróság által korábban megsemmisített normákat tesznek az Alaptörvény részévé. Ennek kapcsán továbbra is fenntartom a 45/2012. (XII. 29.) AB határozathoz írt párhuzamos indokolásomban foglaltakat: ha az Alkotmánybíróság egy rendelkezést egyszer már tartalmi szempontból alaptörvény-ellenesnek mondott ki, az alappal veti fel az Alaptörvényen belüli feloldhatatlan ellentét vizsgálatát.
- [174] Az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény legfőbb védelmezőjeként alaptörvényi kötelessége, hogy a jogszabályi hierarchia csúcsán álló norma érvényesülésének korlátozásával, tartalmának kiüresítésével szemben fellépjen. Ameddig ezt maga az Alaptörvény és az annak értelmezésére igénybe vehető szabályok engedik, az Alkotmánybíróságnak érvényesítenie kell az alkotmányvédelmi funkcióját. Az alkotmánymódosítások tartalmi felülvizsgálata azonban magától értetődően nem eredményezheti az alkotmányozó jogkör átvételét. Az Alkotmánybíróság ugyanis mindig köteles tiszteletben tartani az Alaptörvény rendelkezéseit, döntéseit mindenkor köteles az Alaptörvény alapján meghozni.
- [175] Demokratikus jogállamban nem létezhet korlátozhatatlan hatalom; a hatalommegosztás rendszere az Alaptörvény megalkotásával szükségszerűen létrejött. Jelen esetben – csak úgy, mint az Átmeneti rendelkezések felülvizsgálatakor – valójában az Alaptörvény és az alkotmányvédelem hatékonysága a tét. Alapvetően az – Alaptörvény 1. cikk (2) bekezdés a) pontjában foglalt jogkörrel felruházott – Országgyűlés felelőssége, hogy az alkotmányosság már elért szintjének fenntartása érdekében az általa alkotott Alaptörvényt tiszteletben tartja-e.
- [176] A fentiek miatt nem értek egyet a többségi határozattal: az indítvány alapján az Alaptörvény-módosítás felülvizsgálatát az Alaptörvénynek az Átmód4. előtti rendelkezései, s az erre épülő alkotmánybíróági joggyakorlat alapján, érdemben kellett volna elvégezni.

[177] III. Az eljárási szempontú közjogi érvénytelenség vizsgálata

- [178] A rendelkező rész 1. pontjában foglalt elutasítással egyetértek, de annak indokolását az alábbiakkal egészítem ki.
- [179] Mivel az alapvető jogok biztosa indítványának 2. és 3. pontja is „közjogi érvénytelenségre” hivatkozik, fontosnak tartottam volna annak részletes bemutatását, hogy az Alkotmánybíróság eddigi joggyakorlatában mit értett e fogalom alatt, illetve milyen esetekben tartotta ezt megállapíthatónak.
- [180] A közjogi érvénytelenség kifejezésnek alkotmánybíróági joggyakorlatban és az alkotmányjogi szakirodalomban egyaránt tágabb – különösen jogalkotói hatáskörrel kapcsolatos hiányosságokra is visszavezethető érvénytelenséget is magában foglaló – tartalma van. Az Alkotmánybíróság általi vizsgált talán leggyakoribb esete

azonban valóban a normatív közhatalmi (közjogi) jogi aktus megalkotására vonatkozó eljárási szabályoknak való meg nem felelés, tehát egyfajta „eljárási” érvénytelenség.

- [181] A jelen ügyben is vizsgált egyik esetkör, a parlamenti jogalkotási eljárás vonatkozásában legutóbb a 6/2013. (III. 1.) AB határozat fejtette ki az Alaptörvény alapján a közjogi érvényesség, illetve érvénytelenség elvi indokait és szempontjait:

„Az Országgyűlés a Hárszabályban állapítja meg működésének szabályait és tárgyalási rendjét [5. cikk (7) bekezdés]. A Hárszabály – tehát a tárgyalási rend – elfogadására utaló alaptörvényi szabály kiüresedik, ha a Hárszabályt általánosságban megszeghetőnek, mellőzhetőnek tekintjük; ilyen megengedő értelmezés ellentétes lenne a jogállamiság elvével is [B] cikk (1) bekezdés].

A parlamentáris demokrácia működésének, azaz a mindenkori országgyűlési többség általi közhatalom gyakorlás legitimitásának az alapjai tehát egyrészt az Alaptörvénynek megfelelő választási szabályok, másrészt olyan törvényalkotási eljárási szabályok megléte, amelyek garanciális kereteket adnak ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők tevékenységüket megfontoltan, a köz érdekében tudják végezni; harmadrészt pedig ezeknek a szabályoknak a tényleges betartása.” (Indokolás [64–65])

- [182] Erre figyelemmel tehát a többségi határozattól eltérően egyértelműen meg kellett volna állapítani azt, hogy mivel nem történt hárszabálysértés, ezen az alapon nem állapítható meg eljárási közjogi érvénytelenség sem.

- [183] Az idézett 6/2013. (III. 1.) AB határozatból mindazonáltal az is következik, hogy ha arra irányuló indítvány esetén megállapítható a törvényhozási eljárás szabályozását érintően a jogalkotói feladat alaptörvény-ellenes elmulasztása, akkor az Alkotmánybíróságnak hivatalból kell megállapítania a mulasztással előidézett alaptörvény-ellenesség fennállását. (A hiányos eljárási szabályok alapján megalkotott jogszabályt az Alkotmánybíróság azonban éppen a jogbiztonság követelménye alapján főszabályként nem semmisíti meg.)

- [184] Végül rá kell mutatni arra, hogy – az eljárási szabályok betartásának és az eljárásra vonatkozó szabályozás megfelelőségének vizsgálatán túl – „az Alkotmánybíróságnak nem feladata sem az Országgyűlés döntéseit megalapozó országgyűlési vita tartalmi minőségének és az erre szánt idő elégségességének (tehát a konkrét döntéshozatal megfontoltságának) [...] tartalmi felülvizsgálata”. [6/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [67]]

- [185] Összességében tehát az alapvető jogok biztosa által kifogásolt többféle érvrendszerű, de egyaránt „közjogi érvénytelenségre” hivatkozó indítványi elemek álláspontom szerint nem voltak megalapozottak. Az Alkotmánybíróság mindazonáltal a tartalmi szempontú vizsgálat lefolytatását illetően nem állapíthatta volna meg hatáskörének hiányát.

Budapest, 2013. május 21.

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

- [186] A különvélemény I. és II. részéhez csatlakozom:

Dr. Lévy Miklós s. k.,
alkotmánybíró

IX. Határozatok Tára

A Kormány 1277/2013. (V. 24.) Korm. határozata a központosított közbeszerzési portál fejlesztéséről

A Kormány

1. egyetért azzal, hogy a központosított közbeszerzési rendszerhez kapcsolódó, jelenleg a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által üzemeltetett portál (a továbbiakban: portál) fejlesztése szükséges, mivel csak így biztosítható, hogy a központosított közbeszerzési rendszerbe tartozó, illetve az ahhoz önként csatlakozott ajánlatkérők beszerzési igényei a központosított közbeszerzési rendszerből minél egyszerűbb és gyorsabb módon, a lehető legrövidebb időn belül és a lehető legkevesebb adminisztrációval valósuljanak meg;
2. felhívja a nemzeti fejlesztési minisztert, hogy a Nemzeti Infokommunikációs Szolgálat Zrt. útján gondoskodjon a Közbeszerzési és Ellátási Főigazgatóság által üzemeltetett portál fejlesztéséről oly módon, hogy a fejlesztésekkel átalakított portálnak legkésőbb 2013. szeptember 1-jéig működésbe kell lépnie.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1278/2013. (V. 24.) Korm. határozata a fővárosi közösségi közlekedés finanszírozásának időszakos feladatairól

A Kormány

1. áttekintette a fővárosi közösségi közlekedés helyzetét, és tudomásul veszi, hogy a közös értékelés alapján a főpolgármester a BKK Budapesti Közlekedési Központ Zártkörűen Működő Részvénytársasággal a feladatellátási szerződés éves megállapodását aláírja;
2. felhívja a nemzetgazdasági minisztert, hogy a 2013. március 8-án megkötött „Budapest 21 – Együttműködési megállapodás Budapest fejlődéséért –” című dokumentumban vállaltaknak megfelelően és a fővárosi közösségi közlekedés 2013. évi zavartalan működésének fenntartása érdekében vizsgálja meg és tegyen javaslatot a stabil működést biztosító intézkedésekre.

Felelős: nemzetgazdasági miniszter

Határidő: 2013. július 15.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1279/2013. (V. 24.) Korm. határozata**a Zágrábi Magyar Intézet alapítása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1615/2012. (XII. 18.) Korm. határozatban megállapított feltételek módosításáról**

A Kormány a Zágrábi Magyar Intézet alapítása érdekében a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról szóló 1615/2012. (XII. 18.) Korm. határozat (a továbbiakban: Határozat)

- a) 1. pontjától eltérően egyetért azzal, hogy az állam javára a kulturális intézet céljának megfelelő bármely más zágrábi ingatlan tulajdonjoga megszerzésre kerüljön;
- b) 3. pontjától eltérően az a) pont szerinti célra szolgáló, a Határozatban biztosított forrás tekintetében az elszámolás és a visszafizetési kötelezettség teljesítésének határidejét 2013. december 31-ében állapítja meg.

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1280/2013. (V. 24.) Korm. határozata**a KEOP-1.1.1/2F/09-2010-0004 azonosító számú („Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program” című) projekt támogatási összege növelésének jóváhagyásáról**

A Kormány

1. jóváhagyja az 1. melléklet szerint a KEOP-1.1.1/2F/09-2010-0004 azonosító számú, „Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program” című, egymilliárd forintot meghaladó támogatási igényű projekt támogatási összegének növelését,
2. hozzájárul az 1. pont szerinti projekt támogatási szerződésének módosításához.

Felelős: nemzeti fejlesztési miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1280/2013. (V. 24.) Korm. határozathoz

Projekt azonosító száma	Projekt megnevezése	Támogatást igénylő neve	Eredeti támogatási összeg (nettó Ft)	Többlettámogatás (nettó Ft)	Projekt megnövelt támogatási összege (nettó Ft)	Projekt rövid bemutatása	Támogathatóság feltételei
KEOP- 1.1.1/2F/09- 2010-0004	Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program	Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Önkormányzati Társulás	3 766 367 651	1 820 606 566	5 586 974 217	A Kaposmenti Hulladékgazdálkodási Program az érintett 118 településen élő több, mint 150 ezer lakos részére biztosítja a korszerű hulladékgazdálkodási rendszer elérhetőségét.	A támogatási szerződés módosításának feltételei: 1. A kivitelezési eljárásra vonatkozóan készített ajánlattételi felhívás tekintetében a Közbeszerzési Felügyeleti Főosztály szabályossági tanúsítványának rendelkezésre kell állnia. 2. Ha a közbeszerzési eljárásban a többlettámogatás számításánál alapul vett ajánlatnál kedvezőbb ajánlatot nyilvántartanak nyertesnek, akkor a többlettámogatás összege a nyertes ajánlatnak megfelelően csökken. 3. Igazolni szükséges, hogy a többlettámogatáshoz szükséges kedvezményezetti önrő rendelkezésre áll.

A Kormány 1281/2013. (V. 24.) Korm. határozata

a Szent István Egyetem által a kistérségi mintaprogram mezőgazdasági programeleme, valamint az országos közfoglalkoztatási program megvalósításához nyújtott szakmai segítő tevékenység ellátása céljából bevont hallgatók ösztöndíjának biztosítása érdekében a Belügyminisztérium és az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezetek közötti előirányzat-átcsoportosításról

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a Szent István Egyetem által a kistérségi mintaprogram mezőgazdasági programeleme, valamint az országos közfoglalkoztatási program megvalósításához nyújtott szakmai segítő tevékenység ellátása céljából bevont hallgatók ösztöndíjának biztosítása érdekében 4320 ezer forint egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XIV. Belügyminisztérium fejezet, 1. Belügyminisztérium igazgatása cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 5. Egyetemek, főiskolák cím javára az 1. melléklet szerint.

Felelős: belügyminiszter
emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

1. melléklet az 1281/2013. (V. 24.) Korm. határozathoz

XIV. Belügyminisztérium
XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma

ADATLAP A KÖLTSÉGVETÉSI ELŐIRÁNYZATOK MÓDOSÍTÁSÁRA
a Kormány hatáskörében
Költségvetési év: 2013.

AHT. egységi azonosító	Fejezet szám	Cím szám	Alcím szám	Jog- cím csoport szám	Jog- cím szám	Jog- cím szám	Előir. csoport száma	Kiemelt előir. szám	Fejezet név	Cím név	Alcím név	Jog- cím csoport név	Jog- cím csoport név	Jog- cím név	Előir. csoport név	KIADÁSOK Kiemelt előirányzat neve	A módosítás jogcíme				Módosítás (+/-)	A módosítás következő évre áthúzódó hatása	A módosítást elrendelő jogszabály/határozat száma																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																																

Az előirányzatok felhasználása/zárólása (módosítás +/-): Összesen:

A Kormány 1282/2013. (V. 24.) Korm. határozata**„Szombathely a segítség városa” program megvalósításához a rendkívüli kormányzati intézkedésekre szolgáló tartalékból történő előirányzat-átcsoportosításról****A Kormány**

1. az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: Áht.) 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében elrendeli a „Szombathely a segítség városa” program megvalósításához kapcsolódóan a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezetben a 11. Támogatás a „Szombathely, a segítség városa” program megvalósításához cím létrehozását;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

2. az Áht. 21. § (6) bekezdésében biztosított jogkörében a „Szombathely a segítség városa” program megvalósításához 22,1 millió forint 1. melléklet szerinti egyszeri átcsoportosítását rendeli el a Kvtv. 1. melléklet XI. Miniszterelnökség fejezet, 7. Rendkívüli kormányzati intézkedések cím terhére, a Kvtv. 1. melléklet IX. Helyi önkormányzatok támogatásai fejezet, 11. Támogatás a „Szombathely, a segítség városa” program megvalósításához cím javára;

Felelős: nemzetgazdasági miniszter
belügyminiszter

Határidő: azonnal

3. felhívja a belügyminisztert, hogy a támogatást utólagos – legkésőbb 2014. június 30-áig történő elszámolási kötelezettséggel – soron kívül folyósítsa a Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzata számára.

Felelős: belügyminiszter

Határidő: azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

A Kormány 1283/2013. (V. 24.) Korm. határozata**a fogyatékosági támogatás összege emelésével kapcsolatosan szükséges források fedezetének biztosítása érdekében az Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezeten belüli előirányzat-átcsoportosításról**

A Kormány az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 33. § (1) bekezdésében biztosított jogkörében eljárva a fogyatékosági támogatás összege emelésével kapcsolatosan szükséges források fedezetének biztosítása érdekében a Magyarország 2013. évi központi költségvetéséről szóló 2012. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 20. Fejezeti kezelésű előirányzatok cím, 17. Egyes szociális pénzbeli támogatások alcím, 5. Súlyos fogyatékkal élők kiegészítő támogatása jogcímcsoport terhére, a Kvtv. 1. melléklet XX. Emberi Erőforrások Minisztériuma fejezet, 21. Nemzeti Család- és Szociálpolitikai Alap cím, 3. Jövedelempótló és jövedelemkiegészítő szociális támogatások alcím, 3. Fogyatékosági támogatás és a vakok személyi járadéka jogcímcsoport javára 750,0 millió forint átcsoportosítását rendeli el az 1. melléklet szerint.

Felelős: emberi erőforrások minisztere
nemzetgazdasági miniszter

Határidő: a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény módosításáról szóló törvény hatálybalépését követően azonnal

Orbán Viktor s. k.,
miniszterelnök

**A közigazgatási és igazságügyi miniszter 1/2013. (V. 24.) KIM határozata
a Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről**

1. Az egyes miniszterek, valamint a Miniszterelnökséget vezető államtitkár feladat- és hatásköréről szóló 212/2010. (VII. 1.) Korm. rendelet 6. § (8) bekezdés c) pontjában meghatározott hatáskörömben eljárva a Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága elnökének *dr. Biró Marcellt* kérem fel.
2. A Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága további tagjainak
 - a) az Országgyűlés Hivatala részéről *dr. Soltész Istvánt*,
 - b) a Köztársasági Elnöki Hivatal részéről *Haszonicsné dr. Ádám Máriát*,
 - c) a Magyar Közlöny felelős szerkesztőjeként *dr. Borókainé dr. Vajdovits Évát* kérem fel.
3. A Magyar Közlöny szerkesztőbizottsága tagjainak felkéréséről szóló 1/2012. (III. 9.) KIM határozatot visszavonom.

Dr. Navracsics Tibor s. k.,
közigazgatási és igazságügyi miniszter

A Magyar Közlönyt a Szerkesztőbizottság közreműködésével a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztérium szerkeszti.

A Szerkesztőbizottság elnöke: *dr. Biró Marcell*,

a szerkesztésért felelős: *dr. Borókainé dr. Vajdovits Éva*.

A szerkesztőség címe: Budapest V., Kossuth tér 2–4.

A Határozatok Tára hivatalos lap tartalma a Magyar Közlöny IX. részében jelenik meg.

A Magyar Közlöny hiteles tartalma elektronikus dokumentumként a <http://kozlony.magyarorszag.hu> honlapon érhető el.

A Magyar Közlöny oldalhű másolatát papíron kiadja a Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó.

Felelős kiadó: Majláth Zsolt László ügyvezető.